

La realitat juvenil al CAMP DE TARRAGONA

Observatori Català de la Joventut

La realitat juvenil al CAMP DE TARRAGONA

Observatori del Tercer Sector

**Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana
i el Treball (QUIT)**

Universitat Autònoma de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

Barcelona, abril 2006

Índex

Presentació	1
Autors de l'estudi	2
1 Introducció	3
2 Plantejament de l'estudi	4
2.1 Finalitat de l'estudi	4
2.2 La problemàtica i el seu tractament metodològic	4
2.3 Les tècniques utilitzades i la seva funció en la recerca	5
2.3.1 Explotació de treballs i estudis ja realitzats	5
2.3.2 Explotació de dades estadístiques	6
2.3.3 Explotació dels grups de discussió	6
2.3.4 Explotació d'entrevistes personals	7
2.4 Estructura dels informes	8
3 Context socioeconòmic de la comarca	9
3.1 Localització de la comarca	9
3.2 Distribució de la població	9
3.3 El territori	13
3.4 Economia, activitat i treball	16
3.5 Educació	20
3.6 Habitatge	23
3.7 Salut	25
3.8 Recursos culturals	27
4 La realitat dels joves a la comarca	29
4.1 Emancipació	29
4.1.1 Educació	29
4.1.2 Treball	35
4.1.3 Habitatge	47
4.1.4 Salut	51
4.1.5 Cultura i estils de vida	53
4.2 Participació	56
4.3 Cohesió social i equilibri territorial	58
5 Síntesi i conclusions	78
5.1 Emancipació	78
5.2 Participació	83
5.3 Cohesió social i equilibri territorial	83
6 Bibliografia	87
7 Annexos	88
Annex 1 Notes metodològiques	88
Annex 2 Índex de taules estadístiques	98
Annex 3 Taules estadístiques complementàries	101

Presentació

Ens complau presentar **La realitat juvenil al Camp de Tarragona**, un dels informes dels àmbits del pla territorial elaborats a partir dels resultats de l'estudi territorial sobre les persones joves catalanes.

Seguint les directrius del Pla Nacional de Joventut de Catalunya, eina de definició, impuls i coordinació de les polítiques de joventut, l'anàlisi de la realitat juvenil esdevé el pas previ a la definició d'objectius i a la concreció dels programes d'actuació. Només a partir del coneixement de la realitat dels joves és possible dissenyar unes polítiques de joventut realistes i de proximitat. És en aquest sentit que la Secretaria General de Joventut amb la finalitat de contribuir a millorar les polítiques de proximitat, encarrega una recerca sobre la realitat juvenil a nivell comarcal. L'estudi, coordinat per l'Observatori Català de la Joventut, ha estat elaborat per l'Observatori del Tercer Sector i el Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Així doncs, **la realitat juvenil al Camp de Tarragona** és un dels set informes dels àmbits del pla territorial que componen el conjunt de la recerca. Alhora, l'estudi es complementa amb quaranta-un informes comarcals, i un darrer informe del conjunt de Catalunya. Tots els informes comarcals, així com els d'àmbit del pla territorial i el català, mantenen la mateixa estructura: un cop fet el plantejament metodològic de l'estudi, la primera part se centra a analitzar breument el context socioeconòmic de la comarca; la segona, la part central de l'estudi, analitza la realitat juvenil a partir dels eixos que estableix el Pla Nacional de Joventut de Catalunya revisat, l'emancipació i la participació; finalment, es presenta un darrer punt de síntesi i conclusions.

Cal també destacar que en els informes comarcals la majoria de les dades de la comarca es comparen amb les de l'àmbit del pla territorial i amb les del conjunt de Catalunya. Finalment, fer notar que s'ha dut a terme amb la metodologia de recerca que l'Observatori Català de la Joventut ha proposat en els darrers anys als ens locals per fer l'anàlisi de la realitat juvenil del seu municipi o comarca.

No podríem acabar aquesta presentació sense agrair molt sincerament la col·laboració de tots els joves i les joves que han participat en l'estudi a través dels grups de discussió. També volem agrair la de tots els professionals en matèria de joventut i de les diferents administracions públiques que han participat en les entrevistes i els grups de discussió. Finalment, agrair a l'Institut d'Estadística de Catalunya la seva col·laboració en la informació cedida per poder fer el tractament de les dades estadístiques.

Observatori Català de la Joventut

Autors de l'estudi

Observatori del Tercer Sector

Coordinadors:

- Núria Valls
- Pau Vidal

Investigadores principals:

- Clara Créixams
- Maria Sureda
- Anna Font

Equip de suport:

- Marina Albinyana
- Anna Torrent
- Anna Vilarrasa
- Bego Martínez

Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT) Universitat Autònoma de Barcelona

Coordinadors i investigadors:

- Joan Miquel Verd
- Pedro López

Investigadors i investigadores:

- Jonatan Castaño
- Clèlia Colombo
- Sergio Porcel
- Núria Quintana
- Gerard Quiñones
- Daniel Tarragó

1

Introducció

A finals del mes d'octubre del 2004 l'Observatori Català de la Joventut de la Secretaria General de Joventut va encarregar conjuntament a l'Observatori del Tercer Sector i al Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona un estudi que volia encarar la realitat juvenil catalana des d'una perspectiva territorial i que havia d'anar més enllà de la simple descripció estadística. L'objectiu primordial era analitzar des d'un enfocament integrat com transcorre l'existència dels i les joves catalans i catalanes i quins són els factors que hi influeixen. En definitiva, es tractava de situar els comportaments, representacions i actituds del jovent català en el marc d'unes determinades condicions de vida, en les quals, evidentment, la variable territorial hi té un paper determinant.

L'encàrrec es fa en un context social i econòmic en què la realitat juvenil es veu afectada per esdeveniments variats, que dibuixen un panorama complex i a vegades contradictori. Per una banda creix la taxa d'activitat i el percentatge d'ocupació, i es redueix la taxa d'atur. Per l'altra, aquest increment de l'ocupació es produeix en unes condicions de gran precarietat. Al mateix temps, el nivell d'estudis assolits continua pujant, fet que es pot relacionar amb la importància creixent que tenen els estudis com a condició necessària però no suficient per arribar a ocupar categories socioprofessionals elevades. No obstant això, situacions com la sobrequalificació o el fet que les dones joves, tot i tenir més nivell educatiu, pateixin més l'atur que els homes de la mateixa edat qüestionen la suposada relació entre formació i ocupació. També són prou conegudes les dificultats que té el jovent per emancipar-se de la llar d'origen: les dificultats en l'estabilització laboral, l'allargament dels estudis i el preu de l'habitatge s'apunten repetidament com a factors explicatius. Però, d'altra banda, el suposat "conflicte generacional" entre pares i fills, al qual tant s'havia al·ludit en el passat, sembla haver desaparegut, i avui en dia la convivència a la llar familiar no sembla viure's com a un problema.

Aquests esdeveniments tenen concrecions diferents en un espai geogràfic tan heterogeni com el català: el 69% de la població catalana es concentra en el 10% del territori (Àmbit metropolità), ens trobem comarques amb un gran dinamisme i competitivitat productiva i altres amb dèficits en infraestructures i economies que no creixen. Però aquesta realitat territorial és dinàmica i canviant. Al mateix temps que el jovent de les comarques més despoblades marxa a altres llocs per buscar feina, l'encariment del preu de l'habitatge a les zones més densament poblades també provoca el desplaçament de població jove (i no tan jove) entre comarques. Fins i tot algunes comarques que tradicionalment havien perdut població ara creixen en efectius.

En definitiva, una bona part dels fenòmens en què es veuen implicades les persones del territori català d'entre 15 i 29 anys tenen un recorregut que sobrepasa les simplificacions que sovint es fan. És el desig d'abordar aquesta complexitat, junt amb la voluntat d'atorgar protagonisme a les diferències territorials, el que ens ha dut a plantejar un estudi sociològic detallat, amb una visió integradora de la realitat i amb una base territorial destacada. L'aproximació metodològica que hi hem fet ha estat plural i múltiple. A l'anàlisi de la informació quantitativa territorialitzada per comarques —que encara és insuficient per abordar totes les dimensions que configuren les condicions de vida del jovent—, hi hem afegit una aproximació qualitativa fonamentada principalment en la tècnica del grup de discussió, així com també una explotació dels estudis ja existents. D'aquesta manera esperem poder apropar-nos amb el màxim de fidelitat a una realitat juvenil que és més heterogenia i múltiple del que pot semblar a primera vista.

2

Plantejament de l'estudi

2.1 Finalitat de l'estudi

Partint de les consideracions anteriors, el present estudi es planteja els objectius bàsics següents:

- Oferir, especialment als consellers, regidors i tècnics de joventut dels consells comarcals i dels ajuntaments, el coneixement necessari per poder dissenyar polítiques de joventut el més realistes i integrals possible.
- Detectar les peculiaritats existents en els comportaments, les actituds i les condicions de vida dels joves des d'una perspectiva territorial comarcal, comparant-la alhora amb la de l'àmbit del Pla territorial* i la del conjunt de Catalunya.
- Analitzar i interrelacionar les implicacions de la peculiaritat territorial en els diferents àmbits de vida dels joves: emancipació (educació, treball, habitatge, salut i cultura), participació i territorialitat i cohesió social.

2.2 El problema i el seu tractament metodològic

El disseny general que s'ha seguit en la recerca per aconseguir els objectius plantejats ha estat de caràcter multiestratègic, amb l'ús de fonts primàries i secundàries i combinant dades de caràcter quantitatiu i qualitatiu.

Cal tenir en compte que en les dades de caràcter estadístic difícilment hi apareixen tot un seguit de factors rellevants per a l'estudi de la realitat juvenil. Un fet diferencial i definidor del que és ser jove en l'actualitat és que la condició juvenil no és defineix com allò que no és, sinó com allò que és: un procés social organitzat, institucionalitzat i estructurat socialment i històricament pel qual els adolescents esdevenen adults. Això significa que la joventut cal entendre-la com una etapa de ciutadania en la qual les persones adquireixen i posen en pràctica els drets i deures socials. No obstant això, en el context actual hi ha una diversitat més gran de trajectòries i, al mateix temps, més dificultats per posar en pràctica l'exercici de la plena ciutadania. Això implica una gran heterogeneïtat de joves, ja que les i els joves són molt diferents entre si. Aquesta heterogeneïtat i diversitat requereix precisament, en molts casos, l'ús de tècniques qualitatives.

Aquest plantejament, per tant, s'ha traduït en la utilització de dues tècniques d'anàlisi principals: l'explotació qualitativa de les informacions provinents de grups de discussió organitzats expressament per a la recerca i l'anàlisi estadística de les dades de l'Estadística de població del 1996 i el Cens del 2001. De manera complementària també s'ha recorregut a entrevistes personals a experts i agents socials i a dades estadístiques secundàries provinents de diverses fonts.

*Els àmbits territorials són agrupacions de comarques senceres establertes en el Pla territorial general de Catalunya per la Llei 1/1995, de 16 de març, i per la posterior aprovació de la Llei 24/2001, de 31 de desembre, de reconeixement de l'Alt Pirineu i l'Aran com a àrea funcional de planificació.

Les agrupacions són les següents: *Àmbit Metropolità* (Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental), *Comarques Centrals* (Anoia, Bages, Berguedà, Osona, Sosonès), *Alt Pirineu i Aran* (Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Val d'Aran, Pallars Sobirà, Cerdanya), *Àmbit de Ponent* (Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià, Urgell), *Comarques Gironines* (Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès, la Selva), *Terres de l'Ebre* (Terra Alta, Ribera d'Ebre, Montsià, Baix Ebre) i *Camp de Tarragona* (Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat, Tarragonès).

Per organitzar els grups de discussió s'han establert les set agrupacions comarcals següents, que es corresponen amb els àmbits territorials dels quals hem parlat més amunt:

- Alt Pirineu i Aran: Cerdanya, Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Val d'Aran.
- Àmbit Metropolità: Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.
- Camp de Tarragona: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.
- Comarques Centrals: Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès.
- Comarques Gironines: Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès i la Selva.
- Àmbit de Ponent: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell.
- Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Metodològicament, el disseny del treball ha buscat una forta articulació quantitativa-qualitativa, de manera que la primera aproximació estadística al territori ha permès identificar homogeneïtats comarcals i fer més eficient l'ús posterior dels grups de discussió —sempre respectant la base territorial, i per tant sense barrejar comarques pertanyents a àmbits territorials diferents—. Igualment, a l'hora de redactar els informes comarcals aquesta articulació ha permès una mena de *triangulació* entre els diferents tipus de dades, fet que reforça les afirmacions que s'hi fan.

Un altre gran avantatge del disseny que hem triat ha estat la seva replicació, és a dir, la capacitat de contestar i contrastar preguntes similars d'una manera repetida, variant-ne només la variable territorial. Això ha estat així en els casos en què els perfils socials dels grups de discussió han estat coincidents entre els diferents àmbits territorials. La replicació garanteix una validesa i una fiabilitat elevades, que ha permès obtenir resultats i conclusions rellevants tant per a la realitat social juvenil de cada comarca com per al conjunt de Catalunya.

2.3 Les tècniques utilitzades i la seva funció en la recerca

Per acabar aquest apartat apuntem tot seguit els detalls concrets de l'ús que s'ha fet de les diferents informacions, quines tècniques s'han utilitzat i els objectius i funcions que han complert en el marc de la recerca.

2.3.1 Explotació de treballs i estudis ja elaborats

Els tipus de treballs consultats han estat els que aborden la realitat juvenil catalana tant des d'un punt de vista global com els que tenen com a àmbit particular de l'estudi una comarca o municipi concret. De fet, aquestes dues orientacions permeten aconseguir objectius diferents. Per una banda, totes aquelles recerques i explotacions estadístiques fetes des d'una perspectiva més globalitzadora i amb un àmbit més ampli ens han servit per contextualitzar i identificar les grans línies d'estructuració i de canvi en la realitat juvenil catalana. Per l'altra, els estudis que han fet alguns consells comarcals i municipis sobre la seva pròpia realitat juvenil ens han marcat les línies per continuar aprofundint en les qüestions particulars dels diferents territoris. Uns tipus de treballs i altres han permès emprendre i complementar l'explotació de les informacions produïdes en la nostra recerca amb unes bases ja contrastades amb anterioritat.

2.3.2 Explotació de dades estadístiques

La recerca ha utilitzat dues fonts estadístiques fonamentals: el Cens de Població de l'any 2001 i l'Estadística de Població de l'any 1996. Aquestes informacions s'han tractat per comarques, per àmbits territorials i pel conjunt de tot Catalunya, dividint els joves de 15 a 29 anys en grups quinquennals. Precisament la possibilitat d'organitzar els agrupaments territorials en els diferents nivells pels quals ens interessàvem ha fet que aquestes fonts constituïssin la base de la nostra explotació estadística. S'han utilitzat algunes altres fonts estadístiques amb una referència temporal una mica més recent —l'actualització del padró de l'any 2004 i altres estadístiques dels departaments d'Educació, de Treball, de Salut—, però que no permetien un tractament tan detallat per grups d'edat i per comarques. També hem d'assenyalar que aquest estudi és el primer que elabora l'Observatori Català de la Joventut amb les dades del Cens de Població del 2001, ja que fins ara les dades utilitzades provenien de l'Estadística de Població de l'any 1996.

Els usos d'aquestes informacions han estat variats. En un primer moment se n'ha fet una explotació (anàlisi factorial) encaminada a preparar els agrupaments comarcals. Més concretament, s'han buscat homogeneïtats comarcals que permetessin assignar un determinat perfil de joves amb característiques socials semblants a més d'una comarca. S'ha organitzat d'aquesta manera per aconseguir els grups de discussió fossin més eficients: les conclusions extreïdes d'un determinat grup de discussió d'una comarca concreta es poden extrapol·lar al jovent de les comarques amb característiques semblants. Aquesta extrapol·lació s'ha fet sense trencar la lògica de coherència territorial, i només s'han agrupat comarques que pertanyessin a un mateix àmbit territorial.

Un segon objectiu de l'anàlisi quantitativa ha estat caracteritzar les comarques en relació amb l'àmbit territorial al qual pertanyen i al conjunt de Catalunya. Aquesta caracterització ha tingut un caire principalment descriptiu, i es plantejava com a principal objectiu obtenir una visió general de tot un conjunt de factors que acaben configurant la realitat territorial en què es desenvolupa la vida del jovent. Així, per obtenir aquesta "fotografia" global de cada comarca s'han tractat els eixos següents: població, nivell econòmic i mercat de treball, territori, salut, ensenyament i educació, habitatge i equipaments culturals.

Finalment, s'han explotat les dades estadístiques provinents del Cens de Població del 2001 i de l'Estadística de Població de l'any 1996 en què s'ha mirat d'aconseguir una panoràmica el més detallada possible de cada una de les realitats comarcals que es volien analitzar. Aquí l'anàlisi s'ha concentrat en els segments d'edat juvenil i en la identificació de l'entorn econòmic i social comarcal en què transcorre la vida dels joves, donant un especial protagonisme a l'evolució temporal. Aquesta informació no només té interès per si mateixa, en permetre una caracterització de les particularitats comarcals en les condicions de vida del jovent, sinó que també ha fet possible una millor contextualització —i per tant interpretació— de la informació qualitativa obtinguda en els grups de discussió.

2.3.3 Explotació de grups de discussió

La tècnica dels grups de discussió s'ha utilitzat en dos moments diferents de la recerca i amb dues finalitats diferents. En un primer moment s'han organitzat grups de discussió de caràcter exploratori amb l'objectiu de detectar aquelles qüestions més rellevants per a les comarques que s'havien d'estudiar. Aquests grups de discussió els han format principalment tècnics de joventut dels consells comarcals i les coordinacions territorials, tot i que també hi han intervingut professionals provinents de diferents institucions i de diferents especialitats. D'aquest tipus de grups de discussió se n'ha fet un per cada àmbit territorial, compost per unes deu persones. La informació obtinguda no només ha permès delimitar millor els perfils dels joves i les joves que participarien posteriorment en la segona fase dels grups, sinó que també ha fet possible plantejar qüestions sobre les quals calia aprofundir en els grups de discussió amb els i les joves.

Si el primer tipus de grups de discussió es poden qualificar genèricament de “grups de professionals”, el segon tipus de grups de discussió tenien un caràcter molt més focalitzat, tant pels perfils convocats com per les qüestions tractades. Aquest segon tipus de grups han estat els que han proporcionat el gruix de la informació qualitativa que posteriorment s’ha explotat i sistematitzat en els diferents informes. S’han organitzat cinc grups de discussió per a cada àmbit territorial —excepte a l’Àmbit Metropolità, on se n’han fet sis, i a les Terres de l’Ebre, on se n’han fet quatre—. En aquest punt és important destacar que s’ha seguit el criteri d’organitzar un grup de discussió per cada perfil diferent de jove, és a dir, dins de cada àmbit territorial s’han delimitat tants perfils diferenciats de joves com grups de discussió s’organitzaven. Aquesta delimitació dels perfils dins de cada àmbit territorial ha estat el resultat de la primera fase d’explotació estadística i de les informacions proporcionades pels “grups de professionals”. Així, aquests perfils han estat els que es consideraven més característics de l’àmbit territorial, intentant sempre respectar la regla de buscar el màxim d’heterogeneïtat entre perfils per tal de recollir la variabilitat interna del territori. Per la seva banda, cada grup corresponent a un perfil concret es fonamentava en unes característiques compartides, de manera que es complís la condició d’homogeneïtat social entre els i les assistents. El nombre mitjà d’assistents a cada grup s’ha situat entre sis i deu persones.

2.3.4 Explotació d’entrevistes personals

La tècnica de l’entrevista personal s’ha utilitzat com a complement de la del grup de discussió. Per una banda s’ha fet servir per acabar de completar la informació que provenia dels grups de joves, especialment en aquelles qüestions en les quals ha estat més difícil obtenir un diàleg fluid —per exemple, en temes vinculats a comportaments de risc—. Per l’altra, ja s’ha fet servir en la fase de redacció dels informes, amb l’objectiu de contrastar les afirmacions que s’hi feien.

Les entrevistes han estat majoritàriament cara a cara, tot i que en alguns casos també se n’han fet per telèfon. El perfil de les persones entrevistades ha estat semblant al de les que es van convocar en els “grups de professionals”, és a dir, professionals i experts en qüestions vinculades a la realitat juvenil provinents de diferents especialitats i institucions. Atès el caràcter auxiliar i complementari de les entrevistes, la seva explotació no ha tingut el protagonisme dels grups de discussió en la redacció dels informes, però sí que han permès abordar matèries que d’altra manera s’haurien tractat escassament.

2.4 Estructura dels informes

A continuació es presenta la informació recollida per a l'àmbit territorial, desglossada en els grans apartats següents.

En el punt 3, **"Context socioeconòmic de l'àmbit territorial"**, es dona una visió general de l'àmbit territorial en comparació amb el global de Catalunya. Per a oferir aquesta fotografia s'han seleccionat alguns indicadors generals sobre la situació demogràfica, territorial, econòmica, entre d'altres.

En el següent 4, **"La realitat dels joves de l'àmbit territorial"**, s'analitza la informació recollida amb relació a la situació i les percepcions de les persones joves del territori, combinant l'explicació de les dades estadístiques i les aportacions dels mateixos joves i tècnics mitjançant els grups de discussió de l'àmbit. Aquest punt constitueix el gruix de l'informe.

En el punt 5, **"Síntesi i conclusions"**, es presenten d'una manera resumida els principals elements de l'anàlisi que es fa en el punt anterior, intentant apuntar també possibles camps d'intervenció en la realitat analitzada.

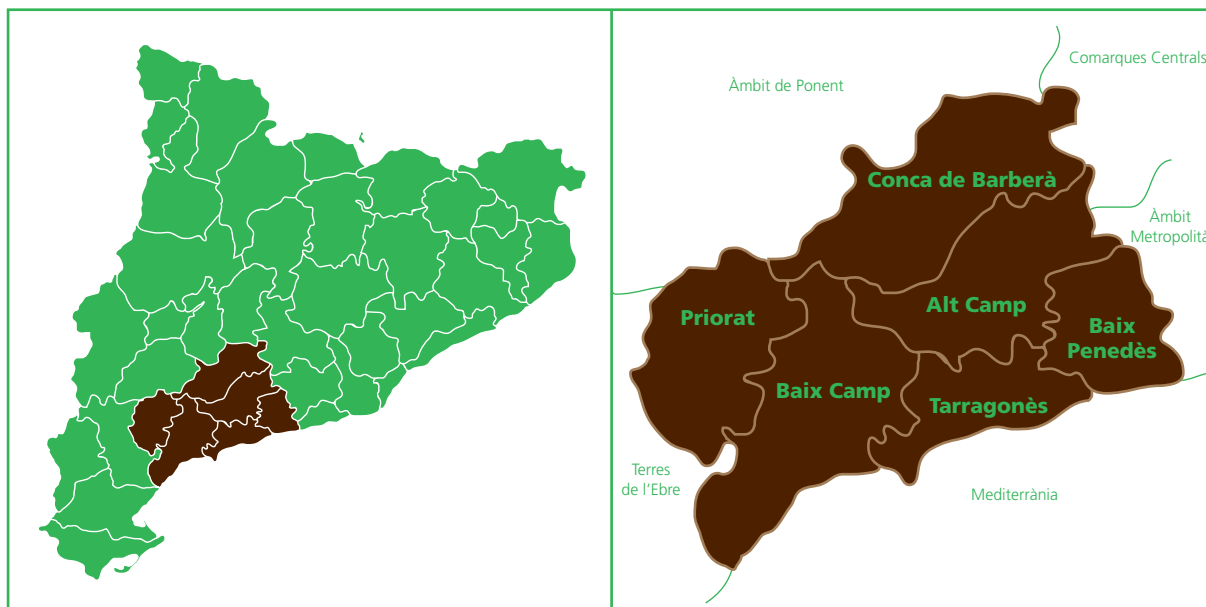
Finalment, s'adjunta la biografia general utilitzada i tres annexos diferents. El primer consisteix en un annex metodològic que ofereix, per una banda, una explicació de les recodificacions més significatives fetes amb les dades del Cens de 2001, i per l'altra una explicació detallada del treball de camp que s'ha fet. El segon annex és l'índex de totes les taules estadístiques utilitzades en l'informe. El tercer i últim annex són altres taules estadístiques que complementen l'informe. Aquestes darreres a banda de complementar la informació quantitativa presentada en els punts 3 i 4 de l'informe, és la base d'alguns dels comentaris i reflexions que apareixen al mateix punt 4. A banda de complementar la informació quantitativa presentada en els punts 3 i 4 de l'informe, és la base d'alguns dels comentaris i reflexions que apareixen en el propi punt 4.

3

Context socioeconòmic de l'àmbit territorial

3.1 Localització de l'àmbit territorial

L'àmbit territorial de Camp de Tarragona conté sis comarques: Priorat, Conca de Barberà, Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès i Tarragonès. Dins la geografia del Principat és a la costa sud i de les sis comarques n'hi ha tres de costa i tres d'interiors. Així doncs, l'àmbit territorial limita amb l'Àmbit Metropolità i amb Comarques Centrals pel nord, amb l'Àmbit de Ponent per l'oest, i amb Terres de l'Ebre pel sud-oest. Tot i el caràcter heterogeni de les seves comarques podem distingir entre les comarques més poperes a la costa –Baix Camp, Baix Penedès i el Tarragonès– i les interiors –Alt Camp, Priorat i Conca de Barberà.

3.2 Distribució de la població

El Camp de Tarragona tenia 505.351 habitants l'any 2004, que el situa com el tercer àmbit territorial en volum de població –amb un 7,4% del total. Entre les sis comarques que componen l'àmbit territorial, les tres costaneres concentren la majoria de la població –un 86,6% del total. Les dues comarques amb més població són: el Tarragonès amb 202.662 habitants i el Baix Camp amb 161.090 habitants. Cal destacar la situació contrària del Priorat, que amb només 9.521 habitants representa menys del 2% del Camp de Tarragona.

Tot i que l'evolució demogràfica de l'àmbit territorial ha estat de creixement des de 1981, a partir del 2000 ha experimentat un canvi. L'any 2003 la taxa bruta de creixement és d'un 2,9. Aquesta situació de creixement és més accentuada a l'àmbit de Camp de Tarragona que al conjunt de Catalunya. Cal destacar la comarca del Priorat quant a les elevades taxes de decrement natural que, juntament amb la Conca de Barberà i l'Alt Camp, contraresten altres comarques que gaudeixen d'un creixement positiu. En canvi, la població de Catalunya ha anat incrementant de manera progressiva.

Evolució de la població. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1981-2004.

3.2.1	Habitants					
	1981	1986	1991	1996	2001	2004
Territori						
Alt Camp	32.788	33.804	34.016	34.403	35.635	38.824
Baix Camp	118.189	123.745	131.599	140.540	145.675	161.090
Baix Penedès	29.722	33.211	38.080	47.550	61.256	73.665
Conca de Barberà	18.268	18.404	18.001	18.285	18.766	19.589
Priorat	10.431	10.051	9.475	9.212	9.196	9.521
Tarragonès	149.411	149.090	155.881	169.016	181.374	202.662
Camp de Tarragona	358.809	368.305	387.052	419.006	451.902	505.351
Catalunya	5.956.414	5.978.638	6.059.494	6.090.040	6.343.110	6.813.319

Font: Censos de 1981, 1991 i 2001. Padrons municipals d'habitants de 1986, 1996 i 2004. Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de la taxa de creixement natural. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2003.

3.2.2	Taxa de creixement natural							
	1986	1991	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Territori								
Alt Camp	0,1	-2,1	-0,7	-2,3	-0,2	-1,0	-0,1	-0,1
Baix Camp	3,7	2,0	0,8	0,9	2,1	2,0	2,9	2,8
Baix Penedès	2,4	2,1	1,9	2,7	2,7	4,2	3,9	3,8
Conca de Barberà	-2,2	-3,9	-4,9	-7,1	-4,3	-3,4	-3,1	-2,3
Priorat	-5,2	-8,3	-9,5	-7,2	-7,1	-4,7	-8,9	-9,7
Tarragonès	5,1	2,8	2,5	2,1	4,0	4,0	3,6	4,3
Camp de Tarragona	3,3	1,5	1,1	0,8	2,3	2,5	2,6	2,9
Catalunya	2,3	0,7	0,2	0,3	1,3	1,4	1,7	2,0

Font: Estimacions de població i moviment natural de la població. Institut d'Estadística de Catalunya.

En veure la distribució de la població per franges d'edat podem observar que la proporció de població jove a l'àmbit territorial és lleugerament superior a la mitjana del conjunt de Catalunya. La màxima diferència, de quatre punts percentuals, és en les noies de 15 a 19 anys, que representen un 5,2% a l'àmbit territorial i un 4,8% a Catalunya. Així i tot, en el cas de la població masculina de la franja d'edat entre 25-29 anys, l'àmbit del Camp de Tarragona, amb un 9,5%, presenta una taxa lleugerament inferior respecte a la taxa catalana (un 9,6%). Cal destacar que, per contra, l'àmbit territorial presenta menors percentatges de població de més de 65 anys.

Aquest major percentatge de joves, però, no és compartit per les sis comarques de l'àmbit territorial. Són les dues comarques més poblades, Tarragonès i Baix Camp, les que presenten percentatges superiors de població jove, tant entre els homes com les dones, i que per tant tenen més repercussió en la distribució global de l'àmbit territorial. En canvi, la Conca de Barberà, però sobretot el Priorat, presenta percentatges inferiors de població en aquestes edats, especialment en la franja de 25 a 29 anys. El percentatge de població d'aquesta edat al Priorat se situa gairebé dos punts percentuals per sota la mitjana catalana, amb un 6,7% de la població femenina, mentre que a Catalunya són el 8,6%. Alhora, les dues comarques d'interior esmentades presenten els percentatges més elevats de població major de 65 anys, i els menors en la població per sota els 15 anys i, per tant, tenen una població més envellida.

Distribució de la població per grups d'edat. Homes. Percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.3	Homes								
	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total H
Territori									
Alt Camp	9,5	4,9	5,5	7,1	9,0	8,6	39,6	15,8	19.684
Baix Camp	10,6	5,2	5,4	7,2	9,7	9,2	39,5	13,2	80.497
Baix Penedès	10,0	5,0	5,0	6,8	9,2	9,1	41,7	13,2	37.615
Conca de Barberà	8,8	4,3	5,1	7,0	8,4	8,1	38,6	19,7	9.950
Priorat	6,6	3,5	4,4	6,2	7,4	8,2	39,8	23,9	4.887
Tarragonès	10,4	5,0	5,6	7,4	9,7	9,2	40,2	12,4	101.232
Camp de Tarragona	10,2	5,0	5,4	7,2	9,5	9,1	40,1	13,5	253.865
Catalunya	9,8	4,7	5,2	7,1	9,6	9,4	39,9	14,3	3.366.329

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

Distribució de la població per grups d'edat. Dones. Percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.4	Dones								
	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total D
Territori									
Alt Camp	9,4	4,5	5,2	6,7	8,4	7,3	37,8	20,6	19.140
Baix Camp	10,1	5,0	5,4	7,1	8,8	8,1	38,1	17,3	80.593
Baix Penedès	10,3	4,9	5,2	6,6	8,6	8,5	39,9	16,0	36.050
Conca de Barberà	7,9	4,3	4,6	6,6	7,3	7,5	35,4	26,4	9.639
Priorat	6,5	4,3	3,7	5,5	6,7	6,3	36,5	30,6	4.634
Tarragonès	9,8	4,7	5,2	7,0	9,1	8,7	39,1	16,4	101.430
Camp de Tarragona	9,8	4,8	5,2	6,9	8,8	8,3	38,6	17,6	251.486
Catalunya	9,0	4,3	4,8	6,6	8,6	8,4	38,8	19,5	3.446.990

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

El Camp de Tarragona es caracteritza per tenir un percentatge de població procedent de Catalunya (64,2%) més baix que la mitjana de Catalunya (65,4%), segons dades de l'any 2004. Aquest menor pes de la població nascuda a Catalunya es tradueix en un major pes dels provinents de la resta de l'Estat espanyol (25,5%), per sobre dels valors de Catalunya (24%) i amb un percentatge d'estrangers més proper a la taxa catalana, amb un 10,3% respecte al 10,6% català. En el cas de l'àmbit de Camp de Tarragona s'observen unes taxes més elevades de població nascuda a Catalunya a les comarques més allunyades de Tarragona –Priorat i Conca de Barberà–, superant ambdues el 80% de la població de la comarca. En canvi, el Tarragonès i el Baix Penedès presenten els percentatges més reduïts de població nascuda a Catalunya, un 60% i 61,1%, ja que en ambdues més d'una quarta part de la població és nascuda a la resta de l'Estat espanyol –un 29,5% al Tarragonès i un 27,1% al Baix Penedès. En el cas de la població estrangera, cap comarca destaca per un pes clarament superior a la resta entre les comarques, ja que el màxim es dona al Baix Penedès amb un 11,8% –només 1,5 punts per sobre la taxa de l'àmbit. Sí que cal destacar, en canvi, que les tres comarques d'interior presenten uns percentatges molt més reduïts, amb el mínim situat en el 5,7% del Priorat.

Distribució de la població per lloc de naixement. Valors absoluts i percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.5	Població per lloc de naixement				
	Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Estranger	Total	
Territori					
Alt Camp	Valors %	28.403 73,2	7.575 19,5	2.846 7,3	38.824
Baix Camp	Valors %	105.333 65,4	38.390 23,8	17.367 10,8	161.090
Baix Penedès	Valors %	45.008 61,1	19.980 27,1	8.677 11,8	73.665
Conca de Barberà	Valors %	15.889 81,1	2.459 12,6	1.241 6,3	19.589
Priorat	Valors %	8.120 85,3	855 9,0	546 5,7	9.521
Tarragonès	Valors %	121.560 60,0	59.748 29,5	21.354 10,5	202.662
Camp de Tarragona	Valors %	324.313 64,2	129.007 25,5	52.031 10,3	505.351
Catalunya	Valors %	4.455.928 65,4	1.632.007 24,0	725.384 10,6	6.813.319

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

3.3 El territori

L'àmbit de Camp de Tarragona compta amb una baixa densitat de població en comparació de la mitjana catalana. Així, l'any 2004 l'àmbit territorial presentava una taxa de 168,5 h./km², per sota els valors de Catalunya, de 212,2 h./km². Les diferències en l'extensió territorial de les sis comarques de l'àmbit són més reduïdes que les presentades anteriorment pel que fa al volum de població, el que justifica les grans diferències entre comarques en la densitat de població. El Tarragonès, la segona comarca més petita del Camp de Tarragona, té 635,6 habitants per quilòmetre quadrat, taxa que duplica la segona taxa més elevada –els 248,7 habitants del Baix Penedès. En canvi, les comarques d'interior se situen molt per sota aquests valors, amb menys de 73 habitants per quilòmetre en els tres casos, i amb el mínim dels 19,1 del Priorat.

**Superfície i evolució de la densitat de població. Valors en km² i en habitants per km².
Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2004.**

3.3.1	Superfície km ²	Densitat (habitants/km ²)				
		1986	1991	1996	2001	2004
Territori						
Alt Camp	538	62,1	62,4	63,2	65,4	72,2
Baix Camp	697	178,0	189,3	202,1	209,5	231,1
Baix Penedès	296	112,4	128,9	160,9	207,3	248,7
Conca de Barberà	650	28,4	27,7	28,2	28,9	30,1
Priorat	499	20,3	19,1	18,6	18,5	19,1
Tarragonès	319	470,1	491,6	533,0	571,9	635,6
Camp de Tarragona	2.999	122,9	129,1	139,8	150,7	168,5
Catalunya	32.107	187,4	190,0	190,9	198,9	212,2

Font: Censos de 1991 i 2001. Padrons municipals d'habitants de 1986, 1996 i 2004. Institut d'Estadística de Catalunya.

La població de l'àmbit del Camp de Tarragona compta amb un alt nivell de concentració, ja que el percentatge més elevat de població habita en dos municipis de més de 50.000 habitants (43,6%), Tarragona i Reus, i un altre percentatge també important (27,3%) habita poblacions de 10.001 a 50.000 habitants. La mitjana catalana presenta una concentració lleugerament més accentuada que les taxes de l'àmbit territorial, ja que aglutina una major proporció de poblacions de més de 50.000 habitants, així com un major volum de població que hi habita. En el cas de Catalunya, doncs, trobem que un 56,4% de la població habita en poblacions de més de 50.000 habitants, alhora que un 23,9% ho fa en poblacions de 10.001 a 50.000 habitants. D'aquesta manera, el percentatge de població que habita poblacions més petites a Catalunya és més baix. Aquest fet també es pot observar tant en el percentatge de pobles més petits de l'àmbit territorial, superior al de Catalunya, com en la proporció de població que hi habita, també superior al Camp de Tarragona. Cal destacar un cop més que l'àmbit de Camp de Tarragona té dues comarques força disperses, amb menor concentració en grans municipis, com són el Priorat i la Conca de Barberà, seguides de l'Alt Camp. Destaca especialment el cas del Priorat, on més de la meitat de la població habita en municipis de menys de 500 habitants.

**Distribució de la població segons la dimensió del municipi. Valors absoluts i percentatges.
Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.**

3.3.2	N. habitants							Total
		fins a 500 hab.	de 501 a 2.000	de 2.001 a 5.000	de 5.001 a 10.000	de 10.001 a 50.000	més de 50.000	
Territori								
Alt Camp	Valors %	3.173 8,2	9.099 23,4	4.315 11,1	0 0,0	22.237 57,3	0 0,0	38.824
Baix Camp	Valors %	1.584 1,0	15.011 9,3	9.467 5,9	13.782 8,6	24.604 15,3	96.642 60,0	161.090
Baix Penedès	Valors %	907 1,2	8.000 10,9	11.248 15,3	8.086 11,0	45.424 61,7	0 0,0	73.665
Conca de Barberà	Valors %	3.370 17,2	3.119 15,9	6.621 33,8	6.479 33,1	0 0,0	0 0,0	19.589
Priorat	Valors %	4.873 51,2	2.021 21,2	2.627 27,6	0 0,0	0 0,0	0 0,0	9.521
Tarragonès	Valors %	1.092 0,5	7.690 3,8	19.120 9,4	5.462 2,7	45.714 22,6	123.584 61,0	202.662
Camp de Tarragona	Valors %	14.999 3,0	44.940 8,9	53.398 10,6	33.809 6,7	137.979 27,3	220.226 43,6	505.351
Catalunya	Valors %	88.175 1,3	289.908 4,3	407.858 6,0	555.015 8,1	1.627.828 23,9	3.844.535 56,4	6.813.319

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

Distribució del nombre de municipis segons la seva grandària. Valors absoluts i percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.3.3	N. municipis							Total
		fins a 500 hab.	de 501 a 2.000	de 2.001 a 5.000	de 5.001 a 10.000	de 10.001 a 50.000	més de 50.000	
Territori								
Alt Camp	Valors %	11 47,8	10 43,5	1 4,3	0 0,0	1 4,3	0 0,0	23
Baix Camp	Valors %	8 28,6	14 50,0	2 7,1	2 7,1	1 3,6	1 3,6	28
Baix Penedès	Valors %	2 14,3	5 35,7	4 28,6	1 7,1	2 14,3	0 0,0	14
Conca de Barberà	Valors %	16 72,7	3 13,6	2 9,1	1 4,5	0 0,0	0 0,0	22
Priorat	Valors %	19 82,6	3 13,0	1 4,3	0 0,0	0 0,0	0 0,0	23
Tarragonès	Valors %	4 19,0	6 28,6	6 28,6	1 4,8	3 14,3	1 4,8	21
Camp de Tarragona	Valors %	60 45,8	41 31,3	16 12,2	5 3,8	7 5,3	2 1,5	131
Catalunya	Valors %	350 37,0	281 29,7	131 13,8	80 8,5	81 8,6	23 2,4	946

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

3.4 Economia, activitat i treball

La taxa d'activitat, tant en la població jove com entre el conjunt de la població de l'àmbit territorial, és més baixa que la taxa catalana. Només trobem una taxa més elevada a l'àmbit del Camp de Tarragona, a la població de 16 a 19 anys amb un 36,3%, 0,4 punts percentuals per sobre de la taxa catalana. En les diferents franges d'edat a partir dels 20 anys la taxa de l'àmbit territorial és més baixa que la taxa de Catalunya, amb una diferència mitjana d'1,6 punts. En ambdós casos la màxima taxa d'ocupació la trobem a la franja d'edat entre els 25 i els 29 anys, on l'àmbit territorial presenta una taxa d'un 85,6% i, en el cas de Catalunya, la taxa és d'un 87%. De les comarques de l'àmbit territorial cal destacar els casos particulars del Baix Penedès i el Priorat, que presenten una situació contrària. La primera comarca destaca per tenir una elevada taxa d'activitat entre els més joves, amb un 46,3% d'actius entre la població de 16 a 19 anys, mentre que en les franges de major edat –a partir dels 25 anys– el pes dels actius al Baix Penedès és inferior al de les cinc comarques restants. En canvi, el Priorat presenta la taxa mínima d'activitat entre els més joves (un 25,9%), però es converteix en la comarca amb major nombre d'actius en la població major de 30 anys –excepte en la franja de 34 a 35 anys.

La taxa d'atur de l'àmbit de Camp de Tarragona al 2001 és d'un 10,1%, lleugerament més reduïda que la mitjana catalana, d'un 10,2%. No obstant això, només se situen en aquests valors les tres comarques més poblades, amb taxes entre el 10% i l'11,2%, mentre que les tres comarques d'interior presenten major ocupació, especialment la Conca de Barberà, amb només un 5,3% d'aturats.

L'ocupació del Camp de Tarragona és més elevada entre els homes, amb un 92,6% dels actius, que entre les dones, amb un 85,9%. Tot i que les taxes d'atur de la població general i per als dos sexes són inferiors respecte a la mitjana catalana, hi ha majors diferències entre homes i dones a l'àmbit territorial. En aquest aspecte cal ressaltar la comarca de la Conca de Barberà, on hi ha el major percentatge de dones ocupades del Camp de Tarragona, amb una taxa del 92,5% mentre que al Tarragonès és on hi ha una taxa més baixa, amb un 84,8% de les dones actives ocupades.

Taxa d'activitat per grups d'edat. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.4.1	Taxa d'activitat											Total
	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i més	
Territori												
Alt Camp	37,2	69,9	87,6	85,7	85,8	84,1	77,6	69,5	57,8	33,0	2,6	56,8
Baix Camp	37,2	69,5	86,1	85,3	82,3	80,7	75,5	68,7	56,5	34,4	3,1	58,6
Baix Penedès	46,3	72,7	84,7	83,2	80,5	78,8	73,5	65,1	53,7	31,0	4,0	58,1
Conca de Barberà	33,0	65,4	87,9	87,3	85,2	81,9	78,6	74,7	61,8	38,9	2,1	53,8
Priorat	25,9	63,5	86,9	88,1	83,7	85,1	80,7	77,0	65,5	43,9	2,1	50,7
Tarragonès	32,8	66,9	85,0	84,6	81,8	79,6	76,5	66,9	54,1	31,2	3,0	58,2
Camp de Tarragona	36,3	68,6	85,6	84,9	82,3	80,4	76,0	67,9	55,7	32,9	3,0	57,9
Catalunya	35,9	69,6	87,0	86,7	84,1	82,0	77,9	69,5	57,5	34,1	3,5	58,4

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Distribució de la població de 16 i més anys amb relació a l'activitat per sexe. Valors absoluts i percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.4.2	Població amb relació a l'activitat											
	Homes				Dones				Total			
	Absoluts		Taxes		Absoluts		Taxes		Absoluts		Taxes	
	Ocupats	Aturats	Ocupació	Atur	Ocupades	Aturades	Ocupació	Atur	Ocupats/ades	Aturats/ades	Ocupació	Atur
Territori												
Alt Camp	9.535	589	94,2	5,8	6.165	729	89,4	10,6	15.700	1.318	92,3	7,7
Baix Camp	38.860	2.933	93,0	7,0	24.635	4.132	85,6	14,4	63.495	7.065	90,0	10,0
Baix Penedès	16.770	1.400	92,3	7,7	9.943	1.681	85,5	14,5	26.713	3.081	89,7	10,3
Conca de Barberà	4.984	201	96,1	3,9	3.120	252	92,5	7,5	8.104	453	94,7	5,3
Priorat	2.392	165	93,5	6,5	1.377	175	88,7	11,3	3.769	340	91,7	8,3
Tarragonès	47.692	4.343	91,7	8,3	31.147	5.588	84,8	15,2	78.839	9.931	88,8	11,2
Camp de Tarragona	120.233	9.631	92,6	7,4	76.387	12.557	85,9	14,1	196.620	22.188	89,9	10,1
Catalunya	1.657.056	144.423	92,0	8,0	1.158.070	174.512	86,9	13,1	2.815.126	318.935	89,8	10,2

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

La RBFD del Camp de Tarragona està per sota de la mitjana catalana amb un 99,1 en referència a la base 100 de Catalunya l'any 2001. Cal afegir que la riquesa relativa de l'àmbit territorial ha patit un decrement, ja que l'any anterior comptava amb un 101. Les comarques de l'Alt Camp, Conca de Barberà i Tarragonès són les comarques de l'àmbit del Camp de Tarragona que l'any 2001 superen lleugerament la base catalana amb un 100,2, 100 i 101,3 respectivament, mentre que el Priorat presenta la renda més baixa, amb un 93,4. L'evolució de les comarques respecte a la situació de 1986 ha estat positiva en la majoria, ja que totes han incrementat la seva riquesa relativa excepte el Baix Camp i el Tarragonès. Cal destacar especialment la millora del Priorat, que ha incrementat en més de 20 punts la seva situació, principalment durant la dècada dels noranta –al 1991 se situava amb un 72,7 en base 100.

Evolució de la renda bruta familiar disponible per habitant. Amb relació a la base 100 de Catalunya. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2001.

3.4.3	Renda bruta familiar per habitant				
	1986	1991	1996	2000	2001
Territori					
Alt Camp	92,6	92,6	93,2	99,0	100,2
Baix Camp	100,7	100,7	100,8	96,8	97,0
Baix Penedès	96,0	96,0	102,7	94,3	96,8
Conca de Barberà	87,3	87,3	88,5	99,6	100,0
Priorat	72,7	72,7	81,4	91,0	93,4
Tarragonès	104,4	104,4	102,7	101,1	101,3
Camp de Tarragona	–	–	–	101,0	99,1
Catalunya	100	100	100	100	100

Font: A. Fernández. *La renda familiar disponible a les comarques catalanes*. Institut d'Estadística de Catalunya.

Com la resta de Catalunya, el Camp de Tarragona ha experimentat un fort creixement del sector de la construcció, destaca el fort creixement del Baix Penedès amb un 6,7% entre 1998 i l'any 2003. L'àmbit territorial també presenta un comportament similar a Catalunya en l'evolució del sector primari amb taxes negatives, on destaquen el fort descens del Baix Camp i del Priorat, amb taxes del -4,3%. Pel que fa al sector de la indústria, les taxes de les diferents comarques són molt heterogènies, presentant una màxima al Tarragonès amb un 4,3% i una mínima del 0,5% al Priorat. El sector serveis per la seva banda presenta una realitat més homogènia, amb una oscil·lació d'un punt percentual com a màxim entre les comarques. En aquest darrer cas la taxa de l'àmbit territorial resta per sobre de la mitjana catalana, ja que totes les comarques presenten taxes més elevades.

Evolució de la taxa de creixement del PIB comarcal per sectors. Taxes reals mitjanes de variació interanual de cada període en percentatge. Comarca i Catalunya, 1998-2003.

3.4.4	PIB primari			PIB construcció			PIB industrial			PIB terciari		
	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003
Territori												
Alt Camp	-0,4	0,0	-0,2	5,8	2,9	4,4	4,8	1,2	3,0	3,1	4,2	3,7
Baix Camp	-2,1	-6,4	-4,3	6,8	4,6	5,7	4,1	0,7	2,4	3,2	3,6	3,4
Baix Penedès	-2,3	-3,6	-3,0	8,5	4,9	6,7	4,5	0,7	2,6	4,2	4,1	4,1
Conca de Barberà	0,6	-1,5	-0,5	3,1	3,9	3,5	4,8	1,7	3,3	3,2	4,9	4,0
Priorat	0,6	-9,2	-4,3	3,9	4,2	4,1	2,3	-1,4	0,5	3,6	3,7	3,7
Tarragonès	-1,2	-5,2	-3,2	6,1	4,0	5,1	4,7	3,9	4,3	3,0	3,1	3,1
Camp de Tarragona	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Catalunya	-0,9	-1,0	-0,9	6,5	4,0	5,2	4,2	1,1	2,7	3,0	2,7	2,8

Font: Caixa Catalunya.

3.5 Educació

L'àmbit de Camp de Tarragona té una major densitat en els centres privats de primària que en els centres públics. Aquest fenomen segurament és perquè la dispersió de municipis en algunes comarques proporciona una major quantitat de centres públics, però que alhora estan menys saturats. La ràtio d'alumnes per centre en el cas dels centres públics de primària és de 162, mentre que en els centres privats del mateix nivell és de 220 alumnes per centre de mitjana. Hi ha diferències entre comarques pel que fa a la concentració d'alumnes en els centres públics, ja que el Tarragonès destaca per tenir un nombre d'alumnes superior a la resta de comarques, 231, mentre que a les tres comarques d'interior hi ha la situació inversa, especialment al Priorat, amb una mitjana de 36 alumnes per centre públic de primària o infantil.

Als centres d'educació secundària el panorama general de l'àmbit territorial s'inverteix, ja que la ràtio d'alumnes per centre públic és considerablement més elevada que en els centres de primària, superant la densitat dels centres privats, que també és superior que als centres privats de primària. La mitjana d'alumnes en els centres públics de secundària és de 534 alumnes per centre, mentre que els centres privats del mateix nivell tenen una ràtio de 280 alumnes per centre. En el cas de l'educació secundària, el Priorat i la Conca de Barberà es mantenen com les comarques amb menor nombre d'alumnes per centre públic, 207 i 260 respectivament, mentre que les altres quatre comarques presenten una situació similar.

La major concentració d'alumnes en l'ensenyament secundari es deu en gran mesura al fet que hi ha una disminució en nombre de centres d'una etapa a una altra –d'un total de 275 centres de primària, a secundària només resten 77 centres– ja que els pobles més petits no poden mantenir centres d'educació secundària i això produeix una major concentració. La mitjana de Catalunya presenta un panorama paral·lel. Pel que fa a la distribució dels centres educatius cal fer menció a la realitat del Priorat, que al curs 2003-04 no tenia cap centre privat, ni d'educació primària o infantil ni de secundària.

Nombre de centres i ràtios en centres d'educació infantil i primària, i centres d'educació secundària. Valors absoluts. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, curs 2003-04.

3.5.1	Ed. infantil i primària					Ed. secundària				
	n. total centres	Ràtios				n. total centres	Ràtios			
		Alum./ Centre públic	Alum./ Centre privat	Alum./ Prof. públic	Alum./ Prof. privat		Alum./ Centre públic	Alum./ Centre privat	Alum./ Prof. públic	Alum./ Prof. privat
Territori										
Alt Camp	35	77	398	11	16	5	564	256	10,2	13,5
Baix Camp	79	198	211	14	15	24	541	294	10,4	12,6
Baix Penedès	37	177	250	14	17	8	602	328	10,3	14,5
Conca de Barberà	18	76	191	10	13	4	260	152	8,9	9,5
Priorat	17	36	–	8	–	2	207	–	7,8	–
Tarragonès	89	231	211	14	14	34	583	274	10,3	12,4
Camp de Tarragona	275	162	220	13	15	77	534	280	10,2	12,7
Catalunya	3.154	186	209	13	14	1.104	491	275	10,1	11,9

Fonts: Institut d'Estadística de Catalunya a partir de dades del Departament d'Educació. Servei d'Estadística i Documentació. Estadística de l'ensenyament.

La taxa d'escolarització dels més joves del Camp de Tarragona està per sota de la de Catalunya, amb una diferència de 0,2 punts en la població de 16 anys i 1,4 punts en la població de 19 anys. La distància entre la taxa de l'àmbit territorial i la taxa de Catalunya s'inverteix en la població de 29 anys on, amb una diferència de 0,3 punts la taxa de l'àmbit del Camp de Tarragona se situa per sobre de la taxa de Catalunya, igual com succeeix per al total de la població de 16 a 29 anys. De les sis comarques de l'àmbit territorial, la Conca de Barberà és la que compta amb una taxa d'escolarització més elevada entre la població més jove, i el Priorat en els de 19 i 24 anys. Així i tot, la major taxa del Tarragonès entre la població de major edat fa que sigui aquesta comarca la que compta amb major nombre d'estudiants per al total de la població de 16 a 29 anys. A l'extrem oposat se situa el Baix Penedès, comarca que presenta la taxa més reduïda d'escolarització entre la població jove, especialment entre els de menor edat. Com també succeeix en la taxa mitjana de Catalunya, la proporció de dones escolaritzades de l'àmbit territorial és considerablement més elevada que la d'homes, sobretot entre la població més jove, on s'arriba a una diferència de 10,5 punts percentuals en la població de 19 anys.

Per altra banda, el nivell d'instrucció de la població general de l'àmbit del Camp de Tarragona està per sota de la mitjana catalana. Aquesta diferència respecte a Catalunya es veu reflectida en la similar proporció de població amb primària o inferior, però en la major proporció de població que ha realitzat només estudis finalitzats d'ESO o EGB, amb un 28,3% de la població major de nou anys (a Catalunya són un 25,6%). Alhora, també és menor la taxa de població amb estudis de batxillerat i superiors amb un 9,2 i 10,9% respectivament envers l'11% i el 12,8% de mitjana a Catalunya. Per altra banda, però, la taxa de població amb estudis de formació professional bàsics és superior que la taxa de la mitjana catalana.

De les sis comarques de l'àmbit territorial, el Tarragonès destaca per ser la que compta amb un major nivell d'instrucció per al global de la població, ja que presenta el mínim percentatge de població amb estudis obligatoris com a màxim –un 37,5% tenen primària o inferior, i un 26,9% ESO, EGB o batxillerat elemental–, i els més elevats de formació professional –ambdós nivells, amb gairebé un 13% agrupats– i estudis universitaris (12,7%).

Taxa d'escolarització (*) de la població de 16 a 29 anys, per edat i sexe. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.5.2	Taxa d'escolarització														
	16 anys			19 anys			24 anys			29 anys			Total 16-29 anys		
	sexe			sexe			sexe			sexe			sexe		
	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H
Territori															
Alt Camp	75,8	77,8	74,0	41,9	48,9	34,9	18,6	22,3	15,5	5,0	7,3	3,1	27,5	30,6	24,6
Baix Camp	72,3	77,1	67,7	43,9	50,2	37,8	20,4	21,0	19,8	4,8	4,1	5,4	27,5	30,1	24,9
Baix Penedès	65,3	75,5	55,7	35,7	44,0	28,1	16,0	16,8	15,4	4,5	4,6	4,4	22,6	25,8	19,6
Conca de Barberà	81,7	85,9	76,8	46,2	55,6	36,0	20,6	21,3	19,9	4,4	6,7	2,6	29,2	35,3	23,7
Priorat	75,0	84,4	66,7	57,1	73,3	38,5	23,2	31,9	14,5	4,4	5,0	3,9	29,6	34,8	25,1
Tarragonès	77,3	79,1	75,6	49,6	52,1	47,3	21,3	21,1	21,4	6,8	6,4	7,2	30,0	31,4	28,7
Camp de Tarragona	74,2	78,2	70,1	45,4	50,7	40,2	20,1	20,8	19,5	5,6	5,5	5,7	28,1	30,4	25,7
Catalunya	74,4	77,9	70,9	46,8	51,7	41,9	20,2	21,5	18,9	5,3	5,3	5,3	27,9	30,3	25,5

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) No ha estat comptada com a població escolaritzada la que realitza la següent formació:

Ensenyaments inicials per a adults, Programes de garantia social, Escola Oficial d'Idiomes, Ensenyaments artístics, Curs INEM o equivalent per a desocupats, Curs de promoció promogut per l'empresa o Altres cursos.

Nivell d'instrucció de la població (10 anys o més), segons estudis cursats. Percentatges. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.5.3	Nivell d'instrucció					
	Primària o inferior (1)	ESO / EGB (2)	Batxillerat (3)	FP I	FP II	Superior (4)
Territori						
Alt Camp	41,3	30,0	7,6	5,2	6,4	9,3
Baix Camp	40,9	28,5	8,6	6,0	5,3	10,5
Baix Penedès	40,7	30,6	9,4	6,0	4,8	8,5
Conca de Barberà	44,8	27,4	8,0	5,8	5,1	9,0
Priorat	42,4	30,9	8,1	4,4	5,3	8,9
Tarragonès	37,5	26,9	10,1	6,5	6,4	12,7
Camp de Tarragona	39,7	28,3	9,2	6,1	5,8	10,9
Catalunya	40,0	25,6	11,0	5,4	5,3	12,8

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) Inclou: No sap llegir o escriure, Sense estudis i Primer grau.

(2) Inclou: ESO, EGB, Batxillerat Elemental.

(3) Inclou: Batxillerat Superior.

(4) Inclou: Diplomatura, Llicenciatura i Doctorat.

3.6 Habitatge

Com a la resta d'àmbits territorials, al Camp de Tarragona la majoria d'habitatges principals són de propietat, fins i tot amb un percentatge més elevat que a Catalunya, un 82,7%. La majoria estan totalment pagats, un 43,3% de tots els habitatges principals –taxa més baixa que la mitjana catalana amb un 45,9%. En comparació de Catalunya, a l'àmbit de Camp de Tarragona és més alt el pes dels habitatges de propietat d'accés a compra –en procés de pagament–, amb un 31,8% envers la taxa catalana del 26,7%. Destaca l'accés a la propietat per mitjà de l'herència o la donació, on la taxa de l'àmbit territorial és 2,1 punts més elevada que la mitjana catalana. En canvi, el segon règim de tinença més habitual és el lloguer, amb una taxa del 12,1%, per sota de la mitjana catalana del 16,6%. Tot i que són opcions poc habituals, cal destacar que l'àmbit del Camp de Tarragona es caracteritza per un major pes dels habitatges gratuïts i altres formes de tinença.

Entre les sis comarques del Camp de Tarragona es presenten algunes diferències puntuals pel que fa a la distribució dels habitatges principals per règim de tinença. Tot i que en totes és similar el percentatge d'habitatges en propietat, entre el 82,3% i el 83,3%, les comarques de la Conca de Barberà i el Priorat destaquen per l'elevat pes que té l'herència entre els habitatges en propietat (un 24,3% i un 36,3%). En part, aquest fet justifica el reduït pes que representen els habitatges en procés de pagament (un 8,5% al Priorat), situant-se a l'extrem oposat de les comarques del Tarragonès i Baix Penedès on aquesta situació agrupa més del 35% dels habitatges principals. En totes les comarques el règim de lloguer se situa per sota la mitjana catalana, i és el Tarragonès on té major pes amb el 13,1%. No obstant això, cal destacar el cas del Priorat, on aquest règim és molt més excepcional que en la resta, ja que són menys del 8% els habitatges de lloguer.

Distribució d'habitatges principals per règim de tinença. Percentatge. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.6.1	Règim de tinença		Propietat			Lloguer	Gratuït	Altres formes
	N. total d'habitatges	Compra	Accés a compra	Herència o donació	TOTAL			
Territori								
Alt Camp	12.654	45,3	24,5	13,2	83,0	11,2	2,8	3,0
Baix Camp	51.747	45,0	31,6	6,6	83,1	12,1	2,4	2,4
Baix Penedès	23.254	39,7	35,5	7,1	82,3	11,3	3,0	3,5
Conca de Barberà	6.759	43,4	15,5	24,3	83,2	10,1	3,1	3,6
Priorat	3.557	38,5	8,5	36,3	83,3	7,9	4,1	4,7
Tarragonès	66.109	43,1	35,0	4,3	82,4	13,1	1,8	2,7
Camp de Tarragona	164.080	43,3	31,8	7,6	82,7	12,1	2,3	2,8
Catalunya	2.315.774	45,9	27,6	5,5	79,1	16,6	1,6	2,7

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

El cens d'habitatges l'any 2001 mostra un total de 346.046 habitatges, dels quals el 47,4%, és a dir, 164.080, són habitatges principals. Aquest percentatge diferencia notablement l'àmbit territorial de la mitjana catalana, on gairebé el 70% dels habitatges són principals. Aquest fet és perquè al Camp de Tarragona destaca l'elevat nombre d'habitatges secundaris, un 37,6%, molt més del doble que el global de Catalunya. Aquesta situació és especialment accentuada al Baix Penedès, única comarca en què els habitatges principals són minoritaris (31%) amb relació als secundaris (un 61,5%). En la resta de comarques el pes dels habitatges secundaris és menor, però sempre se situa per sobre la mitjana catalana. L'Alt Camp és la que presenta un menor percentatge de segones residències (19%), i per tant és la comarca amb major percentatge d'habitatges principals, però també la que presenta major nombre d'habitatges buits (16,5%).

L'evolució en els anys compresos entre 1981 i 2001 mostra que la taxa dels esmentats habitatges principals ha disminuït de 0,6 punts percentuals, mentre que els habitatges secundaris han augmentat 2 punts percentuals, en el mateix període. Quant als habitatges vacants també s'observa un descens de 3,2 punts l'any 2001 respecte a l'any 1981. No obstant això, la reducció dels habitatges principals al global de l'àmbit territorial és deguda a l'evolució del Tarragonès, ja que es tracta de l'única comarca que presenta la mateixa tendència, ja que en les restants —excepte el Priorat— ha incrementat el nombre d'habitatges principals, especialment al Baix Penedès. Una altra comarca que presenta una evolució diferenciada de la resta de l'àmbit territorial és la Conca de Barberà, ja que en aquests 10 anys han disminuït notablement els habitatges secundaris i és l'única en què augmenta el pes dels habitatges buits.

Evolució del cens d'habitatge familiar segons tipus (principals/secundaris/vacants/altres). Percentatges i valors absoluts. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1981 i 2001.

3.6.2	Tipus d'habitatge		Habitatges ocupats principals		Habitatges ocupats secundaris		Habitatges vacants		Altres habitatges familiars		Número total habitatges	
	Habitatges ocupats principals		Habitatges ocupats secundaris		Habitatges vacants		Altres habitatges familiars		Número total habitatges			
	1981	2001	1981	2001	1981	2001	1981	2001	1981	2001	1981	2001
Territori												
Alt Camp	63,9	64,3	18,6	19,0	17,5	16,5	0,0	0,3	14.998	19.690		
Baix Camp	53,8	54,8	26,6	28,4	19,6	15,9	0,0	0,9	62.792	94.422		
Baix Penedès	23,2	31,0	64,3	61,5	12,5	7,3	0,0	0,3	35.693	75.089		
Conca de Barberà	54,9	58,9	32,8	25,9	12,3	14,9	0,0	0,3	9.821	11.466		
Priorat	53,8	53,1	35,2	37,5	11,1	8,9	0,0	0,5	6.119	6.701		
Tarragonès	50,1	47,7	33,7	34,5	16,2	14,2	0,0	3,7	84.482	138.678		
Camp de Tarragona	48,0	47,4	35,6	37,6	16,4	13,2	0,0	1,8	213.905	346.046		
Catalunya	71,6	69,9	13,5	15,5	14,9	13,7	0,0	0,9	2.452.869	3.314.155		

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

3.7 Salut

Els serveis sanitaris de l'àmbit del Camp de Tarragona tenen una densitat en general més baixa que la mitjana de Catalunya. Així i tot, trobem l'excepció de la densitat als hospitals, que és més elevada que la ràtio mitjana catalana l'any 2000 per la concentració al Baix Camp. Cal destacar que l'any 2003 ni el Priorat ni la Conca de Barberà disposaven d'equipament hospitalari, el que obliga a la població a desplaçar-se al centre més proper fora de la comarca. La reduïda densitat de població d'aquestes dues comarques, a més de justificar l'absència d'aquests centres hospitalaris, justifica en part la baixa concentració de població per a altres tipus de centres sanitaris amb relació a la resta de comarques, especialment dels Centres d'Atenció Primària (CAP), i d'equipament extrahospitalari al Priorat.

Cobertura sanitària de centres hospitalaris (CAP i hospitals), extrahospitalaris i equipament hospitalari. Ràtios sobre població. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2000 i 2003.

3.7.1	Cobertura sanitària				
	Centres at. primària Habitant/CAP 2000	Hospitals Habitant/hospital 2000	Equip extrahospitalari Habitant/centre 2003	Equip hospitalari Habitant/centre 2003	Habitant/lits 2003
Territori					
Alt Camp	17.722	35.443	878	12.581	166
Baix Camp	14.346	143.462	1.359	31.262	92
Baix Penedès	14.211	–	1.818	69.083	909
Conca de Barberà	9.271	–	808	–	–
Priorat	9.129	–	389	–	–
Tarragonès	11.922	89.416	1.292	24.548	246
Camp de Tarragona	13.007	110.562	1.233	28.721	174
Catalunya	17.639	97.844	1.428	31.623	213

Font: Institut d'Estadística de Catalunya a partir de dades de la Direcció General de Recursos Sanitaris (Servei d'Autorització, Registre i Avaluació d'Entitats, Centres i Serveis Sanitaris. Registre de centres, serveis i establiments sanitaris i Subdirecció General de Farmàcia i Productes Sanitaris).

Per altra banda, a l'àmbit de Camp de Tarragona hi ha un nivell de mortalitat inferior a la taxa de Catalunya, amb una diferència de 0,3 punts l'any 2003. La taxa de mortalitat dels homes és superior a la de les dones en tots els casos. Pel que fa a l'evolució d'aquesta taxa, cal esmentar que a l'àmbit territorial ha incrementat respecte a l'any 1996, quan la taxa bruta de mortalitat era de 8,3 i el 2001 ja era d'un 8,7.

De les sis comarques del Camp de Tarragona, el Baix Penedès presenta la taxa de mortalitat més reduïda, excepte l'any 2003 on és inferior al Tarragonès. Un dels elements més influents en les diferències de les taxes comarcals és la distribució de la població segons edats, ja que les comarques anteriorment mencionades són les que tenen major volum de població jove. En canvi, les taxes més altes de mortalitat es donen al Priorat i la Conca de Barberà, les dues que presenten major volum de població per sobre els 65 anys,

**Evolució de la taxa bruta de mortalitat (moviment natural) segons sexe. Percentatges.
Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 1996, 2001 i 2003.**

3.7.2	Taxa bruta de mortalitat								
	homes 1996	dones 1996	TOTAL 1996	homes 2001	dones 2001	TOTAL 2001	homes 2003	dones 2003	TOTAL 2003
Territori									
Alt Camp	9,1	8,2	8,7	11,2	10,0	10,6	10,8	10,9	10,8
Baix Camp	8,7	8,0	8,3	9,5	8,7	9,1	9,8	8,7	9,3
Baix Penedès	7,4	7,3	7,4	7,2	6,3	6,7	8,6	7,6	8,1
Conca de Barberà	14,3	13,0	13,6	13,5	11,4	12,5	11,5	10,5	11,0
Priorat	13,0	12,2	12,6	13,4	12,0	12,7	15,6	14,8	15,2
Tarragonès	8,9	6,4	7,6	7,8	6,4	7,1	8,3	6,9	7,6
Camp de Tarragona	9,0	7,6	8,3	8,9	7,7	8,3	9,3	8,2	8,7
Catalunya	9,6	8,0	8,8	9,4	8,2	8,8	9,3	8,6	9,0

Font: Dades de població referides al Cens de Població (1996 i 2001) i al Padró municipal d'habitants-Xifres Oficials (2003). Moviment natural de la població. Institut d'Estadística de Catalunya.

3.8 Recursos culturals

L'oferta cultural del Camp de Tarragona per nombre d'habitants és lleugerament més elevada que la mitjana de Catalunya. Així, veiem que la ràtio dels museus de l'àmbit territorial és d'11 museus cada 100.000 habitants, superior a la ràtio del conjunt de Catalunya, amb 7 museus per al mateix nombre d'habitants. Cal destacar especialment els casos del Priorat i la Conca de Barberà, on l'oferta actual, per la baixa densitat de població, fa que es presentin ràtios molt superiors, especialment en el cas dels museus —més de 60 per habitant— i, en menor mesura, amb els cinemes i les biblioteques —especialment a la Conca de Barberà. En canvi, cap de les dues comarques disposa de teatres.

Recursos i instal·lacions culturals: cinemes, teatres, museus, i biblioteques. Ràtios sobre població. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2002 o 2003.

3.8.1	Recursos i instal·lacions culturals				
	Cinema (a) Cinemes/ 100.000 hab. 2003	Teatre (a) Teatres/ 100.000 hab. 2002	Museus (a) (1) Museus/ 100.000 hab. 2003	Biblioteques (b) Biblioteques/ 10.000 hab. 2002	Volums / 1.000 hab. 2002
Territori					
Alt Camp	5	6	11	2,5	2.384
Baix Camp	3	1	6	1,5	2.412
Baix Penedès	6	3	14	1,1	1.119
Conca de Barberà	21	0	62	4,2	8.769
Priorat	11	0	64	4,3	2.445
Tarragonès	2	1	7	1,4	3.404
Camp de Tarragona	4	2	11	1,7	2.891
Catalunya	3	2	7	1,3	2.821

Font: Institut d'Estadística de Catalunya. AEC/04.

(a) Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

(b) Institut d'Estadística de Catalunya. Estadístiques de biblioteques. Biennal.

(1) Inclou museus i col·leccions

4

La realitat dels joves a l'àmbit territorial

A continuació es presenten de forma conjunta les informacions provinents dels grups de discussió, i de l'explotació del Padró de l'any 1996 i el Cens de l'any 2001. Només en alguns casos s'ha pogut disposar de dades estadístiques més recents; concretament, per a l'anàlisi del lloc de naixement s'han utilitzat dades de l'any 2004 i per a la mobilitat residencial, dades de l'any 2003. La resta d'informacions utilitzen com a any de referència el 2001; això ens ha permès portar a terme tot un conjunt de creuaments impossibles de realitzar amb dades d'anys posteriors.

No obstant això, per situar la població jove de l'àmbit territorial, comencem fent referència al 2004. **La població entre 15 i 29 anys al Camp de Tarragona té l'any 2004 108.568 efectius, un 21,5% respecte al conjunt de la població de l'àmbit territorial.** D'aquestes persones, un 51,6% són homes. En termes percentuals això significa un 7,62% del conjunt de joves de Catalunya. La distribució per grups d'edats dels 108.568 joves de l'àmbit territorial és la següent: **un 24,7% té entre 15 i 19 anys, un 32,8% té entre 20 i 24 anys i un 42,5% es troba entre els 25 i els 29 anys.** S'observa, doncs, que els grups de més edat són els que tenen més efectius entre el jovent de l'àmbit territorial.

Una vegada feta aquesta primera fotografia de situació, passem a continuació a analitzar la realitat juvenil de l'àmbit del Camp de Tarragona en els diferents aspectes en què hem decidit abordar-la.

4.1 Emancipació

4.1.1 Educació

El nivell d'estudis a l'àmbit territorial

El nivell d'estudis més habitual entre els joves del Camp de Tarragona són els estudis màxims obligatoris –ESO o EGB. Així, un 29,1% de la població de l'àmbit territorial de 25 a 29 anys se situa en aquest nivell, percentatge superior al del global de Catalunya. **El segon nivell d'estudis en aquesta edat és el grup amb formació universitària, amb un 22,5%.** Aquesta taxa situa l'àmbit territorial per sota la mitjana catalana en aquest nivell de formació. Entre les comarques que formen l'àmbit del Camp de Tarragona **hi ha els casos del Priorat i la Conca de Barberà, que tenen taxes superiors.** A l'àmbit territorial en aquesta franja d'edat és superior el pes dels joves amb estudis mínims –primària– que a Catalunya. En canvi, **és característic de l'àmbit territorial l'elevat pes de la formació professional, que és superior** que al conjunt de Catalunya, tant la de primer nivell –9,9% al Camp de Tarragona i 8,8% al conjunt de Catalunya– com la de grau superior –13% a l'àmbit territorial i 12% al conjunt del territori català. De totes les comarques de l'àmbit territorial, el Baix Penedès és l'única comarca on les diferències entre els dos tipus d'aquesta formació són pràcticament nul·les, i la de grau superior té un pes inferior (10,4%) que a la mitjana de l'àmbit territorial (13%).

Nivell d'estudis per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.1		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Primària o inferior	Valors %	9.069 34,3	5.020 14,4	5.603 14,4	5.876 16,0	59.207 34,0	53.628 74,8	204.793 45,6
ESO i EGB*	Valors %	11.445 43,3	10.060 28,9	11.276 29,1	11.568 31,4	58.573 33,6	11.801 16,5	114.723 25,5
Batxillerat	Valors %	3.769 14,3	6.595 18,9	4.295 11,1	4.235 11,5	16.165 9,3	2.258 3,1	37.317 8,3
FP I	Valors %	1.606 6,1	4.243 12,2	3.850 9,9	3.867 10,5	10.139 5,8	1.049 1,5	24.754 5,5
FP II	Valors %	545 2,1	4.434 12,7	5.030 13,0	4.124 11,2	8.498 4,9	736 1,0	23.367 5,2
Superior	Valors %	0 0,0	4.518 13,0	8.741 22,5	7.160 19,4	21.674 12,4	2.256 3,1	44.349 9,9
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental.

** La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Lògicament, el nivell d'instrucció dels joves posa de manifest una millora respecte al nivell de la població per sobre els 29 anys, però sobretot entre els majors de 34 anys. Aquest fenomen es fa evident en apreciar les menors taxes de joves amb només estudis primaris, alhora que augmenta el volum de població amb estudis postobligatoris, tant els universitaris com la formació professional i el batxillerat. Aquesta tendència també es repeteix al global de Catalunya.

La millora en el nivell d'instrucció es fa present no només analitzant les diferències per edat, sinó també comparant la situació de 2001 amb la de l'any 1996. Per exemple, es redueix notablement el nivell més baix –primària– en aquests cinc anys. Alhora, ha experimentat un alt creixement el percentatge d'universitaris. Un altre nivell que ha viscut un canvi és el de la formació professional, que ha incrementat el pes dels dos nivells respecte a l'any 1996.

Nivell d'estudis per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.2		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Primària o inferior	Valors %	11.782 36,5	7.989 22,7	7.851 23,8	9.628 28,7	90.275 58,7	59.617 88,1	209.075 55,4
ESO i EGB*	Valors %	13.611 42,2	7.435 21,1	7.478 22,7	7.794 23,2	23.906 15,6	3.015 4,5	63.252 16,8
Batxillerat	Valors %	2.206 6,8	9.416 26,8	4.377 13,3	3.920 11,7	10.161 6,6	1.245 1,8	31.325 8,3
FP I	Valors %	4.326 13,4	4.577 13,0	4.218 12,8	4.015 12,0	7.402 4,8	633 0,9	25.171 6,7
FP II	Valors %	353 1,1	3.781 10,7	3.590 10,9	2.825 8,4	5.701 3,7	573 0,8	16.823 4,5
Superior	Valors %	0 0,0	1.984 5,6	5.472 16,6	5.400 16,1	16.278 10,6	2.584 3,8	31.718 8,4
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	377.364 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

** La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Un altre element descriptiu de la realitat educativa dels joves de l'àmbit territorial és l'anàlisi dels estudis en curs segons les franges d'edat. Lògicament, van evolucionant amb l'edat. **En la franja de menor edat, el grup més nombrós d'estudiants és el de secundària** –gairebé la meitat dels joves estudiants menors de 20 anys. En canvi, a partir d'aquesta edat pren major pes el grup d'alumnes universitaris, un 56,8% dels estudiants de 20 a 24 anys i un 46,1% entre els de 25 a 29. **En les franges de major edat apareix la formació no reglada com un dels tipus d'estudis més habituals**, encara que no és fins a partir dels 30 anys que passa a ser el que agrupa major percentatge, tenint un pes cada cop més elevat en la resta de la població.

Comparat amb la situació global catalana dels estudiants per edats, el Camp de Tarragona presenta una distribució similar dels estudis entre els més joves, en canvi el pes dels alumnes universitaris és més reduït, no només entre els joves, sinó per a la resta de població de major edat.

Estudis en curs per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.3		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Secundaris per a adults	Valors %	1.342 9,6	137 1,1	34 0,5	14 0,4	60 0,7	7 4,6	1.594 3,5
Secundaris	Valors %	6.387 45,7	1.003 7,9	151 2,3	51 1,3	141 1,6	8 5,3	7.741 17,0
FP I	Valors %	1.895 13,6	568 4,5	155 2,4	87 2,3	171 2,0	2 1,3	2.878 6,3
FP II	Valors %	568 4,1	1.303 10,3	278 4,3	103 2,7	114 1,3	0 0,0	2.366 5,2
Superiors	Valors %	2.500 17,9	7.177 56,8	2.994 46,1	1.136 29,8	1.458 17,0	8 5,3	15.273 33,5
Altres	Valors %	1.289 9,2	2.442 19,3	2.881 44,4	2.418 63,5	6.628 77,3	126 83,4	15.784 34,6
Total	Valors %	13.981 100,0	12.630 100,0	6.493 100,0	3.809 100,0	8.572 100,0	151 100,0	45.636 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La realitat educativa dels joves a l'àmbit territorial presenta algunes diferències en funció del sexe, que també són percebudes pels propis protagonistes. Analitzant el nivell d'instrucció dels joves es fa evident aquest fet, ja que la distribució difereix notablement entre els nois i les noies (vegeu la taula A.1 de l'annex).

Com en altres àmbits territorials, el pes que tenen els nivells de primària i ESO/EGB és força superior en nois que en noies. En canvi, el pes que tenen els estudis de batxillerat i universitaris és superior en les noies que en els nois –les diferències en batxillerat són més significatives en la població menor de 25 anys, on és un nivell d'estudis més habitual. En formació professional no es mostren tantes diferències, encara que la de primer nivell és més freqüent en els nois i la de grau superior (FP II) en les noies.

Tot i que aquestes divergències també es donen a la mitjana catalana, a l'àmbit del Camp de Tarragona són lleugerament més accentuades. De fet, la distribució de les noies segons nivell d'estudis de l'àmbit territorial i Catalunya és molt similar en la franja de 25 a 29 anys, és a dir, que les diferències en el nivell d'instrucció en els joves de l'àmbit territorial –principalment la menor taxa d'universitaris– són perquè entre els nois els estudis són de nivells inferiors.

Aquesta clara distinció és percebuda pels joves, que afirmen que són les noies les que estudien més. No obstant això, elles ho associen a una diferència quant a actituds i habilitats, mentre que els nois perceben que si les noies estudien més o cursen altres tipus d'estudis és perquè tenen més limitacions d'oferta laboral a l'àmbit territorial.

Part d'aquesta diferència d'actitud manifestada pels joves es reflecteix en els estudis en curs, que no presenten tantes diferències segons sexe com el nivell d'instrucció o estudis finalitzats (vegeu la taula A.2 de l'annex). On hi ha més divergència és entre els més joves, els menors de 20 anys, on el percentatge d'alumnes universitàries –entre les estudiants– està força per sobre la taxa en els nois. Alhora, entre la població masculina tenen major pes els que cursen estudis de formació professional de primer nivell que en les noies. A partir dels 20 anys, entre el total d'estudiants la distribució dels estudis en curs és similar en nois i noies.

Oferta d'estudis i necessitat de desplaçament

L'àmbit del Camp de Tarragona presenta característiques força diferents entre les comarques de l'interior i les de costa. Alhora, en cadascuna d'elles la distribució de la població és diversa. Aquest fet condiciona l'oferta d'estudis de l'àmbit territorial, lligada al volum de població i la seva dispersió geogràfica.

Per una banda, l'oferta d'estudis secundaris està centralitzada a les capitals de comarques o als pocs municipis mitjans. Això fa que molts joves de poblacions més petites es vegin obligats a viatjar diàriament a l'hora de cursar els estudis secundaris obligatoris –ESO. La diferència recau en l'oferta de transport, molt menor a les comarques de l'interior.

Per altra banda, els joves tenen com a referència per als estudis universitaris tant Tarragona com Barcelona. En canvi diferencien l'oferta universitària disponible al propi àmbit territorial de la disponible a Barcelona o a la resta de l'Àmbit Metropolità. Es basen no només en la distància o proximitat geogràfica, sinó que consideren també que l'oferta educativa universitària al Camp de Tarragona es diferencia de la de Barcelona en un tracte més personalitzat, gràcies a la menor saturació de les aules. Així i tot, aquest fet depèn totalment del nombre d'alumnes, i sovint també de les facultats.

Quant a la formació universitària, molts dels joves ja tenen assumida la necessitat de desplaçament. La limitació de l'oferta educativa i la poca disponibilitat de transport públic fan que, si no té cotxe per poder desplaçar-se diàriament, el jove es veu obligat a marxar a viure fora, fins i tot a ciutats properes com Tarragona o Reus. En alguns joves, aquest fet provoca que ja no tornin al poble, establint la seva vida majoritàriament a Barcelona o Tarragona, i perdent el contacte progressivament amb la seva població natal.

La vivència dels estudis

Els joves del Camp de Tarragona consideren que el principal element que determina l'elecció dels estudis i el fet de seguir la formació acadèmica és la motivació del propi jove. Atès que l'objectiu clar és treballar en una feina relacionada amb els estudis cursats, tant els joves que han estudiat com els que preveuen començar estudis universitaris consideren que es busca una professió que agradi; **ahora que es té en compte la sortida laboral, es vol assegurar que hi hagi un mínim de projecció de futur**, més que les condicions concretes.

Tot i que per als joves no és un fenomen evident, sí que en reflexionar sobre l'elecció dels propis estudis consideren que hi ha factors externs, la família i amics, o la trajectòria educativa prèvia que hi poden influir, o fins i tot les opinions de l'entorn i els professors sobre les possibles sortides laborals. Les pressions de les famílies, principalment els pares, apareixen no només en el moment de l'elecció dels estudis dels joves, sinó també en els seus resultats. Els professors també tenen un rol important a la vida dels més joves, especialment aquells que són vistos com més propers i amb els quals els alumnes afirmen tenir bona relació.

Es considera que tot i que també hi ha altres elements que influeixen en **el fet de cursar estudis superiors o començar a treballar, el cost o la necessitat de desplaçament no hi tenen tant pes**. Així, hi ha mitjans que faciliten l'opció d'anar a estudiar fora, com poden ser les beques si el jove hi té molt d'interès: "Si es vol estudiar, es pot".

Per tant, part dels joves que van optar per començar a treballar i no cursar estudis universitaris justifiquen la seva elecció en el fet d'haver trobat una feina i no tenir prou motivació, o fins i tot mandra, per seguir estudiant.

Per als joves estudiants, es visualitza l'etapa actual de la seva vida com bastant marcada pels estudis, com el primer element vinculant, fins i tot en el cas que ho complementin amb alguna feina. Això explica **la importància que els joves donen a l'etapa formativa, no per si mateixa, sinó perquè s'identifica amb l'element que possibilita un determinat tipus de vida a mitjà i llarg termini**.

La utilitat que es dona als estudis –o les expectatives que se'n tenen– varien segons el perfil dels joves i la seva trajectòria educativa. Així, els joves universitaris preveuen "sortir estant formats" i preparats per enfrontar-se al món laboral. Per aquest motiu, molts d'ells se senten decebuts un cop finalitzats els estudis, en considerar que els continguts assimilats són massa teòrics i no estan orientats a la feina que posteriorment realitzaran.

El jovent amb estudis mitjans, en canvi, no dona tant pes als estudis ni els veuen com a determinants per poder realitzar millor una feina, sinó que consideren que depèn també de l'àmbit de treball. Alguns joves amb estudis mínims obligatoris, però, manifesten que tot i que no sigui imprescindible una determinada titulació, es tracta d'una aportació o utilitat afegida que sempre es valora positivament, o dona majors possibilitats.

Entre els més joves que encara estan estudiant secundària –ESO o batxillerat–, es valora la utilitat dels seus estudis actuals en funció de l'orientació a la carrera universitària que tenen previst cursar. Alguns dels joves veuen positiu el fet d'adquirir en l'etapa actual amplis coneixements en diferents matèries, i consideren útil obtenir coneixements generals que alhora l'ajudin a orientar-se en l'elecció dels estudis superiors. En canvi, altres ho viuen com una dispersió excessiva que pot influir negativament en les possibilitats d'accedir a la carrera universitària desitjada. Per contra, tots coincideixen a assenyalar la gran dedicació que representen els estudis en la seva vida actual i perceben un nivell d'exigència alt, tot i que es veuen capacitats per gestionar aquesta dedicació.

Els joves universitaris valoren generalment de manera negativa la formació rebuda, per considerar-la excessivament teòrica o basada en continguts. Aquests mateixos valoren positivament el fet d'incloure altres tipus de formació no teòrica dins els estudis, com poden ser les pràctiques. Es veu que determinats aspectes o habilitats, especialment les socials, s'aprenen més amb l'experiència, treballant, i no en una institució formativa.

Alhora, els **de major edat consideren que cada cop és més important educar els més joves en valors** encara que, com els propis estudiants de secundària afirmen, no és suficient fer-ho exclusivament des dels centres educatius.

4.1.2 Treball

Característiques de l'ocupació

Els joves del Camp de Tarragona no s'incorporen al mercat laboral de manera majoritària fins els 20 anys, com mostra per exemple la notable diferència entre el percentatge d'actius entre la població més jove –un 29,8% dels menors de 20 anys– i la dels joves de 20 a 24 anys (gairebé un 68,6%). **Entre els joves de 25 a 29 anys l'activitat presenta el valor màxim de tota la població de l'àmbit territorial** –no només entre els joves–, amb un 85,7%. Així, al Camp de Tarragona el percentatge de joves treballadors és lleugerament inferior que a la mitjana catalana –el 76,5% dels joves de 25 a 29 anys del Camp de Tarragona estan ocupats, davant del 77,9% dels joves de la mateixa edat del conjunt de Catalunya–, excepte entre els menors de 20 anys. La taula 4.4 mostra aquesta distribució de la població segons l'activitat principal i desglossada per edats.

Cal destacar, però, les diferències entre les comarques de l'àmbit territorial pel que fa a la realitat de l'activitat juvenil. Les taxes mostren grans diferències, quedant reflectit que en les comarques més interiors –Conca de Barberà i Priorat– i al Tarragonès és molt inferior el percentatge de joves actius (un 63%) que a la mitjana de l'àmbit territorial. A les comarques d'interior el baix nivell d'activitat és generalitzable a la resta de la població, mentre que al Tarragonès és un factor que es dona exclusivament entre els joves. Per contra, el Baix Penedès té un comportament diferenciat de la resta de comarques, ja que presenta unes taxes molt superiors a les altres comarques entre els joves per sota dels 25 anys, mentre que en la franja de 25 a 29 anys presenta la taxa d'activitat mínima de tot l'àmbit territorial.

Activitat principal per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.4		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estudiant	Valors %	17.219 65,1	8.702 25,0	1.888 4,9	423 1,1	871 0,5	107 0,1	85.854 19,1
Ocupat	Valors %	6.006 22,7	20.460 58,7	29.681 76,5	28.158 76,5	110.319 63,3	2.057 2,9	196.723 43,8
Aturat primera feina	Valors %	757 2,9	686 2,0	485 1,3	274 0,7	752 0,4	0 0,0	2.954 0,7
Aturat ha treballat	Valors %	1.101 4,2	2.776 8,0	3.060 7,9	2.829 7,7	9.361 5,4	107 0,1	19.234 4,3
Treball domèstic	Valors %	383 1,4	971 2,8	2.107 5,4	3.565 9,7	30.978 17,8	8.018 11,2	46.022 10,2
Inactiu	Valors %	968 3,7	1.275 3,7	1.574 4,1	1.581 4,3	21.975 12,6	61.439 85,7	98.516 21,9
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

En comparació de la situació de l'any 1996, reflectida a la taula 4.5, es manifesta una evolució significativa. En aquests cinc anys s'ha reduït la taxa d'estudiants i ha incrementat el nombre d'actius, especialment entre els més joves.

Activitat principal per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.5		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estudiant	Valors %	25.387 78,7	12.167 34,6	1.892 5,7	285 0,8	213 0,1	35 0,1	90.164 21,5
Ocupat	Valors %	2.617 8,1	13.944 39,6	21.784 66,0	23.194 69,1	88.328 57,5	1.279 1,9	151.146 36,1
Aturat primera feina	Valors %	1.972 6,1	2.256 6,4	1.016 3,1	349 1,0	400 0,3	0 0,0	5.993 1,4
Aturat ha treballat	Valors %	866 2,7	3.947 11,2	4.603 14,0	4.164 12,4	11.533 7,5	55 0,1	25.168 6,0
Treball domèstic	Valors %	293 0,9	1.134 3,2	2.695 8,2	4.746 14,1	36.838 24,0	5.829 8,6	51.535 12,3
Inactiu	Valors %	563 1,7	637 1,8	780 2,4	842 2,5	16.411 10,7	60.469 89,4	93.105 22,2
Fa el servei militar o PSS	Valors %	580 1,8	1.097 3,1	216 0,7	2 0,0	0 0,0	0 0,0	1.895 0,5
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	419.006 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La incorporació al món laboral presenta diferències en funció del nivell d'estudis dels joves (vegeu la taula A.5 de l'annex). Els menors de 20 anys amb estudis màxims de formació professional de primer nivell s'incorporen en major mesura al mercat laboral, mentre que és entre els joves que han finalitzat el batxillerat on el percentatge de treballadors és menor. En canvi, l'activitat entre els joves de 25 a 29 anys presenta els valors màxims en els grups amb estudis de formació professional –els dos nivells– i estudis superiors. Els valors mínims en aquesta franja d'edat es donen entre els joves que només han finalitzat el batxillerat –per l'elevat pes que encara tenen els estudiants–, i en els que han cursat màxim estudis primaris –per altres tipus d'inactivitat.

Entre els joves de l'àmbit territorial és menys habitual que al global de Catalunya compaginar els estudis amb una feina. Com a la resta de territoris, és molt més habitual aquesta doble ocupació a partir dels 20 anys, amb un 10% i un 11% dels joves de 20 a 24 anys i de 25 a 29, respectivament. Aquesta major freqüència es fa evident en veure que el pes dels treballadors entre els estudiants incrementa proporcionalment a l'edat. Entre els joves de 16 a 19 anys un 7,4% dels estudiants treballa, mentre que en els de 20 a 24 són un 28,2%, i un 66,8% en els de 25 a 29.

Els joves de menor edat que encara estan només estudiant valoren negativament el fet de treballar, ja que consideren que és una ocupació que els representaria més temps de dedicació que la seva activitat actual. No obstant això, per alguns menors de 18 anys sí que és freqüent aquesta compaginació de feines durant l'època d'estudis, però bàsicament a l'estiu. Els joves opten per aquesta opció per tal de poder obtenir alguns ingressos propis per destinar-los a l'oci sense dependre dels pares. Entre els més grans, a part de ser més habitual el fet de treballar durant el curs, intenten buscar una ocupació que els permeti mantenir els seus moments d'oci de cap de setmana. Aquest tipus de feina, generalment, no està vinculada amb els estudis en curs, ni tan sols entre els joves de major edat, sinó més lligada a l'oferta puntual.

Compaginació d'estudis i treball per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.6		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estudia	Valors %	12.692 58,6	8.702 25,0	1.888 4,9	423 1,1	871 0,5	107 0,1	24.683 6,5
Treballa	Valors %	4.902 22,6	16.901 48,5	25.343 65,3	24.931 67,7	102.967 59,1	2.017 2,8	177.061 46,8
Treballa i estudia	Valors %	1.043 4,8	3.559 10,2	4.338 11,2	3.227 8,8	7.352 4,2	40 0,1	19.559 5,2
Aturat	Valors %	1.612 7,4	3.093 8,9	3.278 8,4	2.944 8,0	9.764 5,6	103 0,1	20.794 5,5
Aturat i estudia	Valors %	246 1,1	369 1,1	267 0,7	159 0,4	349 0,2	4 0,0	1.394 0,4
Inactiu	Valors %	1.182 5,5	2.246 6,4	3.681 9,5	5.146 14,0	52.953 30,4	69.457 96,8	134.665 35,6
Total	Valors %	21.677 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	378.156 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Dins de l'àmbit territorial es plantegen clares diferències en el mercat laboral segons les comarques, amb una realitat diferenciada en les àrees d'interior, especialment les comarques menys poblades i allunyades de nuclis més grans, com el Priorat, la Conca de Barberà i, en menor mesura, l'Alt Camp. En aquestes zones els joves titulats superiors, a l'hora d'incorporar-se plenament al mercat laboral, veuen que l'oferta de feina amb aquesta graduació a l'àmbit territorial és limitada. Per això, sovint es plantegen l'opció de buscar feina fora, en algunes ocasions en els grans nuclis de l'àmbit territorial, per exemple a Tarragona o Reus, encara que també sovint es pren com a referència Barcelona.

L'ocupació juvenil segons sectors d'activitat

El sector que ocupa major percentatge de població al Camp de Tarragona –un 60,9% dels treballadors– és el de serveis, amb un pes lleugerament inferior al que té a la resta de Catalunya (62%). L'àmbit territorial presenta majors diferències respecte a la mitjana catalana en els sectors de la indústria, que té menor pes, i la construcció, que agrupa més treballadors.

Entre els joves també hi ha aquestes diferències en l'ocupació per sectors. El sector serveis, com al conjunt de la població, presenta el major volum de treballadors (61,6% dels joves de 25 a 29 anys) encara que entre els menors de 25 anys els percentatges són inferiors als de la resta de la població. També cal destacar els diferents nivells d'ocupació de la construcció en funció de la comarca i de l'edat dels joves, amb un percentatge de treballadors molt més elevat entre els més joves, especialment en els menors de 20 anys, on representa més d'una quarta part dels treballadors –en comparació del 14% del total de treballadors de l'àmbit territorial.

Sector d'activitat per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.7		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Primari	Valors %	203 3,4	601 2,9	869 2,9	959 3,4	5.569 5,0	240 11,7	8.441 4,3
Indústria	Valors %	1.123 18,9	4.582 22,4	6.282 21,2	5.758 20,4	22.815 20,7	306 14,9	40.866 20,8
Construcció	Valors %	1.519 25,6	3.611 17,6	4.254 14,3	3.846 13,7	14.057 12,7	308 15,0	27.595 14,0
Serveis	Valors %	3.100 52,1	11.666 57,0	18.276 61,6	17.595 62,5	67.878 61,5	1.203 58,5	119.718 60,9
Total	Valors %	5.945 100,0	20.460 100,0	29.681 100,0	28.158 100,0	110.319 100,0	2.057 100,0	196.620 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La distribució de l'ocupació juvenil per sectors l'any 2001 es diferencia de la de cinc anys abans per un menor pes de la indústria, i major percentatge de treballadors als serveis, i sobretot a la construcció.

Sector d'activitat per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.8		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Primari	Valors %	99 3,8	426 3,1	657 3,0	837 3,6	5.408 6,1	201 15,7	7.628 5,0
Indústria	Valors %	700 26,7	3.635 26,1	5.520 25,3	5.734 24,7	24.653 27,9	209 16,3	40.451 26,8
Construcció	Valors %	348 13,3	1.540 11,0	2.047 9,4	1.956 8,4	8.473 9,6	64 5,0	14.428 9,5
Serveis	Valors %	1.470 56,2	8.343 59,8	13.560 62,2	14.667 63,2	49.794 56,4	805 62,9	88.639 58,6
Total	Valors %	2.617 100,0	13.944 100,0	21.784 100,0	23.194 100,0	88.328 100,0	1.279 100,0	151.146 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Vies d'accés al lloc de treball

Els joves destaquen diferents canals o vies per cercar feina a la seva comarca. Mencionen que el més habitual és combinar els anuncis en premsa, les borses de treball, l'enviament de currículums, o les empreses de treball temporal, però també els contactes personals, especialment per a les primeres feines. Aquesta darrera opció és especialment destacada pels joves de les comarques menys poblades de l'àmbit territorial, o fora dels grans nuclis en la resta de comarques. Consideren que les vies més eficients per accedir al mercat laboral són precisament els contactes informals –fins i tot per aconseguir feina fora de la comarca–, encara que també mencionen alguns dels canals anteriors.

En general es considera que les borses de treball o altres vies públiques no són especialment útils, en part per la manca de difusió d'aquests serveis, ja que es percep que l'Administració no distribueix suficientment la informació o presenta una actitud excessivament passiva i lenta, però també en part perquè els joves –o la resta de la població– s'interessen poc per obtenir-la per aquesta via.

Condicions laborals

L'autoocupació

Els joves de l'àmbit territorial consideren que es troben amb més dificultats que la resta de la població davant el fet de muntar un negoci propi, per exemple la necessitat de comptar amb un capital mínim inicial. No obstant això, també citen altres factors que frenen la predisposició dels joves envers aquest tipus d'ocupació, com la voluntat d'assumir responsabilitat o risc. Aquests elements fan que molts creguin que aquesta iniciativa és més probable en joves a partir d'una certa edat, però també segons l'opció personal del jove i la seva predisposició per establir les normes o seguir-les, per exemple. Alguns joves afirmen conèixer l'existència de serveis de suport que faciliten la creació d'empreses, però els tràmits burocràtics requerits es veuen excessivament complicats, i per a molts és un impediment gestionar aquesta tramitació, que sovint els requereix l'ajuda de terceres persones.

Aquesta menor tendència dels joves –en comparació de la població de major edat– a muntar negocis propis es veu reflectida en les diferències en el pes de treballadors autoocupats de la taula 4.9. L'àmbit territorial presenta un percentatge d'empresaris molt similar al global de Catalunya, especialment entre els joves, amb taxes també força inferiors a les dels majors de 34 anys. **Així, el nombre d'empresaris va incrementant en les diferents franges d'edat**, passant de menys del 5% els treballadors menors de 20 anys en aquesta situació professional, al 9,8% en els de 25 a 29.

Tot i que en totes les comarques es comparteix el fet que entre els joves hi hagi menor percentatge d'empresaris i els riscos que els joves associen a aquesta situació professional són similars, **el pes de l'autoocupació varia entre comarques del Camp de Tarragona**. Per exemple, el Priorat destaca per comptar amb el major pes d'aquesta sortida professional, tendència que es dona en el global de la població, però també amb diferències força notables en els percentatges d'empresaris joves. En canvi, és en les dues comarques més poblades, Tarragonès i Baix Camp, on hi ha menys empresaris –també entre els joves–, tot i que no es distancien gaire de la resta de comarques, inclòs el Priorat.

Situació professional per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.9		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Empresari amb personal	Valors %	77 1,3	410 2,0	1.090 3,7	1.822 6,5	11.282 10,2	326 15,8	15.007 7,6
Empresari sense personal	Valors %	211 3,5	879 4,3	1.803 6,1	2.142 7,6	13.098 11,9	369 17,9	18.502 9,4
Assalariats fixos	Valors %	2.015 33,9	9.386 45,9	17.398 58,6	17.730 63,0	69.853 63,3	912 44,3	117.294 59,7
Assalariats eventuais	Valors %	3.600 60,6	9.689 47,4	9.303 31,3	6.378 22,7	15.559 14,1	424 20,6	44.953 22,9
Ajuda familiar	Valors %	37 0,6	68 0,3	47 0,2	44 0,2	198 0,2	19 0,9	413 0,2
Membre de cooperatives	Valors %	5 0,1	28 0,1	40 0,1	42 0,1	329 0,3	7 0,3	451 0,2
Total	Valors %	5.945 100,0	20.460 100,0	29.681 100,0	28.158 100,0	110.319 100,0	2.057 100,0	196.620 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Les diferències en el pes dels empresaris entre els joves segons el seu nivell d'instrucció no són tan evidents com amb l'edat. És entre els joves amb formació professional de primer nivell i, en menor mesura, els que tenen ESO/EGB o batxillerat finalitzat com a màxim on hi ha major tendència a muntar negocis propis. En canvi, entre els joves amb estudis de formació professional de segon nivell i els universitaris és on hi ha menys empresaris.

A l'àmbit territorial alguns joves pensen que l'autoocupació és una opció cada cop més considerada per part de joves titulats universitaris, tot i que s'acabi formalitzant en reduïdes ocasions. Aquesta percepció és més freqüent en les comarques on es considera més limitada l'oferta de feines qualificades o ajustades al perfil universitari.

La jornada laboral

El temps de treball productiu més freqüent a l'àmbit territorial són les quaranta hores setmanals, de manera que encara és més majoritari que a la resta de Catalunya, on hi ha més dispersió. Entre els joves encara és més accentuada aquesta concentració en aquesta dedicació. Alhora, **és entre els joves on és més habitual treballar per sota les 30 hores**, especialment entre els menors de 25 anys, amb un 13,7% i un 10,6% dels treballadors menors de 20 anys i de 20 a 24 anys, respectivament. Així i tot, a l'àmbit territorial les jornades parcials són poc freqüents, també entre els joves, en comparació dels percentatges globals de Catalunya. Un altre element en què es diferencia la població treballadora jove de la resta quant a durades de jornades laborals és en el menor pes de les superiors a 40 hores.

Temps de treball productiu setmanal per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.10		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Menys de 30 h	Valors %	812 13,7	2.161 10,6	2.453 8,3	2.300 8,2	8.379 7,6	219 10,6	16.324 8,3
De 30 a 39 h	Valors %	322 5,4	1.252 6,1	2.469 8,3	3.256 11,6	14.175 12,8	208 10,1	21.682 11,0
40 hores	Valors %	4.118 69,3	14.734 72,0	21.056 70,9	18.543 65,9	70.100 63,5	1.295 63,0	129.846 66,0
Més de 40 h	Valors %	693 11,7	2.313 11,3	3.703 12,5	4.059 14,4	17.665 16,0	335 16,3	28.768 14,6
Total	Valors %	5.945 100,0	20.460 100,0	29.681 100,0	28.158 100,0	110.319 100,0	2.057 100,0	196.620 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Característiques contractuals

Entre els joves treballadors existeix una percepció negativa de part de les actuacions dels empresaris, especialment en la contractació de joves. De manera reiterada es coincideix a assenyalar una escassa valoració del seu treball. Consideren que part d'aquesta poca valoració del treball dels joves es manifesta en l'escala de retribucions. En aquest sentit, alguns joves treballadors amb estudis mitjans consideren que no sempre els llocs de treball i les retribucions s'ajusten al nivell de qualificació dels joves. Per una banda, veuen que hi ha empresaris que opten per contractar perfils menys qualificats dels necessaris per un lloc per estalviar costos però, per l'altra, també veuen que hi ha la tendència contrària, contractar perfils qualificats en categories inferiors. Alguns universitaris associen aquest fet a la valoració que fan els empresaris dels treballadors, centrada en la implicació, però també en la preparació, no només acadèmica sinó quant a experiència prèvia. Així, es percep que per als acabats de titular s'afegeix una doble barrera: la falta d'experiència i la poca implicació –estan desmotivats si la feina està per sota el seu nivell de qualificació. En part, aquest argument es vincula amb la poca orientació dels estudis al mercat laboral, com ja s'ha comentat en el tema d'educació.

La qualificació dels llocs de treball dels joves del Camp de Tarragona millora notablement segons l'edat. Si bé entre els més joves la majoria ocupen posicions de baixa qualificació, a partir dels 20 anys s'equilibra el percentatge amb els llocs de nivell mitjà, i entre els més grans ja són més els treballadors en aquest nivell. Aquestes diferències estan clarament vinculades al nivell d'estudis d'aquesta població. Entre els més joves hi ha més homogeneïtat en els nivells d'ocupació, però a partir dels 20 anys es fa evident que els joves amb menor nivell d'instrucció viuen una situació diferent a la resta. Els joves amb estudis primaris o ESO/EGB com a màxim treballen majoritàriament en feines de baixa qualificació, mentre que en la resta de perfils la majoria de feines són de qualificació mitjana o bé s'equilibren els nivells baix i mitjà. Cal destacar el cas específic dels joves amb estudis universitaris, on la situació es diferencia encara més de la resta de grups, especialment pels elevats percentatges de llocs en nivells alts, més de la meitat a partir dels 25 anys.

Nivell d'ocupació per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.11		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Alt	Valors %	132 2,2	1.585 7,8	4.949 16,7	5.783 20,6	25.202 22,9	485 23,6	38.136 19,4
Mitjà	Valors %	2.478 41,8	9.132 44,7	13.442 45,3	12.281 43,7	45.380 41,2	722 35,1	83.435 42,5
Baix	Valors %	3.314 55,9	9.696 47,5	11.257 38,0	10.068 35,8	39.621 36,0	850 41,3	74.806 38,1
Total	Valors %	5.924 100,0	20.413 100,0	29.648 100,0	28.132 100,0	110.203 100,0	2.057 100,0	196.377 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Com a la resta d'àmbits territorials i el global de Catalunya, **al Camp de Tarragona és evident la millora progressiva en la categoria socioeconòmica de la població a mida que incrementa l'edat**. La categoria més freqüent és la baixa, que agrupa un 90,6% dels joves de 16 a 19 anys, un 68,3% dels joves de 25 a 29 anys, i es redueix fins al 57,4% en la població per sobre els 35 anys. Aquesta distribució mostra que a l'àmbit territorial és lleugerament superior a Catalunya el pes que té la categoria baixa, també entre els joves.

Categoria socioeconòmica per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.12		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Alta	Valors %	104 1,8	572 2,8	1.553 5,2	2.448 8,7	13.815 12,6	311 15,3	18.803 9,6
Mitjana	Valors %	451 7,7	3.266 16,1	7.843 26,5	8.034 28,6	33.019 30,0	613 30,1	53.226 27,2
Baixa	Valors %	5.332 90,6	16.507 81,1	20.205 68,3	17.606 62,7	63.171 57,4	1.114 54,7	123.935 63,2
Total	Valors %	5.887 100,0	20.345 100,0	29.601 100,0	28.088 100,0	110.005 100,0	2.038 100,0	195.964 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Un dels aspectes en què es posen de manifest les diferències en les característiques contractuals dels joves respecte a la resta de la població és en el grau de temporalitat de les feines. Com demostren les dades, **en les franges de menor edat són més freqüents els contractes temporals**, no només a l'àmbit territorial, sinó també a la resta de Catalunya. La taula 4.9 mostra la distribució de la població per grups d'edat segons la seva situació professional, que evidencia que el percentatge d'eventuals és molt superior entre els menors de 20 anys, un 60,6% dels treballadors, mentre que es va reduint amb l'edat fins al 31,3% dels joves de 25 a 29 anys –que encara duplica el percentatge de la població a partir dels 35 anys.

Per tant, **l'àmbit del Camp de Tarragona es caracteritza per unes majors taxes d'eventualitat –31,3% dels joves de 25 a 29 anys– que el global de Catalunya –27,5% dels joves de la mateixa edat–**, tant entre els joves com per al global de la població. **Cal diferenciar, però, la situació en les diferents comarques**, ja que **són les que tenen nuclis urbans més importants, Tarragonès i Baix Camp, les que compten amb majors taxes**, i a més es diferencien de les altres comarques en major mesura en les edats més avançades dels joves, tot i que la incidència de l'eventualitat sigui menor. **Per contra, al Priorat i a la Conca de Barberà és on són menys habituals aquest tipus de contractes**. Una altra particularitat es dona a l'Alt Camp, que es troba en una situació intermèdia, ja que entre els més joves és molt superior el pes dels contractes temporals, mentre que en la resta de treballadors se situa en una situació –comparativament– molt més favorable.

Aquestes taxes d'eventualitat presenten diferències segons el nivell de formació del jovent. Entre els més joves l'alta temporalitat és un problema generalitzat en tots els nivells, però a partir dels 20 anys, i especialment dels 25, hi ha majors diferències (vegeu la taula A.3 de l'annex). En els nivells de major instrucció, la reducció del percentatge d'eventuals sobre el total de treballadors és més evident que en els nivells més baixos, i és el grup dels joves amb estudis primaris el que presenta una major incidència d'aquesta situació –un 41,4% dels treballadors de 25 a 29 anys. La resta de grups presenten menys d'una tercera part de treballadors amb aquest tipus de contracte, i cal destacar especialment el cas dels joves amb formació professional, on són una quarta part en els dos nivells. També hi ha la particularitat dels joves universitaris, que s'incorporen al mercat laboral a partir dels 20 anys amb el percentatge de temporals més elevat, però que es redueix dràsticament en les franges d'edat posteriors, tot i que en el global de l'àmbit territorial encara es situa per sobre altres grups. En algunes comarques, però, aquesta reducció és més notable i són els universitaris els que presenten menor nombre de treballadors temporals, especialment a partir dels 30 anys. Aquestes diferències o tendències no són exclusives del Camp de Tarragona sinó que es donen de manera similar a la resta de Catalunya.

La situació d'atur a l'àmbit territorial

L'atur al Camp de Tarragona presenta una situació molt similar al global de Catalunya, amb un percentatge d'aturats al voltant del 10% en la població general. En ambdós casos el percentatge és molt més elevat entre els joves. Al Camp de Tarragona, hi ha un 23,6% d'aturats entre els joves actius menors de 20 anys i un 14,5% entre els de 20 a 24 anys. **La situació de l'atur, però, també divergeix notablement dins de l'àmbit territorial.** A les tres comarques costaneres del Camp de Tarragona, Tarragonès, Baix Penedès i Baix Camp, les taxes són superiors per al global de la població. Entre els joves, els valors del Tarragonès –un 15,3% en el total de joves actius de 15 a 29 anys– encara presenten majors diferències amb la resta, i s'hi afegeix el Priorat –13,4% per al global de joves– amb uns valors similars a les dues comarques de costa mencionades –tot i que per al global de la població, amb un 8,3% d'actius aturats, presenta una taxa inferior a la catalana -10,2%- i de l'àmbit territorial-10,1%. En canvi, a la Conca de Barberà el nombre d'aturats és molt inferior, gairebé la meitat que el global de l'àmbit territorial, tant entre els joves (7,8%) com en la resta de la població (5,3%). La incidència de l'atur a l'àmbit territorial és visible no només calculant la taxa sobre la població activa, sinó veient el reduït pes que té la població aturada sobre el total de la població en totes les edats, mostrada en la taula 4.4.

En la majoria de comarques, però, l'atur no s'esmenta com un dels problemes més evidents entre l'ocupació juvenil. Alguns joves, però, sí que fan referència a la major dificultat que perceben a l'hora de trobar feina especialitzada a la seva comarca en comparació de l'oferta de les ciutats. Aquest fet provocaria el desplaçament constant a les ciutats, especialment entre els joves més qualificats. Aquesta situació és remarcada en les comarques menys poblades, en les quals els joves afirmen que el mercat laboral és molt més limitat.

L'evolució de l'atur a l'àmbit territorial manifesta una millora significativa en la situació de 2001 respecte a la mostrada l'any 1996 a la taula 4.5. El percentatge d'aturats de 1996, per a la població general, era força més elevat (17,1%). Alhora, en aquests anys la millora no només ha portat a una reducció de les taxes, sinó també de les diferències entre els joves i la resta de la població, ja que l'any 1996, per exemple, més de la meitat dels actius menors de 20 anys es trobaven en aquesta situació. Tot i aquestes elevades taxes, l'any 1996 al Camp de Tarragona l'atur era inferior que a la resta de Catalunya en totes les edats.

L'afectació de l'atur no varia només en funció de l'edat dels treballadors, sinó també del seu nivell formatiu, com mostra la taula A.5 de l'annex. En totes les edats, les taxes més elevades es donen entre els joves amb nivell inferior d'estudis –primaris com a màxim. En canvi, els joves amb formació professional de segon nivell són els que presenten menor incidència d'aquesta problemàtica, amb un màxim d'un 11,1% entre els actius menors de 20 anys que es redueix amb l'edat. A partir dels 25 anys i, sobretot entre els majors de 30 anys, el percentatge d'aturats —entre la població activa— presenta els mínims entre els universitaris, tot i que aquest grup presenta, en el moment d'incorporar-se al mercat laboral (de 20 a 24 anys), una taxa només superada pels joves amb estudis obligatoris com a màxim.

Diferències de gènere

La realitat dels joves quant a la seva activitat principal presenta divergències significatives segons el sexe. Per un costat, el percentatge d'actius és sempre més elevat en els nois. Les diferències es van reduint amb l'edat, ja que entre els menors de 20 anys són actius un 34,8% dels nois, davant el 24,5% de les noies, mentre que en la població de 25 a 29 anys la diferència només és de 10 punts (90,7% i 80,3%, respectivament). Aquestes diferències entre els més joves són pel major pes de la població estudiant entre les noies. En les franges de més edat, el percentatge d'estudiants s'equilibra en ambdós sexes, mentre que en les noies creix notablement un altre tipus d'inactivitat pràcticament inexistent en els nois: la dedicació al treball domèstic. A la resta de Catalunya també hi ha aquestes dues realitats en l'activitat segons el sexe, tot i que són menys accentuades, especialment a partir dels 20 anys.

Una altra realitat clarament diferenciada entre nois i noies –i també en la resta de la població– és la de l'atur. Els percentatges de dones aturades se situen sempre per sobre dels percentatges d'homes aturats, amb una distància al voltant de sis punts. Entre la població jove, la màxima diferència és entre els menors de 20 anys, on un 27,7 de les noies actives estan aturades, i un 20,9% dels nois. No obstant això, a partir dels 30 anys és encara major la distància entre la taxa femenina i masculina. Aquesta diferència significa que, tal i com succeïa amb l'activitat, al Camp de Tarragona les diferències en l'afectació de la desocupació entre nois i noies són majors que al global de Catalunya.

Els propis joves perceben també l'existència de diferències segons sexe en la remuneració de les feines, més elevada en els nois per a un mateix lloc de treball. Alhora consideren que els tipus de tasques realitzades no són els mateixos. Per exemple, és més habitual entre les noies l'atenció al públic, mentre que per a altres activitats és més freqüent contractar nois –com per al tracte comercial amb clients. Alguns dels joves associen aquesta separació de rols al diferent tarannà o actitud dels dos sexes. Aquesta situació també es viu entre joves amb estudis superiors. Sembla que a les noies se'ls dona més oportunitats en les àrees més assistencials i als nois en les tècniques –quan ambdós compten amb la titulació adequada.

Les distincions que es fan per sexe, per tant, es reflecteixen, en part, en la diferent distribució de l'ocupació juvenil en els sectors d'activitat. Entre les noies, el sector que agrupa major nombre de treballadores és sempre el de serveis, amb un percentatge al voltant d'un 80% en totes les edats (vegeu la taula A.8 de l'annex). Entre els nois, el pes del sector va incrementant amb l'edat, però amb uns percentatges molt inferiors, fins i tot entre els joves de major edat. Per tant, en l'ocupació masculina hi ha una distribució més equilibrada entre els sectors –serveis, indústria i construcció–, i en els menors de 20 anys té fins i tot més pes el sector de la construcció que els serveis.

La distribució dels treballadors i treballadores segons la qualificació dels llocs també presenta diferències, que varien en funció de la franja d'edat (vegeu la taula A.21 de l'annex). Entre els nois, el més freqüent és treballar en llocs de treball de nivell mitjà en totes les franges d'edat, amb gairebé la meitat de l'ocupació. En canvi, en les noies hi ha major nombre de treballadores de nivell baix per sota els 25 anys. És especialment significativa la diferència entre els més joves, ja que un 68,6% de les noies treballen en llocs de baixa qualificació, davant el 48,1% dels nois. Tot i aquest major pes dels treballs de menor nivell en l'ocupació femenina, també hi ha diferències en l'extrem oposat, ja que en les noies són més freqüents els llocs d'alta qualificació que en els nois. Per exemple, entre els joves de 25 a 29 anys hi ha un 20,6% de les treballadores en aquest nivell, mentre que en els nois és un 13,6%.

Aquestes diferències són molt marcades a l'àmbit territorial, mentre que a la resta de Catalunya no ho són tant. El percentatge de noies en nivells baixos no és tan elevat, sobretot en les menors de 20 anys, alhora que el percentatge de nois de major edat en nivells alts és més elevat i més proper al de les noies.

Diferències segons la procedència

Els joves de l'àmbit territorial veuen que els immigrants arribats a la zona estan ocupant llocs de treball en sectors o tipus de feina que els autòctons no volen cobrir, principalment per la baixa compensació econòmica. En part, s'argumenta que un dels motius és que els empresaris aprofiten per estalviar salaris gràcies a la major facilitat d'aquests nouvinguts per accedir a cobrar menys i treballar en pitjors condicions. Així i tot, es posen de manifest alguns factors influents, com l'origen de la persona immigrada i el sector de treball, ambdós casos relacionats amb la facilitat de comunicació. Per exemple, s'associa la immigració llatinoamericana a feines més propenses al tracte amb el públic –serveis– i l'africana a tasques més físiques, com la construcció i l'agricultura.

Un dels aspectes on es fan més evidents les diferències en el mercat laboral segons la procedència és el nivell de qualificació de les feines que desenvolupen (vegeu la taula A.6 de l'annex). **Al Camp de Tarragona, entre els joves nascuts a Catalunya els nivells més freqüents estan per sobre els nascuts a la resta de l'Estat espanyol, i encara més dels estrangers, i les diferències s'accentuen amb l'edat.** Entre els més joves el nivell baix és el més freqüent en les tres procedències. A partir dels 20 anys, entre els catalans i les catalanes aquest nivell agrupa menys de la meitat dels treballadors i s'equilibra amb el nivell mitjà, i a partir dels 25 només és majoritari el nivell baix entre els nascuts fora de l'Estat espanyol. Alhora, també es veuen les diferències en els percentatges de treballadors en el nivell més elevat, especialment entre els joves majors de 24 anys.

Aquesta diferència en la distribució dels llocs de treball segons la procedència també es dona de manera similar a la resta de Catalunya, encara que en els tres orígens els nivells de qualificació són lleugerament superiors. Per altra banda, en els menors de 20 anys al conjunt de Catalunya no hi ha tanta distància entre els nascuts a Catalunya i els de la resta de l'Estat espanyol. Alhora, en els de més edat els percentatges de llocs de treball en els nivells més alts són més elevats en les tres procedències, amb unes diferències entre els tres orígens similars a les que del Camp de Tarragona.

Valoració de la feina

Alguns joves critiquen les dedicacions actuals al món laboral, considerant que l'àmbit professional abraça límits més enllà dels que corresponen. Per a aquests, la feina comporta sacrificis en la vida personal dels joves, principalment quant a oci i família. Així i tot, els propis joves treballadors assenyalen que aquesta implicació en la feina es veu reduïda quan es percep que no és valorada per part dels empresaris, però també en funció de l'ambient de treball. Com una jove que afirma: "Jo tindria més responsabilitat amb la meua feina si em valoressin". Es declara que la manca de compensació –no només econòmica– per a aquesta dedicació extra acaba modificant la conducta o predisposició dels joves a mitjà termini.

Lligat a aquesta idea, els joves amb estudis superiors es plantegen el grau fins on estarien disposats a modificar la seva vida per motius laborals. Alguns estarien disposats a "sacrificar-se" en determinats aspectes, com el canvi de residència, mentre que altres valoren més altres elements, i afirmen que el grau d'implicació o la prioritat que es dona a les professions també depèn de quines siguin.

Així, alguns dels elements que es valoren d'una feina són el fet de sentir-se reconegut i el tracte rebut, però també s'hi afegeixen les condicions de treball, l'interès personal i les possibilitats de promoció. Entre els joves menys qualificats també s'assenyala la novetat en les tasques i es dona més pes a les condicions econòmiques.

Per a molts joves, el referent d'una bona feina no s'associa a un treball per a tota la vida, sinó que es contempla la possibilitat d'anar variant la trajectòria professional per tal de millorar la seva situació si veuen que representa millorar els elements que es prioritzen. Un dels aspectes més tinguts en compte a l'hora de canviar de feina és el fet de complir les expectatives pel que fa als drets que consideren importants –ligats al tracte humà i econòmic. Així i tot, es fa referència al fet que les possibilitats d'elecció dels joves estan condicionades per la necessitat econòmica que tingui el/la treballador/a.

4.1.3 Habitatge

Condicions dels habitatges

Els joves del Camp de Tarragona parlen de diferents vies o canals d'informació per accedir a l'habitatge: revistes de publicitat, diaris, immobiliàries, i fins i tot contactes personals. Tot i que afirmen conèixer i haver-ne utilitzat algunes, no en valoren en termes generals cap com a satisfactòria.

Els joves i les joves de l'àmbit territorial critiquen el mercat immobiliari de la zona, pel fort increment de preus experimentat en els darrers anys. Tot i que perceben que és una situació generalitzada, s'associa una major problemàtica en les comarques costaneres, que ha portat molts joves a haver-se de desplaçar a pobles de l'interior més allunyats.

Els requisits que es demanen als habitatges són els mínims necessaris per habitar-los, segons els propis joves: la disposició de llum i aigua, i un estat d'estructura que en permeti l'habitabilitat. La ubicació de l'immoble és considerada com un element també molt rellevant.

A més d'aquests requisits, molts joves prenen com a referència la llar d'origen –dels pares– a l'hora de determinar el nivell mínim de comoditats a què s'aspira. Per a molts, es presenta una doble alternativa a l'hora d'emancipar-se de la família, ja que si bé alguns joves prioritzen marxar de casa i miren d'anar millorant la situació progressivament, altres esperen comptar amb recursos suficients per disposar de tots els elements que veuen necessaris abans de fer aquest pas.

En parlar d'habitatge, els joves se centren en les expectatives que tenen sobre el seu primer habitatge. Veuen que és una primera etapa i no es plantegen els requisits per al seu habitatge ideal fins a més llarg termini. Per a molts, l'evolució es basa en el canvi en el règim de tinença o en la millora quant a dimensions, ja que en el moment d'emancipar-se no és tanta la necessitat d'espai ja que no es traslladen amb una família completa.

La majoria dels joves preferirien un habitatge de propietat. Així i tot, alguns manifesten que en la primera etapa d'emancipació familiar és un règim menys factible i compten amb la possibilitat d'establir-se primer en un habitatge de lloguer, per poder comprar o fins i tot construir-ne un altre més endavant. A més, el règim de lloguer està molt lligat a la ubicació del lloc on establir-se, ja que alguns joves es plantegen la possibilitat de viure en un primer moment en un pis de lloguer, principalment als municipis de major mida del propi àmbit territorial. Els joves que viuen actualment en municipis més reduïts es plantegen poder a mitjà o llarg termini traslladar-se a una casa—(i si és possible al poble d'origen).

La major predisposició a la compra està lligada a la percepció que el lloguer és “una pèrdua de diners”, alhora que es consideren excessius els preus actuals per a aquesta opció, especialment en les zones amb menys oferta de lloguer com són els pobles. A més, en les comarques menys poblades, com el Priorat i la Conca de Barberà, es considera que l'oferta de lloguer a la comarca és més reduïda, o com a mínim no es disposa de tantes possibilitats o varietat com per exemple a grans ciutats com Tarragona o Reus. Tot i la major predisposició a la compra, alguns joves consideren que els tràmits actuals per a aquest règim són excessius, i no es mostren gaire predisposats a assumir el compromís i la pressió que representa una hipoteca fins més endavant.

Com s'ha vist a la taula 3.6.1 de l'apartat anterior, **al Camp de Tarragona el règim de propietat és més freqüent que al conjunt de Catalunya** (un 82,7% i un 79,1%). En conseqüència, el règim de lloguer és molt poc habitual —només un 12,1% dels habitatges principals.

Com els propis joves afirmen, però, entre els emancipats és més habitual el règim de lloguer, i es va reduint a mida que incrementa l'edat. Una quarta part dels joves de 20 a 24 anys emancipats opten per aquest règim, mentre que en els de 30 a 34 només són un 12,7%. Paral·lelament, els habitatges de propietat són més freqüents entre els de major edat, un 80,7% de la població entre 30 i 34 anys, dels quals la majoria estan abonant actualment aquests habitatges (un 61,1%). A Catalunya també és visible aquesta diferència en el percentatge d'habitatges de propietat en els joves emancipats segons l'edat, però mantenint sempre uns percentatges superiors de lloguer i menors de propietat.

En totes les comarques de l'àmbit territorial es manté aquesta menor freqüència del lloguer respecte a la mitjana catalana, no només per als joves que s'emancipen, sinó sobretot per al global de la població. Cal destacar, però, el cas particular del Priorat i, en menor mesura, la Conca de Barberà, ja que són les comarques amb menor percentatge d'habitatges principals de lloguer en tot l'àmbit territorial, mentre que són els joves d'aquestes comarques emancipats de la llar familiar d'origen els que utilitzen en major mesura aquest règim, sense arribar a assolir la taxa catalana. A més, ambdues es diferencien de la resta de l'àmbit territorial per comptar amb un elevat percentatge de joves emancipats de la família en habitatges de propietat ja pagats i per herència o donació i és, per tant, menys freqüent que els joves es trobin en procés de pagament d'aquests habitatges propis. La distribució dels tipus de llars dels joves emancipats del nucli familiar d'origen del Priorat presenta un comportament força heterogeni dins de l'àmbit territorial, ja que les característiques anteriors són més accentuades, i a més també compta amb un elevat percentatge d'altres tipus de llars, el que fa que només un 60,9% dels joves emancipats de la família estiguin en règim de propietat, percentatge molt inferior que a la resta de comarques i que les mitjanes de l'àmbit territorial i catalana.

El procés d'emancipació familiar

A l'àmbit territorial l'emancipació entre els joves és més habitual que a la resta de Catalunya, en totes les franges d'edat. Un 46,3% dels joves entre 20 i 34 anys del Camp de Tarragona s'ha emancipat de la llar d'origen, mentre que la mitjana catalana és del 44,8%. Tot i aquesta elevada taxa, no es pot generalitzar a tot l'àmbit territorial, ja que el percentatge d'emancipats de la família només està per sobre la mitjana catalana a les tres comarques de costa: Baix Camp, Tarragonès i, sobretot, el Baix Penedès.

Emancipació familiar per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.13		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Emancipat	Valors %	706 2,7	5.704 16,4	18.016 46,4	27.450 74,5	158.634 91,0	60.359 84,1	270.869 60,3
No emancipat	Valors %	25.728 97,3	29.166 83,6	20.779 53,6	9.380 25,5	15.622 9,0	11.369 15,9	178.434 39,7
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

A més, el percentatge d'emancipats de la família d'origen és més elevat en les noies en totes les edats, amb diferències importants entre els dos sexes que es mantenen en la franja de 30 a 34 anys, on són un 80,4% les noies que estan emancipades, davant el 68,9% dels nois.

Segons consideren els joves de l'àmbit territorial, per explicar el nombre d'emancipats cal parlar dels principals obstacles que s'interposen en aquesta etapa de la vida d'un/a jove, i alhora tenir en compte una sèrie d'elements que hi tenen certa influència: l'educació, el treball i la família.

a) Educació

Part dels joves associen l'endarreriment de l'emancipació familiar a l'allargament de la trajectòria educativa. Aquesta vinculació es veu reflectida en els diferents percentatges de joves emancipats de la família segons el nivell d'estudis (vegeu la taula A.13 de l'annex). Entre els més joves és més freqüent emancipar-se del nucli familiar d'origen en els grups amb menor nivell d'instrucció, estudis mínims obligatoris –primària o ESO/EGB–, i a partir dels 25 anys s'hi afegeixen els joves i les joves amb formació professional de primer nivell. En canvi, entre els joves amb estudis superiors el percentatge d'emancipats de la família d'origen és molt inferior. Entre la població de 30 a 34 anys, però, les diferències es redueixen i s'equilibra el pes dels emancipats de la llar familiar en els diferents grups, que se situa sempre entre el 68% i el 80,9%.

Cal destacar que a la resta de Catalunya també hi ha diferències similars en les taxes d'emancipació familiar segons el nivell d'estudis. No obstant això, cal destacar que algunes són més marcades al Camp de Tarragona. Per exemple, a l'àmbit territorial és menor el percentatge d'universitaris emancipats de la família, mentre que en tots els altres tipus de formació la taxa d'emancipats de la llar d'origen del Camp de Tarragona és superior a la catalana.

b) Treball

Alguns joves consideren que la situació actual del mercat laboral, i especialment les condicions contractuals de què disposen els joves –citen la precarietat laboral–, és un dels elements que més dificulta als joves l'emancipació familiar.

Les diferències en funció de la situació laboral, però, no són tan marcades com amb el nivell d'estudis. No obstant això, sí que **es fa evident que entre els assalariats eventuais és menor el percentatge que s'emancipa de la família**, un 39,6% dels treballadors de 20 a 34 anys en aquestes condicions, mentre són un 53% els assalariats fixos emancipats. Tot i ser un grup més minoritari, és entre els empresaris amb personal on la taxa d'emancipació és més elevada, amb un 63,9% (de 20 a 34 anys).

c) Família

La majoria dels joves que s'emancipen a l'àmbit territorial ho fan per conviure amb la parella, encara que en menor mesura que a la resta de Catalunya. Aquest tipus de llar és el més habitual entre els emancipats de la llar d'origen, i la freqüència incrementa amb les franges d'edat. Un 59% dels emancipats de la família de 20 a 24 anys conviu en parella, fins el 78% dels emancipats de 30 a 34 anys. Entre aquests joves amb parella també s'inclouen les famílies que ja tenen fills. Es tracta d'un grup important entre els joves de major edat, a partir dels 30 anys, on es converteix en el nucli més habitual dels joves emancipats de la família, amb un 53,9% dels joves emancipats en aquest tipus de llar. En comparació de la resta de Catalunya, al Camp de Tarragona és major el pes que tenen aquestes parelles amb fills sobre el total d'emancipats de la família, i també per sota els 30 anys.

Tot i que a les diferents comarques de l'àmbit territorial es presenta una distribució similar de les llars dels joves emancipats de la família, existeixen alguns matisos específics. Per un costat, es presenten similituds en les comarques d'interior en què, entre les llars on es conviu en parella, és més habitual que a les comarques de costa que es tracti de famílies amb fills. No obstant això, els percentatges d'emancipats en parella d'aquestes comarques són inferiors als del Baix Camp, que presenta el màxim en aquest tipus de llars, més de tres quarts parts. En canvi, la comarca en què és menys habitual conviure en parella és el Priorat, amb un 65% dels joves de 20 a 34 anys, ja que aquesta comarca presenta una particularitat amb l'elevat nombre de joves que s'emancipen en solitari, un 20,4%, molt per sobre la resta de comarques de l'àmbit territorial i de la mitjana catalana.

Tot i que per a la majoria de joves la trajectòria establerta o els plans de futur estan lligats a la seqüència d'acabar els estudis, trobar una feina i formar una família, altres joves destaquen que cada cop és més habitual variar aquest model. Segons alguns, especialment de perfils més urbans, s'estan donant canvis en les prioritats o cicles vitals d'alguns joves que fan que alguns joves valorin altres elements abans d'anar-se'n de casa o formar una família, com per exemple la **major predisposició a destinar els recursos en oci –viatges, per exemple– abans d'estabilitzar-se definitivament**. Per a molts, part d'aquesta tendència és deguda al cost actual d'emancipar-se de la família, ja que representa destinar-hi pràcticament la totalitat dels recursos de què disposen els joves i, per tant, molts opten per allargar aquest moment per poder mantenir un determinat ritme de vida.

4.1.4 Salut

En el camp de la salut, entre els joves del Camp de Tarragona es posa una atenció especial al consum de drogues, sobretot de cànnabis, i d'alcohol, ja que es perceben com a molt estesos entre la població jove.

Consum de drogues

El cànnabis i altres drogues

El consum de cànnabis és especialment esmentat pels joves pel seu abast, que és vist com a molt estès i fins a cert punt normalitzat, i pel seu patró de consum. En aquest sentit, es coincideix a assenyalar que actualment, i a diferència del que succeïa en anys anteriors, **el consum es dona en situacions deslligades de l'oci nocturn de cap de setmana**. Sembla que durant els caps de setmana es consumirien substàncies més fortes.

Els joves de més edat assenyalen un avançament de l'edat en què els joves s'inicien en aquesta pràctica, així com un patró de consum que qualifiquen d'explícit i desinhibit per part dels joves de menys edat respecte al que hi havia anteriorment. Igualment, es considera que en el cas dels més joves, es tracta d'una ingesta fins a cert punt compulsiva i sense reflexió.

L'alcohol

El consum d'alcohol és percebut, encara que d'una manera menys destacada que el de cànnabis, **com un aspecte a destacar, sobretot per la seva extensió**. A diferència del cànnabis, la ingesta d'alcohol es percep més relacionada amb l'oci nocturn. De totes maneres, **els joves i les joves de més edat de l'àmbit territorial coincideixen a assenyalar de nou una ingesta més descontrolada i amb menys coneixement entre els més joves**.

Motius i explicacions relacionats amb el consum de drogues i alcohol

Respecte als factors o elements que faciliten el consum d'aquestes substàncies entre els joves de menys edat, s'assenyala el consum que en puguin fer els amics, ja que facilitaria que un jove determinat en consumís principalment per integrar-se o mantenir-se en el grup. Així doncs, **la imatge davant els amics, en aquest cas expressada en conducta, es considera per una part dels joves com un element primordial per explicar el consum de drogues, especialment entre els més joves.** A banda d'aquest aspecte, es recull que **els joves consumirien drogues durant les nits del cap de setmana perquè el seu efecte facilitaria les relacions socials.** En aquest sentit, és remarcable que alguns joves qualifiquin de distant l'ambient i les relacions entre els joves si no es consumeixen aquestes substàncies. Relacionat amb aquest fet, s'admet que alguns joves no saben divertir-se sense ingerir-ne. **En un segon terme, apareix la disponibilitat de recursos econòmics que tenen els joves i que, segons ells mateixos, facilita l'adquisició d'aquestes substàncies.** També s'esmenta la necessitat d'evasió de situacions i problemes quotidians com a aspectes explicatius d'aquesta pràctica.

La relació del consum amb el gènere i la procedència

A diferència de l'edat, que sembla tenir influència en alguna de les motivacions relacionades al consum, actualment –i a diferència del que es percebia en anys anteriors– **el sexe del jove no és un element que es té en compte en aquest sentit, almenys entre els joves autòctons.** En canvi, entre els joves d'origen marroquí cal distingir en funció d'aquesta variable, ja que només els nois ingeririen alcohol i drogues.

Sexualitat i conductes de risc

El risc associat a la sexualitat no mereix per part dels joves del Camp de Tarragona la mateixa atenció que altres comportaments de risc, com el consum de drogues i alcohol.

En aquest sentit, és remarcable que **joves d'edats diverses coincideixin a assenyalar que el risc es dirigeix més a la possibilitat d'embarassos no desitjats que a la de transmissió de malalties sexuals.** Aquest fet estaria relacionat amb la percepció, entre els joves de més edat, que **les noies acostumen a prendre més precaucions que els nois, sobretot a causa de les conseqüències que tindria un embaràs no desitjat per a elles,** conseqüències que es perceben com a més nombroses i més intenses que per als nois. En canvi, els joves de menys edat semblen percebre que no hi ha diferències en el grau de precaucions que es pren en funció de si s'és noi o noia.

Respecte a la utilització de les diverses mesures preventives, els joves de menys edat fan referència a l'ús del preservatiu, que consideren freqüent. Així i tot, cal destacar el coneixement que aquests mateixos joves tenen d'altres mètodes com la "píndola del dia després" que segons aquests joves també seria molt utilitzada.

Les campanyes de l'Administració en el camp de la salut

En aquest sentit, les percepcions dels joves es refereixen majoritàriament a les campanyes dirigides al consum de drogues i a la prevenció del risc lligat a l'activitat sexual, tot i que se n'esmenten d'altres dirigides a la conducció.

És rellevant destacar que **els joves de l'àmbit territorial valoren com a poc útils les accions portades a terme per l'Administració**, concretament les xerrades als instituts sobre conductes sexuals de risc i consum de drogues, els anuncis televisius de prevenció de la drogoaddicció o els punts d'informació juvenil. Tot i que aquesta consideració és compartida per la majoria, alguns dels joves de més edat els reconeixen efectes de canvi de conducta a llarg termini, com a conseqüència de la repetició del mateix missatge. Se cita com a exemple l'ús del casc quan es viatja en moto, que es percep com a més estès en l'actualitat que abans d'iniciar les accions per promocionar-lo.

Els joves de més edat citen alguns factors, tant referits a les administracions com als propis joves, que explicarien la poca utilitat d'aquestes accions. En primer lloc, **es percep una certa inadequació del contingut de les accions respecte a la realitat o els interessos dels joves**. Com a exemple, els joves de menys edat creuen que les xerrades que es porten a terme als instituts sobre les conductes sexuals de risc no s'adapten als seus interessos, ja que sovint es posa més atenció al repartiment de preservatius que a la informació que se'ls pugui donar.

Alguns dels joves del Camp de Tarragona fan referència també a la **poca motivació i els escassos recursos que les administracions destinarien a aquests temes**. Alguns aspectes es relacionarien també amb el poc encert que tindrien les administracions quan es dirigeixen als joves. Així i tot, **els joves amb un nivell formatiu superior coincideixen a assenyalar que s'ha modificat el to d'aquestes accions de manera que actualment serien més properes als joves i menys paternalistes**, fet que es considera com una millora. També, les sancions econòmiques per conduir sota els efectes de l'alcohol es consideren, per part dels joves de més edat, positives, ja que es percep que tenen efectes reals en la disminució del nombre d'accidents.

A banda de les consideracions anteriors, **s'apunten altres elements que influeixen també en l'efecte real de les campanyes portades a terme i que van dirigides a l'actitud poc receptiva que es percep entre els joves**. En aquest sentit, **s'esmenta la poca consciència de risc, "la invulnerabilitat"**, que per als joves de més edat és una de les característiques d'aquesta etapa vital i que predisposaria els joves a no prestar atenció als missatges preventius. També segons els joves, la poca confiança que les administracions dipositen en els joves és un aspecte a tenir en compte a l'hora d'explicar-ne l'actitud poc receptiva.

Els propis joves de l'àmbit territorial apunten alguns suggeriments per tal de prevenir certes conductes de risc. En aquest sentit, segons els joves amb un nivell de formació més elevat **caldria treballar la reflexió en el consum de drogues, així com les habilitats socials**. A més, es proposa l'entrega d'informació *in situ* a les mateixes discoteques i llocs d'oci, opció que es contraposa als anuncis televisats sobre el consum de drogues i als seus –percebuts– limitats efectes.

4.1.5 Cultura i estils de vida

Ús del temps d'oci

L'oci, moments i activitats principals

El temps d'oci, l'oferta disponible, les activitats, la manera en què es realitzen i altres elements que hi apareixen relacionats com la imatge són aspectes als quals els joves del Camp de Tarragona dirigeixen una atenció i també uns recursos econòmics considerables.

Tot i que les nits de cap de setmana es consideren els moments principals d'oci entre els joves de l'àmbit territorial, es parla també dels moments d'oci diürn en el qual es realitzarien activitats diferents. Durant el dia, sobretot entre els joves de menys edat, destaca la pràctica d'esports com el futbol i en alguns casos l'assistència a gimnasos. A banda d'aquestes activitats se'n citen altres per part dels joves de més edat, com les excursions o les sortides a la platja.

Pel que fa al lleure diürn, cal destacar també la crítica que els joves amb estudis superiors de les comarques d'interior emeten amb relació a la, segons ells, manca d'oferta d'oci i serveis culturals, que comportaria el desplaçament a les ciutats, especialment a Tarragona i Barcelona. Respecte als serveis de la mateixa zona de l'àmbit territorial, com algunes biblioteques –se cita la de Valls– se'n comenta els limitats horaris, i s'esmenta que alguns cinemes han tancat, sembla que per poca assistència de públic.

Freqüentar locals com els bars representa un element prioritari de l'oci a l'àmbit territorial, especialment en els pobles més petits, ja que actuarien com a punt de reunió entre joves. En aquest sentit, es destaca la visualització de partits de futbol en aquests espais, pràctica que seria estesa entre els joves, especialment entre els nois

Respecte a l'oci nocturn s'esmenta també l'assistència a locals com les discoteques, pràctica per la qual els joves es desplacen amb certa freqüència. A les comarques de l'interior se cita la zona de "Les Gavarres" com un important espai d'oci, i a la resta de l'àmbit territorial Reus, Salou i sobretot Tarragona. Entre els joves s'associa l'afluència a centres d'aquestes característiques i a altres comarques amb la manca d'oferta d'oci que es percep al propi territori, que comportaria el desplaçament també per aquest motiu. El desplaçament a altres municipis o espais es relaciona amb el poc contacte que hi hauria entre els grups de joves dels municipis, especialment en els més poblats, alhora que la limitació horària.

Pel que fa al desplaçament dels joves residents en les diverses poblacions de les comarques cap a les poblacions costaneres, s'esmenta la utilització del servei d'autobús nocturn en els municipis on és possible. Aquest, tot i valorar-se de manera positiva, és criticat per la baixa freqüència de pas i la consegüent aglomeració. Entre els joves residents en les diverses urbanitzacions de l'àmbit territorial hi ha diferents realitats quant a l'oci. És freqüent el desplaçament a altres poblacions i es faria majoritàriament en cotxes particulars o, en el cas dels joves de menys edat, mitjançant el tren quan és possible, o els vehicles de joves de més edat. En altres casos, es passa la nit a casa d'algun amic o, en algunes ocasions, s'opta per quedar-se a la mateixa urbanització.

Tot i que l'assistència a discoteques i espais similars es reconeix com una pràctica freqüent entre els joves del Camp de Tarragona, es considera que a mesura que augmenta l'edat, disminueix la freqüència amb què s'assisteix a aquests locals. A banda d'aquest factor, el tipus d'activitats d'oci dels amics es considera també un aspecte rellevant en aquest sentit.

Els joves de les comarques de l'interior de l'àmbit territorial destaquen també els corralis i els masos, locals llogats per grups de joves en els quals se celebrarien activitats lúdiques com sopars o festes. Aquesta pràctica, que també és freqüent entre els joves de menys edat, es percep per part d'alguns joves de més edat com un element que ha modificat la relació entre les diverses generacions de joves d'un mateix poble. Consideren que mentre que en anys anteriors els joves de menys edat necessitaven tenir contacte amb els més grans per desplaçar-se, amb aquesta nova opció aquesta necessitat hauria disminuït i, en conseqüència, la relació entre els joves d'edats diferents.

A banda d'aquestes activitats, els joves del Camp de Tarragona fan referència també a l'oci autoorganitzat com un element a tenir en compte. En aquest sentit, es percep alguna diferència entre la realitat de les poblacions més grans de l'àmbit territorial i les més petites. En les primeres, els joves que hi participarien tindrien unes característiques comunes i determinades –segons ells, un interès compartit, l'arrelament al municipi, un mateix perfil socioeconòmic–, diferenciades dels joves que assisteixen més freqüentment a les discoteques –segons part dels joves, caracteritzats pel consumisme i el seguiment de les modes. En els pobles petits, en canvi, no seria possible distingir un perfil de jove més propens a assistir a aquests espais, i un altre amb més tendència a gestionar-se les pròpies activitats de lleure, ja que els joves participarien en les mateixes activitats.

Pel que fa al sexe del jove, es considera majoritàriament que no representa un comportament o unes activitats d'oci diferenciades. De totes maneres, alguns dels joves assenyalen que, **en alguns casos i en aspectes relacionats amb l'oci –com els horaris de tornada a casa–, els pares es comportarien diferenciadament entre els fills i les filles, deixant menys autonomia a aquestes últimes. Ser el primer fill tindria un efecte similar en aquest sentit.**

Dinàmiques d'oci a l'àmbit territorial

Tot i que no d'una manera tan pronunciada com a les comarques més turístiques de l'àmbit territorial, **els joves del Camp de Tarragona diferencien entre l'oci d'estiu i el d'hivern.** En aquest sentit, es fa referència al seguiment que les festes majors tenen entre els joves de les diferents comarques.

Respecte a la dinàmica dels grups d'amics, els joves del Camp de Tarragona consideren que cal diferenciar entre la realitat de les poblacions més habitades, sobretot les capitals de comarca, i els municipis més petits. Es percep que als municipis més poblats, els grups d'amics estarien molt determinats per l'edat, la coincidència en el centre educatiu i per característiques com el nivell educatiu o la ideologia. En canvi, en els pobles petits seria la mateixa convivència la que comportaria la relació entre el jovent, de manera que les colles aglutinarien joves d'edats i característiques diverses.

Pel que fa a les relacions d'amistat, es considera que varien en funció de l'edat, de manera que anirien disminuint en nombre però guanyant profunditat i autonomia del jove respecte a les opinions i pràctiques del grup. A banda de l'edat, **s'assenyalen també altres aspectes que influeixen en la seva evolució**, com anar a estudiar a fora, que disminuiria el contacte amb els amics del poble. El fet de tenir parella provocaria, segons els joves, que en alguns casos un dels membres –normalment la noia, o bé el membre de menys edat, o el que se sent més desarel·lat en el seu propi grup– s'integri a la colla de la parella. De totes maneres, es posa de manifest que s'intenta repartir el temps disponible entre amics i parella, que es consideren ambdós importants per als joves del Camp de Tarragona.

Tot i que no es creu que la integració en un grup d'amics per part d'un jove provinent d'un altre municipi o d'una altra comarca del mateix àmbit territorial sigui difícil, sí que **s'assenyala que en les poblacions més petites i amb menys possibilitats de comunicació, els grups serien més tancats i la integració més complicada**, especialment en el cas dels més joves.

La imatge

La imatge, i en concret la vestimenta, es considera per part dels joves com un element amb unes funcions específiques –de relació amb els altres, d'identitat. Així, s'observa que la roba utilitzada és similar entre amics i que, en alguns casos, pot arribar a determinar que dos joves concrets es relacionin. En el mateix sentit, alguns joves de l'àmbit territorial utilitzen la manera de vestir com a indicador de la categoria socioeconòmica i, per tant, com a atorgadora d'identitat. Aquests factors comporten que la imatge sigui considerada per part dels joves de més edat com un element d'integració en el grup d'amics i com un element que facilita els estereotips. Per altra banda, es percep que, per part d'alguns joves, l'estètica es converteix en una forma de reafirmació de la personalitat.

Segons els joves de més edat, la importància que alguns donen a l'aspecte físic es relaciona amb la influència dels mitjans de comunicació, que mostrarien repetidament una determinada imatge de la joventut. Igualment, citen altres elements que influirien la manera de vestir del jove, com la música o els esports que practica. Es percep que al conjunt de l'àmbit territorial se segueix l'estil de vestir marcat per les ciutats com Tarragona o Barcelona.

A causa de les activitats realitzades, la necessitat de desplaçar-se i altres elements paral·lels com la imatge o el consum de substàncies, l'oci és considerat com un aspecte al qual els joves, sobretot els de menys edat, destinen bona part dels recursos econòmics disponibles. En aquest sentit, els de més edat assenyalen l'augment dels preus que hi hauria hagut en els últims anys en el camp de l'oci, percepció que es dirigeix també cap a altres serveis i de la vida en general, segons afirmen els joves, "només quan sortim de casa arribarà el dia que haurem d'anar amb la targeta i pagar fins i tot per respirar l'aire del carrer o per trepitjar el terra".

4.2 Participació

Participació i associacionisme

Tant els joves que col·laboren en les diverses activitats participatives com els que reconeixen no fer-ho coincideixen a assenyalar que la participació és una opció poc freqüent entre els joves del Camp de Tarragona. Tot i que no es defineix de manera explícita el concepte "participació", alguns dels joves de més edat de l'àmbit territorial convenen a assenyalar una distinció fonamental al respecte, fent la diferència entre les colles d'amics que organitzen activitats lúdiques exclusivament per a ells i els que les planifiquen amb l'objectiu d'obrir-les a altres cercles o a la població en un sentit ampli.

És destacable que entre els joves més participatius de l'àmbit territorial no es critica l'opció d'organitzar activitats particulars, mentre que es rebutja la passivitat, característica que perceben estesa entre els joves del Camp de Tarragona. De totes maneres, alguns manifesten que els joves d'altres sectors no entenen el treball no remunerat i consideren les persones que el realitzen com a "massa" sacrificades. En canvi, per als joves de l'àmbit territorial amb un perfil més participatiu aquest tipus d'iniciatives es relacionen amb la manca d'oferta d'oci i la necessitat de generar-lo, així com amb l'arrelament al municipi.

Són diverses les raons que, segons els joves de l'àmbit territorial expliquen la baixa participació. Citen motius de caire personal com evitar el compromís i la responsabilitat que s'associa a la participació, aspectes que afavoririen l'oci organitzat. Per altra banda, **s'esmenta la situació econòmica i laboral com a impediment per a la participació**, ja que part dels joves afirma no tenir temps de dedicar-s'hi a causa dels horaris laborals. **En canvi, es considera que la inquietud personal, l'interès per una activitat i l'estimació pel poble són aspectes personals que explicarien l'acostament d'un jove a les activitats participatives.** S'esmenten altres elements que faciliten l'accés a aquest tipus d'iniciatives, com l'assistència a un centre educatiu determinat, el grup d'amics, o el mateix perfil socioeconòmic i la ideologia. Aquests aspectes serien més rellevants, però, en els municipis més habitats, mentre que en els pobles més petits no significarien diferències destacables quant a la participació.

Les dimensions de la població apareixen com un aspecte a tenir en compte a l'hora d'explicar la participació a l'àmbit territorial. En aquest sentit, es considera que en els pobles més petits és més freqüent entre tots els joves i també de forma més espontània. Als municipis més grans, com les capitals de comarques, tot i ser la participació pròpia de grups de joves molt determinats, les activitats participatives serien, comparativament, més nombroses. Així i tot, es considera que l'afluència i la implicació en determinats actes és, en alguns casos, escassa i se cita com a motius principals la tendència a passar el temps d'oci a Tarragona o la desconfiança dels joves envers les activitats organitzades al mateix poble. Aquesta tendència a marxar fora del poble d'origen redueix el teixit associatiu dels pobles d'interior. En canvi, se cita com a exemple contrari l'assistència a les festes majors dels pobles de l'àmbit territorial, que es percep generalitzada entre els joves autòctons.

Igualment se cita la dificultat de mantenir en funcionament una entitat participativa diversos anys. En aquest sentit, es fa referència a la necessitat de comptar amb un nucli actiu i també amb el suport de col·laboradors. Es recull que normalment són els mateixos joves els que estan implicats en diverses organitzacions. Respecte a l'accés de gent nova a aquestes entitats, l'edat del jove és considerada per alguns com un aspecte d'una certa rellevància en dos sentits: alguns veuen que la implicació dels joves de menys edat és progressivament més freqüent i també, per altra banda, es percep que sobretot en pobles petits les entitats estan dirigides per persones d'una certa edat que en alguns casos serien reticents a acceptar les iniciatives dels més joves, de manera que n'afavoririen l'abandonament.

Interlocució amb l'Administració lligada a la participació

Per part dels joves del Camp de Tarragona amb un perfil més participatiu, l'actitud de les administracions –sobretot dels ajuntaments– referida a la promoció i el suport de les activitats participatives no sembla valorar-se positivament. Aquesta afirmació es basa en els múltiples requeriments per organitzar activitats o per formalitzar les entitats. En aquest sentit, es percep un rebuig a la burocràcia i en alguns casos al fet d'haver de presentar documentació personal. Per contra, sembla que per als joves és prioritari mantenir el ritme d'activitats per sobre de la situació formal del grup. A banda d'aquest aspecte, que és àmpliament compartit, es critica el baix o nul nombre de subvencions rebudes, i s'afegeix com a motiu la manca de voluntat política per promocionar aquestes iniciatives. **A més de demanar l'alleugeriment dels tràmits i un augment de facilitats tant econòmiques com d'horaris, des de les comarques de costa, les més poblades de l'àmbit territorial, es demanen espais polivalents i en certa manera autònoms, i més informació sobre aquestes activitats per tal de fomentar-hi l'accés de la població de totes les edats.**

4.3 Cohesió social i equilibri territorial

Convivència

La taula 4.14 permet observar que al Camp de Tarragona la major part de la població –amb una edat superior als 19 anys– fa més de 20 anys que resideix al mateix municipi. Així i tot, cal destacar que entre la població jove aquest fet passa amb menys freqüència que en les edats posteriors. En comparació del conjunt de Catalunya, s'observa que residir més de 20 anys al municipi també és el més freqüent entre els joves, amb percentatges lleugerament superiors que a l'àmbit territorial. Per altra banda, un 7,4% dels joves de 15 a 19 anys de l'àmbit territorial fa menys de dos anys que resideixen al municipi, encara que, entre la població jove, és en la franja dels 25 als 29 anys on n'hi ha els percentatges més elevats (el 15,6% dels casos). Aquesta tendència es repeteix també al conjunt de Catalunya.

Temps de residència al municipi per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.14		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
0-2 anys	Valors %	1.950 7,4	3.650 10,5	6.034 15,6	5.350 14,5	13.740 7,9	2.911 4,1	51.845 11,5
3-5 anys	Valors %	1.464 5,5	1.839 5,3	3.125 8,1	4.187 11,4	11.357 6,5	2.678 3,7	38.648 8,6
6-10 anys	Valors %	2.016 7,6	2.033 5,8	2.383 6,1	4.191 11,4	15.172 8,7	3.250 4,5	48.723 10,8
11-20 anys	Valors %	21.004 79,5	6.869 19,7	2.774 7,2	3.008 8,2	22.868 13,1	4.547 6,3	75.574 16,8
Més de 20 anys	Valors %	0 0,0	20.479 58,7	24.479 63,1	20.094 54,6	111.119 63,8	58.342 81,3	234.513 52,2
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La taula 4.15 mostra que un 60% dels joves del Camp de Tarragona viuen en poblacions de més de 20.000 habitants. Aquest fet coincideix amb la tendència del conjunt de Catalunya. Per contra, residir en poblacions de menys de 500 habitants, tot i ser l'opció menys freqüent entre els joves de l'àmbit territorial (amb un màxim del 2,6%), és més habitual que al global de Catalunya –on representa, en totes les franges d'edat jove, un 1,1% dels casos.

Grandària del municipi per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.15		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Fins a 500 hab.	Valors %	618 2,3	898 2,6	992 2,6	997 2,7	5.562 3,2	4.089 5,6	14.720 3,3
501-2.000 hab.	Valors %	2.173 8,2	2.793 8,0	3.287 8,5	3.305 9,0	16.141 9,2	8.741 11,9	42.010 9,3
2.001-5.000 hab.	Valors %	2.656 10,0	3.250 9,3	3.668 9,4	3.769 10,2	18.105 10,4	7.681 10,5	46.294 10,2
5.001-20.000 hab.	Valors %	4.910 18,6	6.350 18,2	7.026 18,1	6.926 18,8	32.829 18,8	11.728 16,0	81.767 18,1
Més de 20.000 hab.	Valors %	16.103 60,9	21.623 61,9	23.907 61,5	21.910 59,4	102.226 58,5	41.206 56,1	267.111 59,1
Total	Valors %	26.460 100,0	34.914 100,0	38.880 100,0	36.907 100,0	174.863 100,0	73.445 100,0	451.902 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La població jove nascuda a Catalunya presenta, en dades de 2004, percentatges inferiors a l'àmbit territorial (77%) que al conjunt de Catalunya (79,3%), mentre que la de nascuts a la resta de l'Estat espanyol representa percentatges superiors –8,1% al Camp de Tarragona, 4,5% al conjunt de Catalunya. Per altra banda, la població nascuda fora de l'Estat és inferior al Camp de Tarragona, amb un 14,9%, que a Catalunya, amb un 16,2%.

Lloc de naixement de la població jove de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 2004 (en valors absoluts i en percentatge).

4.16		Lloc de naixement			
		Catalunya	Reste de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
Camp de Tarragona	Valors %	1.129.683 79,3	64.625 4,5	230.154 16,2	1.424.462 100

Font: Padró continu de població. Institut d'Estadística de Catalunya.

Amb relació a les dades dels anys 2001 i 1996, s'observa que aquesta tendència es repeteix, de manera que al Camp de Tarragona el percentatge de persones nascudes a Catalunya ha estat inferior al del país en aquests anys. Per exemple, el 1996 els joves nascuts a Catalunya eren el 84,8% mentre que al conjunt de Catalunya representaven el 94,5%. Cal destacar el **fort augment de la població nascuda fora de l'Estat espanyol que hi ha hagut a l'àmbit territorial en aquests darrers temps**, ja que l'any 1996 representava el 2,7% de la població jove, i el 2004, el 14,9% d'aquesta mateixa població. Aquesta tendència es repeteix al conjunt de Catalunya, ja que si l'any 1996 representava un 2,8% de la població jove, el 2004 era el 16,2%.

Lloc de naixement per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.17		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Catalunya	Valors %	23.178 87,6	29.781 85,3	30.730 79,0	26.218 71,0	90.608 51,8	41.560 56,6	302.513 66,9
Resta de l'Estat espanyol	Valors %	1.783 6,7	2.693 7,7	4.822 12,4	7.131 19,3	74.371 42,5	30.302 41,3	123.670 27,4
Fora de l'Estat espanyol	Valors %	1.499 5,7	2.440 7,0	3.328 8,6	3.558 9,6	9.884 5,7	1.583 2,2	25.719 5,7
Total	Valors %	26.460 100,0	34.914 100,0	38.880 100,0	36.907 100,0	174.863 100,0	73.445 100,0	451.902 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Lloc de naixement per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.18		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Catalunya	Valors %	29.384 91,0	30.399 86,4	25.370 76,9	22.337 66,5	77.851 50,6	41.172 60,8	286.066 68,3
Resta de l'Estat espanyol	Valors %	2.306 7,1	3.984 11,3	6.283 19,0	9.450 28,1	71.231 46,3	25.363 37,5	121.565 29,0
Fora de l'Estat espanyol	Valors %	588 1,8	799 2,3	1.333 4,0	1.795 5,3	4.641 3,0	1.132 1,7	11.375 2,7
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	419.006 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Immigració a l'àmbit territorial

L'augment de la població nascuda fora de l'Estat es percep entre els joves de l'àmbit territorial, que consideren que la immigració és un fenomen estès, i l'identifiquen amb el col·lectiu marroquí, especialment els residents en les poblacions més grans, tot i que s'esmenten altres col·lectius com el provinient d'Europa i el de l'Amèrica Llatina.

Població segons país d'origen. Àmbit territorial, 2001.

4.19	Freqüència		Percentatge	
Estat espanyol	431.608		95,5	
Marroc	7.634		1,7	
Colòmbia	1.860		0,4	
Alemanya	1.068		0,2	
França	881		0,2	
Regne Unit	695		0,2	
Itàlia	673		0,1	
Argentina	622		0,1	
Equador	527		0,1	
Països Baixos	467		0,1	
Bèlgica	454		0,1	
Romania	453		0,1	
Senegal	410		0,1	
Algèria	379		0,1	
Xina	376		0,1	
Altres	3.795		0,8	
Total	451.902		100	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Aquesta apreciació queda confirmada amb les dades mostrades a la taula 4.19, segons la qual **el col·lectiu marroquí és el més nombrós entre els estrangers** –representa un 1,7% del total de la població de l'àmbit territorial–, seguit de la població procedent de Colòmbia. En comparació de Catalunya cal destacar que, en el cas del Camp de Tarragona, el col·lectiu marroquí presenta un percentatge més elevat –un 1,7% al Camp de Tarragona i un 1,3% al conjunt de Catalunya– i el sud-americà és menys freqüent a l'àmbit territorial –representa el 0,9% de la població del Camp de Tarragona, mentre que a Catalunya és d'un 1,5%.

Com a particularitats rellevants de l'àmbit territorial **cal destacar l'alta presència de diferents comunitats de nacionalitats de la Unió Europea –Alemanya, França, Regne Unit i Itàlia–** que, agrupades per continent, representen el segon col·lectiu més nombrós d'estrangers al Camp de Tarragonai que en el global de Catalunya no ocupen una posició tan destacada. A l'àmbit territorial, la freqüència d'aquest col·lectiu s'explica per la seva àmplia presència a les comarques costaneres (Baix Penedès, Tarragonès i Baix Camp) De forma inversa, també és destacable la baixa freqüència de la comunitat equatoriana al Camp de Tarragona –amb un total de 527 persones i un 0,1%–, que contrasta amb el 0,5% que representa a Catalunya, així com la inexistència de la comunitat peruana a l'àmbit territorial, que a Catalunya ocupa la quarta posició amb un 0,2%.

Continent d'origen per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.20		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estat espanyol	Valors %	25.223 95,3	32.777 93,9	36.117 92,9	34.218 92,7	168.009 96,1	72.424 98,6	431.608 95,5
Resta UE	Valors %	120 0,5	204 0,6	346 0,9	476 1,3	2.303 1,3	684 0,9	4.618 1,0
Resta d'Europa	Valors %	89 0,3	224 0,6	275 0,7	214 0,6	540 0,3	106 0,1	1.662 0,4
Àfrica	Valors %	737 2,8	1.056 3,0	1.248 3,2	1.166 3,2	2.364 1,4	94 0,1	8.649 1,9
Centre i Nord Amèrica	Valors %	55 0,2	69 0,2	132 0,3	137 0,4	292 0,2	36 0,0	853 0,2
Amèrica del Sud	Valors %	206 0,8	518 1,5	667 1,7	582 1,6	1.154 0,7	91 0,1	3.902 0,9
Àsia i Oceania	Valors %	29 0,1	66 0,2	95 0,2	114 0,3	201 0,1	10 0,0	609 0,1
Total	Valors %	26.459 100,0	34.914 100,0	38.880 100,0	36.907 100,0	174.863 100,0	73.445 100,0	451.901 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La taula 4.20 mostra que en la població entre 20 i 34 anys el percentatge de persones amb nacionalitat espanyola (entre un 92,7% i un 93,9%) és inferior al de les edats més elevades. **Entre les edats joves (de 15 a 29 anys), l'àmbit territorial presenta un major percentatge de persones nascudes a altres continents a la franja d'edat entre 25 i 29 anys, tret de la població procedent de la resta de la Unió Europea i del nord i centre d'Amèrica, que presenten taxes més altes en edats més elevades.**

En comparació de Catalunya, considerant les edats incloses entre els 15 i els 29 anys, la franja dels 25 als 29 és també on hi ha una major freqüència de persones que no tenen nacionalitat espanyola. En aquest sentit, cal destacar que a l'àmbit territorial no hi ha diferències en funció del continent de procedència. Per exemple, en la comunitat africana el percentatge a la franja de 20 a 24 anys és del 3%, mentre que a la de 25 a 29 anys és del 3,2%. En el cas dels provinents de Sud-Amèrica, entre els 20 i els 24 anys el percentatge de joves és de l'1,5% i a la franja de 25 a 29 és de l'1,7%. En el marc de Catalunya hi ha també aquesta tendència: la comunitat africana a la franja de 20 a 24 anys representa un 2,6%, mentre que entre els joves de 25 a 29 anys el percentatge és del 2,9%.

Per sexes, tal i com s'observa a la taula A.14, en línies generals entre el col·lectiu africà hi ha més nois que noies, a la inversa del que succeeix en la majoria d'edats joves entre els immigrants sud-americans. Així i tot, és remarcable que aquestes diferències disminueixen a mesura que descendeix l'edat: a la franja de 25 a 29 anys els nois procedents de Sud-Amèrica representen un 1,3% i les noies un 2,1% mentre que a la de 15 a 19 els nois són un 0,8%, superant lleugerament les noies, un 0,7%. Aquesta relació entre el sexe de l'individu i el continent de provenença passa també al conjunt de Catalunya.

Es fa evident que aquesta arribada migratòria és recent, com demostra el fet que en tots els col·lectius el major percentatge de població immigrant –comunitats amb un nombre de persones rellevant– faci menys de dos anys que resideix al municipi (vegeu la taula A.20 de l'annex). Entre les dues comunitats de joves immigrants més freqüents destaca que el percentatge de joves provinents de Sud-Amèrica que fa menys de dos anys que resideix al mateix municipi és superior al del col·lectiu africà i al de la població procedent de la resta de la Unió Europea. Per exemple, a la franja dels 20 als 24 anys el 73,7% dels joves de Sud-Amèrica fa menys de dos anys que resideix al mateix municipi, mentre que els provinents de l'Àfrica són el 50,7% i en el cas de la població procedent de la resta de la Unió Europea són un 38,2%. Aquesta dinàmica es repeteix al conjunt de Catalunya.

En canvi, considerant les dades referents a més de 20 anys de residència al mateix municipi, s'observa que aquest fet és més freqüent entre els joves originaris de la resta de la Unió Europea i de Sud-Amèrica que entre els provinents de l'Àfrica. Altra vegada, aquesta tendència es repeteix en el conjunt de Catalunya.

La taula A.15 de l'annex **mostra que la població nouvinguda es concentra sobretot a les poblacions de més de 20.000 habitants**, és a dir a Tarragona, Reus, el Vendrell i Valls, tot i que, tret de la població sud-americana, en percentatges inferiors als de la població autòctona. Destaca també que després d'aquestes ciutats, el major percentatge d'aquests joves resideix en poblacions d'entre 5.001 i 20.000 habitants. Comparativament s'observa que els joves de la resta de la Unió Europea hi resideixen amb més freqüència que els provinents del continent africà i de Sud-Amèrica –per exemple, la població de 15 a 19 anys de la Unió Europea hi resideix en un 35,8% dels casos, mentre que l'africana ho fa en un 25,1% i la sud-americana, en un 23,8%. En canvi, pel que fa a la residència a les poblacions més petites –aquelles que tenen menys de 500 habitants– s'observa que tot i ser poc freqüent –s'arriba a un màxim del 5,6% en el cas dels joves de 15 a 19 anys provinents de l'Europa de l'Est– és més habitual entre els joves originaris d'Àfrica que entre els que provenen de Sud-Amèrica.

La residència majoritària en les poblacions grans, prioritàriament en poblacions superiors als 20.000 habitants i en segon terme en les d'entre 5.001 i 20.000 en totes les nacionalitats passa també al conjunt de Catalunya.

Entre els joves de l'àmbit territorial es percep majoritàriament que el contacte entre ells i els joves d'origen immigrant és escàs i es posa d'exemple que les colles d'amics acostumen a estar formades per joves de les mateixes comunitats.

És remarcable que normalment, i amb l'excepció d'alguns joves amb un nivell de formació superior, es responsabilitza al col·lectiu immigrant –implícitament el marroquí– **d'aquesta situació** i se citen alguns aspectes sobre els quals es fonamenta. Entre aquests es fa esment de la poca voluntat que posarien els joves immigrants a atansar-se als autòctons i, per tant, a integrar-se dins la societat d'acollida.

Tot i fer aquesta consideració, **la diferència entre cultures** –en referència a la marroquina i a la catalana– **s'interpreta com un element clau per explicar la distància entre els joves**. Altra vegada, però, s'argumenta que els joves d'aquest col·lectiu són “intransigents” amb el seguiment de les seves tradicions i es fa referència a l'estil de vida de les dones marroquines, que es considera dependent de l'home, amb molt poc contacte amb la resta de persones de la zona, amb una escassa o nul·la visibilitat social. Es comenta també la manera de vestir d'aquestes dones que, segons una gran part dels joves autòctons, és un aspecte diferencial important entre les cultures i al qual dirigeixen una atenció especial. Les joves marroquines però, no semblen donar tanta importància a la manera de vestir ja que, segons afirmen, hi hauria llibertat per escollir i es viuria amb normalitat.

Per a una part dels joves autòctons l'adopció de la vestimenta occidental i l'ús del català facilitarien la integració del jove immigrant. Es valora que aquest fet, dependria en bona part del nivell de religiositat de la família i d'altres aspectes relacionats amb l'entorn en el qual viu a Catalunya, així com de la seva comunitat d'origen. Per exemple, la població sud-americana és vista com més accessible i participativa en la vida dels pobles, i la marroquina, la més distant. En aquest sentit es ressalta la figura de l'imam en el cas de la població musulmana com a element conservador que dificulta la integració dels joves i sobretot de les joves a la forma de vida i de relacionar-se de la zona.

Per altra banda, una edat d'arribada inferior i sobretot l'assistència a centres educatius catalans es percep com un aspecte afavoridor de la relació entre joves. De fet, molts joves autòctons afirmen tenir amics d'altres països. **De totes maneres, altres sectors de joves consideren que l'assistència en un centre educatiu no té per què ser garantia d'una bona relació entre els joves,** en part a causa de l'estructura de l'ESO que en alguns casos separaria els alumnes segons el ritme de seguiment de les classes. **A més, s'indica que amb l'edat la relació entre població autòctona i població immigrada es va distanciant.**

Les dimensions del municipi i sobretot el volum de persones d'origen immigrant que hi resideix es revela també com un element important de la relació del jove amb els altres: **es percep que un nombre elevat de joves immigrants dificulta el contacte, ja que es formarien grups d'amics de la mateixa comunitat que tindrien una escassa o nul·la relació amb els autòctons.** Així, es considera que en els pobles més petits, on hi ha menys volum de persones immigrants, el contacte és més fàcil, tant a l'escola com fora, mentre que a les ciutats seria més difícil.

Per altra banda, també es fa referència a la associació entre població immigrada i l'augment de la delinqüència a l'àmbit territorial, sobretot en les comarques costaneres. Segons la percepció dels joves de la zona, la delinqüència representada en diferents formes es duu a terme per part de certes col·les de persones immigrades procedents d'un mateix origen. En alguns moments, aquest comportament es legitima per la situació de dificultat de supervivència en què es troben alguns d'aquests col·lectius, o es contraresta amb una visió menys generalista

En aquest sentit també es recrimina a la població immigrada la percebuda actitud de favoritisme de les administracions, ja que creuen que és una mesura injusta i que desafavoreix a la població autòctona.

Violència

La violència al Camp de Tarragona sembla afectar les comarques de manera diferent, en funció de la seva grandària, dispersió, densitat de població i situació geogràfica. Així, al Priorat i la Conca de Barberà, que són les més petites i amb menys densitat de població, no se cita com un problema, ja que se'n donen casos molt puntuals. A l'Alt Camp es mencionen algunes baralles als instituts i als espais d'oci nocturn. I a les comarques de costa, amb més volum i densitat de població, se citen diferents formes de violència.

Així, alguns joves de les comarques litorals de l'àmbit territorial posen de manifest un augment de les conductes violentes, principalment robatoris, i del sentiment d'inseguretat, sobretot a les poblacions costaneres. Aquest fet es vincula al creixement d'alguns pobles i a les bandes de carrer i les màfies que estarien, segons alguns joves, formades per persones de nacionalitat sud-americana en el primer cas, i per joves de l'Europa de l'Est pel que fa a les màfies. Segons alguns joves, es considera una nova forma de delinqüència a l'àmbit territorial, que seria més habitual en altres països. Tot i que aquesta apreciació és àmpliament compartida, es considera que en algunes ocasions es poden produir per raons de necessitat econòmica, alhora que es fa esment del perill de generalitzar aquests comportaments a la majoria de població immigrada del Camp de Tarragona.

Per altra banda, a les comarques de costa i a l'Alt Camp se citen també les baralles entre joves estudiants dels instituts, que normalment es produeixen per part de l'agressor i el seu nucli d'amics contra l'agredit. Es considera que es fan en les proximitats dels centres educatius però no dins, ja que els alumnes serien sancionats pels professors.

A les comarques litorals de l'àmbit territorial –i, en menor grau, a l'Alt Camp–, s'esmenten també incidents en espais d'oci nocturn a l'estiu. Aquest fet es relacionaria amb les aglomeracions i l'actitud dels joves que freqüenten aquests espais, principalment turistes provinents de les rodalies de Barcelona, que passarien les vacances a les poblacions de costa del Camp de Tarragona, tot i que alguns joves del propi àmbit territorial també hi participarien. Com en el cas dels incidents als centres de formació, a banda d'un cert sentiment de superioritat dels agressors, per als joves del Camp de Tarragona no hi hauria motius clars que expliquessin aquestes baralles.

Ús del català

Els joves perceben que la llengua majoritària a l'àmbit del Camp de Tarragona és el català, tot i que es posa de manifest que en els municipis més grans de la costa el bilingüisme és més habitual.

La taula 4.21, mostra, en dades de 2001, que **la gran majoria dels joves del Camp de Tarragona** (entre un 77,1% i un 86,9%) **domina la llengua**, i que a la franja dels 15 als 19 anys és on el percentatge és més elevat (86,9%). En conjunt, els joves residents a l'àmbit territorial mostren nivells de coneixement superiors als de Catalunya (entre un 75,2% i un 86,5% a Catalunya).

Així i tot, destaca que el percentatge d'aquells que no l'entenen és també superior entre la població jove, en aquest cas en la franja dels 25 als 29 anys (amb un percentatge de 4,6%), que coincideix amb la màxima freqüència de persones immigrants.

En comparació del que succeeix a Catalunya, s'observa que al conjunt del territori català es repeteix aquesta dinàmica, ja que la de 25 a 29 és l'edat en la qual els joves presenten un major nivell d'incomprensió de la llengua (4,9%), mentre que l'edat amb què es domina amb més freqüència és, altra vegada, la de 15 a 19 anys.

Coneixement del català per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.21		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
No l'entén	Valors %	535 2,0	1.261 3,6	1.798 4,6	1.715 4,6	7.479 4,3	6.409 8,7	22.012 5,0
L'entén	Valors %	1.321 5,0	2.142 6,1	2.896 7,4	3.478 9,4	29.830 17,1	16.352 22,3	67.068 15,2
L'entén i el sap llegir	Valors %	206 0,8	370 1,1	634 1,6	1.062 2,9	7.878 4,5	1.976 2,7	12.959 2,9
El sap parlar	Valors %	252 1,0	352 1,0	506 1,3	583 1,6	4.921 2,8	3.364 4,6	14.914 3,4
El sap parlar i llegir	Valors %	1.147 4,3	1.855 5,3	3.076 7,9	4.918 13,3	50.913 29,1	22.775 31,0	89.545 20,2
El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	22.999 86,9	28.934 82,9	29.970 77,1	25.151 68,1	73.842 42,2	22.569 30,7	236.161 53,4
Total	Valors %	26.460 100,0	34.914 100,0	38.880 100,0	36.907 100,0	174.863 100,0	73.445 100,0	442.659 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Posant aquestes observacions amb relació a dades de l'any 1996 (taula 4.22) s'observa que es repeteix aquesta tendència. Cal destacar també que **el percentatge de joves que no comprenen el català ha augmentat en aquest període, per exemple entre els joves de 25 a 29 anys el percentatge era del 2,5% l'any 1996, mentre que el 2001 era d'un 4,6%.** En canvi, **el percentatge de joves que domina la llengua a l'àmbit territorial ha disminuït en aquests mateixos anys, amb l'excepció de la franja de 25 a 29 anys, que ha passat del 71,1% al 77,1%** –tot i ser la que presenta valors més baixos en els dos anys comentats. En el conjunt de Catalunya passa també aquesta dinàmica, ja que augmenta el percentatge de joves que no entenen el català en totes les edats i disminueix el d'aquells que el coneixen amb més profunditat; per exemple, entre els joves de 15 a 19 anys es passa del 88% l'any 1996 al 86,5% a 2001. Igualment es manté l'excepció de la franja de 25 a 29 anys, en la qual augmenta la freqüència de joves que tenen un major coneixement de la llengua.

Coneixement del català per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.22		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
No l'entén	Valors %	344 1,1	568 1,6	833 2,5	1.010 3,0	6.557 4,3	6.718 9,9	17.517 4,2
L'entén	Valors %	977 3,0	1.644 4,7	2.961 9,0	4.299 12,8	31.172 20,3	12.570 18,6	60.822 14,5
L'entén i el sap llegir	Valors %	217 0,7	365 1,0	773 2,3	1.292 3,8	7.043 4,6	1.482 2,2	11.658 2,8
El sap parlar	Valors %	507 1,6	704 2,0	814 2,5	1.151 3,4	7.961 5,2	5.713 8,4	24.528 5,9
El sap parlar i llegir	Valors %	1.511 4,7	2.598 7,4	4.141 12,6	7.504 22,3	49.866 32,4	23.277 34,4	94.236 22,5
El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	28.722 89,0	29.303 83,3	23.464 71,1	18.326 54,6	51.124 33,3	17.907 26,5	202.319 48,3
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	419.006 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Pel que fa a la convivència entre les dues llengües oficials, es coincideix a assenyalar la necessitat de respectar la realitat lingüística de cadascú. Per a la majoria dels joves autòctons, es considera l'ús de la llengua catalana com un signe d'integració i en relacionen la utilització amb factors de caire personal i també amb els serveis disponibles a les diferents comarques com els cursos de català, tot i que perceben el poc coneixement del català per part del col·lectiu immigrant.

La percepció dels joves del Camp de Tarragona es veu confirmada ja que, com es pot observar a la taula A.16 de l'annex, **entre els col·lectius de joves immigrants més freqüents a l'àmbit –l'africà, el sud-americà i, en menys mesura, l'uropeu de l'Est–, és més freqüent no entendre el català que parlar-lo.** En aquest sentit, cal destacar que excepte la franja dels 15 als 19 anys, la comunitat africana és la que presenta percentatges superiors de no comprensió. **Respecte al major nivell de coneixement cal destacar que és més habitual entre els joves de l'Europa de l'Est i els provinents de Sud-Amèrica** –per exemple, en la franja dels 20 als 24 anys el percentatge d'uropeus de l'Est és del 25,4%, el de sud-americans, del 19,1%, i entre els provinents de l'Àfrica el percentatge disminueix al 18,8%.

Pel que fa al conjunt de Catalunya, s'observa que el percentatge de joves immigrants que no poden comprendre la llengua és considerablement superior al d'aquells que poden parlar-la, i és el col·lectiu africà el que presenta percentatges més elevats d'incomprensió. En canvi, és remarcable que el col·lectiu africà presenti percentatges de domini de la llengua superiors als del col·lectiu sud-americà excepte en la franja dels 25 als 29 anys. Aquest fet estaria relacionat amb el temps de residència de cada col·lectiu i també amb les similituds entre el català i la llengua materna d'aquestes comunitats: en el cas dels africans cal entendre que una part considerable porta un període de residència al país superior a altres col·lectius, com el sud-americà, fet que en facilitaria un coneixement més profund. De totes maneres, però, la contínua arribada de persones d'aquest continent, juntament amb la major semblança entre la llengua materna dels sud-americans i el català explicaria el percentatge superior de sud-americans que d'africans que poden entendre-la.

Alguns joves originaris del Camp de Tarragona argumenten aquesta situació a partir de la necessitat real d'utilitzar el català que tenen les persones originàries d'altres països per viure a l'àmbit territorial. En general es percep que entre els autòctons és habitual dirigir-s'hi d'entrada en castellà, fet que alguns veuen com un element dificultador de l'aprenentatge. Aquesta pràctica és percebuda també per part dels joves d'origen immigrant que manifesten haver de demanar que se'ls dirigeixin en català en algunes ocasions.

S'esmenten també serveis d'aprenentatge de la llengua, com els cursos de català. Segons perceben bona part dels joves autòctons, aquests cursos són seguits per persones d'origen magrebí, més que per persones procedents de la resta de l'Estat.

A banda d'aquests elements, se cita la voluntat personal d'aprendre el català com un aspecte clau pel que fa al seu aprenentatge i ús.

Entorn social i família

La relació amb la família d'origen

Els joves valoren positivament el fet de comptar amb el suport permanent de la família, de qui esperen suport incondicional. Reconeixen que la relació amb els pares varia al llarg del temps, i és entre els de major edat on es reconeix una millora i una relació basada més en la confiança que en el control.

No obstant això, molts joves d'edats més elevades afirmen veure una situació diferenciada en la relació entre els més joves –principalment menors d'edat– i els seus pares. Parlen de les dificultats en aquestes relacions, i consideren que hi falta comunicació i coneixement per part dels pares de la realitat diària dels fills. Aquesta situació es vincula en molts casos als nous entorns familiars i a la dificultat de poder compatibilitzar horaris laborals. Així i tot, també es percep una diferència en l'actitud dels pares, que prefereixen la comoditat i sovint no mostren prou interès per millorar els canals de relació amb els fills. Alguns joves critiquen aquesta situació ja que consideren que es perd part del rol dels pares com a models o transmissors de valors, funcions que no es poden suplir a través del sistema educatiu, tot i que alguns progenitors ho esperen. Per aquest motiu, alguns afirmen que moltes relacions es caracteritzen per una excessiva complaença per part dels pares i manca de respecte dels fills.

Els més joves, els menors de 18 anys, també valoren positivament la relació amb els progenitors. La defineixen lligant-la amb la negociació i flexibilitat en els aspectes en què es mostren en major mesura interessos contraposats, on consideren que tant els fills com els pares “tenen paciència” amb l'altra part. Destaquen principalment els conflictes a l'hora d'establir límits d'horaris o comportaments lligats a l'oci. En aquestes edats matisen principalment la voluntat de buscar mecanismes per sentir-se'n menys dependents. Per exemple, tot i que són conscients del suport econòmic que reben, molts cerquen la manera d'autofinançar-se alguns capricis per tal de cobrir aquesta necessitat d'autonomia relativa.

La creació de la família pròpia

Els joves de major edat també fan referència a la formació de la família pròpia com un dels objectius vitals. Destaquen que el valor o la importància que se li atorga depèn molt de les prioritats i els objectius de cada jove, ja que veuen que abans dels 30 anys molts acaben fent balanç sobre prioritzar la vida personal o la trajectòria educativa i laboral durant aquests anys. S'assenyala també que és entre les noies on és més evident aquesta priorització de la vida familiar –s'explicita– i és entre els joves d'ambdós sexes amb estudis superiors on es fa més referència a la carrera acadèmica i professional.

Els joves i les joves parlen d'una sèrie d'elements que influeixen negativament en la creació d'una família pròpia. Per una banda, alguns joves parlen de la poca predisposició a renunciar a un determinat ritme de vida i d'oci, ja que veuen inviable compatibilitzar determinades formes de viure amb l'opció de tenir fills. Aquesta afirmació té també un vessant econòmic, al qual els joves ja es refereixen en el moment d'emancipar-se del nucli familiar. D'altra banda, es considera també que la trajectòria educativa, les dificultats per aconseguir una estabilitat econòmica –o la necessitat d'una trajectòria laboral abans d'assolir aquesta condició– i la dificultat per accedir a un habitatge endarrereixen el moment de formar aquesta família.

En canvi, el fet de tenir una parella estable fa variar les prioritats dels joves favorablement a la creació de la pròpia família.

No obstant això, independentment de la proximitat amb què es vegi aquest moment, alguns dels joves fan el plantejament a llarg termini. Molts, encara que ho vegin com una situació llunyana, sí que li donen valor al fet de tenir una família pròpia com a element que aporti significat a la vida, gairebé es veu com indispensable en un futur.

Mobilitat

Desplaçament lligat a l'educació o el treball

El desplaçament, sobretot per part dels joves que no resideixen als grans municipis de l'àmbit territorial és vist com a necessari per diverses raons, entre les quals destaquen els motius educatius i laborals. Així, els joves de més edat manifesten que desplaçar-se per motius laborals és encara més freqüent en el cas de tenir una feina especialitzada, ja que en molts casos cal marxar a ciutats de fora de la pròpia comarca, sobretot en els casos del Priorat, la Conca de Barberà, l'Alt Camp i el Baix Penedès.

En el cas dels joves residents en pobles petits que assisteixen a l'institut o entre aquells que cursen estudis universitaris, el desplaçament també és freqüent. Per aquests últims, la necessitat de desplaçar-se, juntament amb la manca de transports públics, especialment a les comarques d'interior, implica que molts joves es traslladin a viure als municipis on estudien, majoritàriament Reus, Tarragona o fins i tot fora de l'àmbit territorial, com Barcelona.

Els joves d'una edat més avançada de les comarques d'interior, que alhora són les menys poblades, també perceben una situació diferenciada quant a necessitats de mobilitat en altres àrees, sobretot els que resideixen en poblacions petites. Esmenten que per accedir a altres tipus de formació no reglada, com l'anglès o la informàtica, es fa necessari el desplaçament a la capital de la pròpia comarca. Al Tarragonès i Baix Camp, però, els joves també manifesten les diferències entre les poblacions de mida més reduïda i la capital. Per aquest motiu alguns joves es plantegen la possibilitat de traslladar-se a viure a la ciutat per estalviar en cost i temps de transport.

Tot i aquesta percepció, la realitat de l'àmbit territorial, reflectida amb les dades de la taula 4.23, mostra que entre la població general del Camp de Tarragona és lleugerament més freqüent treballar o estudiar al propi municipi. Aquesta és també la situació més freqüent entre els joves. Així i tot, és entre els joves de 20 a 29 anys on és més habitual marxar a altres municipis (més del 40%). Entre els més joves, en canvi, és fins i tot més habitual que entre la resta de la població treballar o estudiar al municipi de residència.

Aquesta distribució implica que a l'àmbit territorial és més habitual quedar-se al municipi propi que al global de Catalunya, encara que per sota els 25 anys els percentatges són molt similars.

Lloc de desplaçament (per treball i estudis) per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.23		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Domicili propi	Valors %	303 1,6	476 1,6	719 2,3	652 2,3	4.242 3,8	216 10,0	6.608 3,0
Varis municipis	Valors %	306 1,6	1.081 3,7	1.828 5,7	1.982 6,9	8.031 7,2	178 8,2	13.406 6,0
Municipi de residència	Valors %	11.529 61,1	14.295 48,4	16.022 50,3	14.831 51,6	62.557 56,1	1.560 72,0	120.794 54,2
Un altre municipi	Valors %	6.704 35,5	13.463 45,6	13.022 40,9	11.164 38,8	36.528 32,7	210 9,7	81.091 36,4
Un altre país	Valors %	41 0,2	216 0,7	245 0,8	111 0,4	181 0,2	4 0,2	798 0,4
Total	Valors %	18.883 100,0	29.531 100,0	31.836 100,0	28.740 100,0	111.539 100,0	2.168 100,0	222.697 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La tendència a treballar o estudiar al mateix municipi de residència és deguda, en gran part, a l'elevada concentració de la població a les grans ciutats de l'àmbit territorial. Analitzant la distribució del lloc de treball segons les dimensions del municipi (vegeu la taula A.17 de l'annex), es posa de manifest que és només a les poblacions més grans que els joves es queden majoritàriament a la seva localitat. És molt més freqüent marxar del municipi entre els menors de 20 anys que resideixen en nuclis de menys de 5.000 habitants. A partir dels 20 anys, les diferències es donen entre les ciutats de més de 20.000 habitants, on gairebé el 60% dels joves es queden; i a la resta de municipis, on és més habitual marxar a altres, sobretot entre els joves de 20 a 24 anys. Per tant, la distribució global de l'àmbit territorial es veu clarament influenciada pel pes que hi tenen aquests grans nuclis, ja que en la majoria de poblacions el més comú per als joves és desplaçar-se a altres localitats.

La majoria dels joves del Camp de Tarragona, com gran part de la població general de l'àmbit territorial, fan dos o més viatges al dia per motius laborals o d'estudis. Així i tot, el percentatge de joves que en realitza només un diari és molt similar. Cal destacar també que els que no fan cap viatge representen un percentatge reduït en totes les franges d'edat, excepte en els joves de 20 a 24 anys. No obstant això, entre els joves aquests percentatges dupliquen els valors de la població major de 29 anys.

Nombre de viatges diaris (per treball i estudis) per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.24		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Cap	Valors %	1.272 7,0	2.950 10,5	1.937 6,6	1.012 3,9	2.590 2,6	46 2,6	9.807 4,8
Un	Valors %	8.205 44,9	12.203 43,6	13.147 44,9	12.800 49,0	47.332 47,7	754 42,5	94.441 46,6
Dos o més	Valors %	8.797 48,1	12.821 45,8	14.205 48,5	12.294 47,1	49.344 49,7	974 54,9	98.435 48,6
Total	Valors %	18.274 100,0	27.974 100,0	29.289 100,0	26.106 100,0	99.266 100,0	1.774 100,0	202.683 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Desplaçament lligat a l'oci

El desplaçament per motius d'oci és comú a totes les comarques de l'àmbit territorial, encara que cadascuna d'aquestes comarques presenta particularitats relacionades amb la pròpia oferta i amb la seva situació geogràfica.

A les comarques d'interior, a causa de la poca oferta que els joves perceben a les seves comarques, a més de dirigir-se a poblacions com Tarragona o altres nuclis importants de la costa –que es consideren els espais d'oci principals de l'àmbit territorial– o a complexos d'oci propers a la pròpia comarca, els joves afirmen dirigir-se també a altres poblacions de fora de l'àmbit territorial, com Barcelona, Lleida, Igualada o municipis del País Valencià –en funció de la comarca i la localització geogràfica.

Els joves de les comarques costaneres manifesten quedar-se en àrees properes de costa, sigui a la comarca pròpia o en altres municipis, centrant-se especialment en Salou i Tarragona. S'identifiquen algunes poblacions o centres d'oci referents en cadascuna d'elles, especialment durant les nits de cap de setmana. Així, el desplaçament per motius d'oci es realitza, segons el jove, en cotxes particulars i també en transport públic en algunes ocasions. Es fa referència al tren –en determinades localitats, i condicionat a un horari no adaptat a l'oci nocturn–, però també a l'autobús nocturn, en els casos en què és possible, del qual els joves fan una valoració positiva tot i que en critiquen la freqüència.

Tenint en compte, doncs, la necessitat de desplaçar-se també per motius d'oci, es fa esment de la complicada situació en què es troben els joves menors de 18 anys o aquells que prefereixen no conduir les nits de festa, sobretot aquells que resideixen en urbanitzacions o poblacions en què no hi ha tants serveis de transports públics.

Mitjans de desplaçament

Els joves de l'àmbit territorial perceben que el mitjà de transport prioritari és el cotxe particular, especialment a les comarques amb menor població i més dispersa, Priorat, Conca de Barberà, i, en menor mesura, Alt Camp. Aquest fet es relaciona amb la freqüència –o en alguns casos existència– dels transports públics, principalment l'autobús i en determinades àrees el tren, que es perceben com a clarament insuficients, tant entre els diferents municipis de les comarques com cap a poblacions de fora.

Atesa aquesta realitat, es fa palesa la situació en què es troben els joves que no disposen de vehicle o que tenen menys de 18 anys, els quals utilitzarien la moto o altres formes alternatives, com compartir viatge amb joves de més edat.

Les dades de la taula 4.25 mostren que, tal i com aprecien els joves, **el mitjà de desplaçament majoritari a l'àmbit territorial és amb diferència el vehicle privat**. Aquest és el mitjà utilitzat per dues tercers parts de la població, **tot i que entre els més joves és molt menys habitual**. Entre els menors de 20 anys, el percentatge de joves que viatgen en vehicle privat és molt similar al dels que es desplacen caminant o amb altres mitjans, un 38,7% i 37,7% respectivament. A més, en aquesta franja també té un pes molt més elevat que a la resta de la població el transport públic, encara que és usat per menys d'una quarta part de la població. A partir dels 20 anys és notablement superior la freqüència d'ús del vehicle privat, encara que no arriba als percentatges dels joves de 25 a 29 anys perquè encara és significativament representatiu el pes del transport públic. S'observa, per tant, que l'increment del vehicle privat va en paral·lel a aquesta disminució del transport públic a mesura que augmenta l'edat.

Aquesta distribució de la població segons el seu mitjà de desplaçament preferent mostra que al Camp de Tarragona l'ús del vehicle privat és més freqüent que al global de Catalunya, mentre que el transport públic és menys habitual. Tot i que a Catalunya també hi ha diferències en l'ús dels diferents mitjans segons l'edat, no són tan marcades com a l'àmbit territorial

Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.25		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Vehicle privat	Valors %	6.583 38,7	16.101 64,3	19.768 72,3	18.413 73,4	66.315 68,6	923 53,4	128.103 66,4
Transport públic	Valors %	4.012 23,6	3.890 15,5	2.119 7,7	1.420 5,7	6.264 6,5	102 5,9	17.807 9,2
Caminant i altres	Valors %	6.407 37,7	5.033 20,1	5.465 20,0	5.261 21,0	24.097 24,9	703 40,7	46.966 24,4
Total	Valors %	17.002 100,0	25.024 100,0	27.352 100,0	25.094 100,0	96.676 100,0	1.728 100,0	192.876 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La major utilització del vehicle privat al Camp de Tarragona es fa encara més evident quan s'analitza la situació fora dels municipis més grans. Si s'observa la distribució que presenta l'ús dels diferents mitjans segons la dimensió del municipi de residència, es posa de manifest que, tot i que el vehicle privat segueix sent el mitjà majoritari independentment de la grandària de les poblacions –excepte per part dels menors de 20 anys de les ciutats de més de 20.000 habitants–, el seu ús presenta unes taxes superiors en els municipis més petits (vegeu la taula A.18 de l'annex).

La durada més freqüent dels desplaçaments dels joves de l'àmbit territorial, com al global de la població, és d'entre 10 i 20 minuts, al voltant del 40% en totes les franges d'edat. La segona durada més freqüent és la de menys de 10 minuts. Els joves de 20 a 24 anys presenten una distribució lleugerament diferenciada de la resta, ja que en aquest grup el percentatge de joves que es desplacen en menys de 10 minuts és inferior que en la resta d'edats, i en canvi és major el percentatge de joves que hi dediquen més de 20 minuts.

A més, la distribució de la població segons el temps de desplaçament és força similar en els diferents municipis, independentment de la seva grandària, sobretot entre els joves de major edat. En els municipis més petits es fa evident que els més joves destinen més temps al desplaçament, mentre que en els nuclis de 5.000 a 20.000 habitants és majoritari desplaçar-se en menys de 10 minuts. Cal destacar que a les ciutats més grans els joves hi destinen més temps que als municipis citats anteriorment, i a partir dels 20 anys també més temps que a tots els nuclis per sobre els 500 habitants (vegeu la taula A.19 de l'annex).

Temps de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.26		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Menys 10 min.	Valors %	5.588 32,9	6.631 26,5	8.363 30,6	8.140 32,4	34.075 35,2	778 45,0	63.575 33,0
10-20 min.	Valors %	6.675 39,3	9.964 39,8	11.098 40,6	10.031 40,0	37.773 39,1	622 36,0	76.163 39,5
21-30 min.	Valors %	2.926 17,2	5.117 20,4	4.882 17,8	4.288 17,1	15.336 15,9	220 12,7	32.769 17,0
31-45 min.	Valors %	990 5,8	1.708 6,8	1.480 5,4	1.345 5,4	4.082 4,2	53 3,1	9.658 5,0
46-60 min.	Valors %	379 2,2	640 2,6	642 2,3	568 2,3	2.535 2,6	32 1,9	4.796 2,5
Més d'una hora	Valors %	444 2,6	964 3,9	887 3,2	722 2,9	2.875 3,0	23 1,3	5.915 3,1
Total	Valors %	17.002 100,0	25.024 100,0	27.352 100,0	25.094 100,0	96.676 100,0	1.728 100,0	192.876 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

En el conjunt de Catalunya també és més freqüent que els joves es desplacin entre 10 i 20 minuts, però és destacable que –excepte els joves de 15 a 19 anys– dediquen al desplaçament amb més freqüència entre 21 i 30 minuts que menys de 10, com passa a l'àmbit territorial. El percentatge de joves que es desplaça durant més d'una hora és notablement superior a Catalunya que al Camp de Tarragona. Aquesta situació, per tant, posa de manifest que els joves de l'àmbit territorial destinen menys temps a desplaçar-se que al global de Catalunya, on són més habituals els desplaçaments més llargs.

Mobilitat lligada a canvis de residència

El Camp de Tarragona presenta un saldo de migracions juvenils per canvi de residència positiu, és a dir, que hi ha més joves que vénen a viure a l'àmbit territorial que els que en marxen. Aquest increment es va fixar en 2.238 noves residències l'any 2003, principalment pel diferencial entre els de major edat (de 25 a 29 anys), que tenen més efectius d'acabats d'arribar, tot i que és el grup amb major moviment en els dos sentits del flux migratori.

La taula 4.27 també reflecteix el pes que tenen els moviments migratoris del Camp de Tarragona amb cadascun dels altres àmbits territorials. Les xifres mostren que **majoritàriament les noves llars són de joves que ja provenien del mateix àmbit territorial (42,6%)**, encara que també hi tenen un pes significatiu els procedents de l'Àmbit Metropolità i de la resta de l'Estat espanyol. Cal destacar que els joves de l'àmbit territorial també tendeixen a desplaçar-se a viure a aquestes mateixes àrees d'on procedeixen els **nouvinguts**, encara que en aquest cas hi ha major concentració dels que es queden al mateix àmbit territorial –representen un 56,6% dels desplaçaments de sortida del Camp de Tarragona–, ja que és menor el nombre total de migracions.

Migracions internes dels joves de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 2003 (en valors absoluts i en percentatge).

Percentage de persones migrants per canvi de residència segons l'edat i saldo net entre àmbits

4.27	Proc. Camp de Tarragona Àmbit de destí				Destí Camp de Tarragona Àmbit de procedència				Saldo entre àmbits			
	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total
Àmbit Metropolità	19,9	19,7	18,1	18,9	31,5	19,1	17,7	26,7	203	410	750	1363
Comarques Gironines	0,6	1,5	1,2	1,2	0,5	0,4	0,8	0,5	0	-11	-6	-17
Camp de Tarragona	54,5	54,6	58,5	56,6	43,5	10,7	2,6	29,7	0	0	0	0
Terres de l'Ebre	2,3	1,7	1,6	1,7	2,8	40,4	1,0	6,5	12	41	59	112
Àmbit de Ponent	1,3	1,9	1,4	1,5	2,1	0,9	46,9	13,1	14	32	53	99
Comarques Centrals	1,6	1,0	1,2	1,2	0,6	-	4,4	1,5	-9	19	18	28
Alt Pirineu i Aran	0,4	0,2	0,6	0,5	0,5	0,4	1,4	0,7	3	5	-6	2
Resta de l'Estat espanyol	19,4	19,4	17,4	18,4	18,5	28,0	25,2	21,2	39	209	403	651
Total	100,0 (1.038)	100,0 (2.198)	100,0 (3.556)	100,0 (6.792)	100,0 (1.300)	100,0 (225)	100,0 (503)	100,0 (2.028)	(262)	(705)	(1.271)	(2.238)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Com al global de l'àmbit territorial, en totes les comarques es manté un saldo migratori positiu, amb uns valors molt variables. Les dues comarques menys poblades, Priorat i la Conca de Barberà, són les que presenten un saldo inferior, ambdues amb un increment inferior a 50 persones. Tot i que els saldos són més similars, en el cas del Priorat ve donat per un reduït nombre de migracions en general, tant d'entrada com de sortida, mentre que a la Conca de Barberà hi ha major flux de moviment, encara que amb un diferencial reduït. L'Alt Camp presenta un major nombre de migracions i un saldo més elevat que aquestes dues comarques, tot i no assolir els nivells de les comarques de costa, que són alhora les més poblades. El nombre de joves de l'àmbit territorial que canvien de residència i el dels que hi arriben són superiors en aquestes tres comarques, seguint el mateix ordre que el volum de població: Tarragonès, Baix Camp i Baix Penedès. Així i tot, cal destacar el cas del Baix Penedès, ja que es tracta de la comarca amb major saldo migratori de tot l'àmbit territorial, amb un increment de més de 800 joves.

Pel que fa a les diferències quant a destinacions i procedències entre les comarques de l'àmbit territorial, apareixen diferents aspectes a ressaltar. A la majoria de comarques les migracions més comunes són les intracomarcals, és a dir, que la majoria de joves que canvien de residència eren joves que ja residien a la pròpia comarca i hi continuen fixant la nova llar. Al Camp de Tarragona hi ha l'excepció del Priorat, ja que presenta major flux amb el Baix Camp. També cal esmentar que la majoria de migracions cap a la resta de l'Estat espanyol, i les que en procedeixen són al Tarragonès i Baix Camp, ja que en ambdues representen més d'un 20% dels fluxos, percentatge molt superior al pes que té aquesta destinació o procedència a la resta de comarques.

El flux de migracions de 2003 presenta molta similitud amb el de vuit anys abans, el 1995. També hi havia una major concentració dels moviments interns dins l'àmbit territorial en els dos sentits, amb uns percentatges sobre el total de migracions lleugerament superiors que al 2003. En canvi, però, on sí que hi ha un canvi força significatiu, compartit per altres àmbits territorials, és en l'increment del nombre de migracions i, en especial, de les noves arribades, que porten un augment en el saldo total. L'any 1995 l'increment de joves a l'àmbit territorial per canvis de residència va ser de 1.190 persones, la majoria dels quals van ser en la franja de major edat.

Migracions internes dels joves de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 1995 (en valors absoluts i en percentatge).

Percentage de persones migrants per canvi de residència segons l'edat i saldo net entre àmbits

4.28	Proc. Camp de Tarragona Àmbit de destí				Destí Camp de Tarragona Àmbit de procedència				Saldo entre àmbits			
	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total
Àmbit Metropolità	15,0	15,4	15,9	15,6	27,4	28,1	27,1	27,5	179	256	328	763
Comarques Gironines	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,9	0,7	2	1	9	12
Camp de Tarragona	56,0	60,0	63,8	61,0	39,9	45,2	49,5	46,0	0	0	0	0
Terres de l'Ebre	2,8	2,9	1,6	2,2	2,2	1,9	1,8	1,9	2	-4	13	11
Àmbit de Ponent	1,7	2,1	2,2	2,1	1,8	1,8	1,7	1,7	6	4	-1	9
Comarques Centrals	1,1	1,0	0,8	0,9	1,6	1,1	1,3	1,3	9	5	15	29
Alt Pirineu i Aran	0,4	1,2	0,6	0,7	0,7	1,1	0,5	0,7	5	3	1	9
Resta de l'Estat espanyol	22,7	16,8	14,6	17,0	26,0	20,2	17,4	20,2	105	116	136	357
Total	100,0 (761)	100,0 (1.165)	100,0 (1.725)	100,0 (3.651)	100,0 (1.069)	100,0 (1.546)	100,0 (2.226)	100,0 (4.841)	(308)	(381)	(501)	(1.190)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Sentiment de pertinença

Els joves valoren positivament la vida a l'àmbit territorial i destaquen especialment la tranquil·litat com element diferenciador. Per aquest motiu, els joves es mostren satisfets del lloc on viuen, encara que fan distincions, ja que es percep que les dimensions de les capitals de comarques són prou reduïdes per gaudir d'una certa quietud, no és el mateix viure a les capitals, i especialment en algunes zones, que a la resta de les comarques. No obstant això, la capital de l'àmbit territorial, Tarragona, destaca per les dimensions força més grans que la resta de municipis del territori.

Tot i que es reconeix una major qualitat de vida al Camp de Tarragona que a altres territoris –es compara la situació amb les grans ciutats–, **en les poblacions de l'interior s'apunta una certa sensació de desemparament, mentre que a la resta de municipis costaners s'assenyala el contrast entre la gran activitat de l'estiu i l'aïllament de les zones de l'interior.** La relativa baixa densitat de població, que els propis joves associen a la calma, comporta també elements negatius. Per exemple, es refereixen a la limitada oferta laboral i d'oci al conjunt de l'àmbit territorial, altra vegada amb l'excepció de Tarragona i a la baixa participació dels joves.

Com a particularitat del territori destaca la comarca del Priorat, amb la repartició de la terra en finques petites on, per tant, la figura de l'hereu ja no té massa sentit. Per contra però, s'assenyala l'explotació de la terra a través de cooperatives.

Per tant, els joves consideren que el Camp de Tarragona és un lloc adequat per viure, tot i que assumeixen la necessitat de recórrer a altres comarques o ciutats per a determinats aspectes de la seva vida, com s'ha vist en el punt de desplaçament. S'ha de dir que els joves no hi perceben inconvenients, atesa la relativa proximitat a les ciutats de referència que els permet gaudir dels dos avantatges. Així i tot, es puntualitza que aquesta proximitat és molt variable depenent de la situació del municipi dins de l'àmbit territorial i de les comunicacions de què disposi.

Com a particularitat del territori, s'esmenta, tant al Baix Camp com al Tarragonès, que la proximitat dels municipis més petits amb les respectives capitals de les comarques provoca que els pobles de l'entorn s'estiguin convertint en pobles dormitori. Un dels motius relacionats amb aquest fet és el volum i el tipus d'oferta formativa d'aquests pobles, que fa que els habitants s'hagin de desplaçar continuament a Reus o Tarragona. Alhora, alguns joves de les comarques costaneres consideren que el fet de viure en urbanitzacions de l'interior també implica un determinat tipus d'activitats dels residents, diferents de les de la ciutat.

Els més joves manifesten la seva voluntat de quedar-se a l'àmbit territorial, no només per la valoració positiva que fan de la seva qualitat de vida, sinó per estar propers a la família. Els estudiants universitaris també expressen aquest desig, tot i tenir present la importància de la ciutat no només durant l'època d'estudis, sinó també probablement durant la resta de la trajectòria laboral.

5

Síntesi i conclusions

5.1 Emancipació

5.1.1 Educació

El Camp de Tarragona es caracteritza per un nivell d'estudis inferior al global de Catalunya, ja que és molt més elevat el pes dels joves de 25 a 29 anys amb només estudis primaris. No obstant això, l'àmbit territorial ha evolucionat des de 1996 cap a una millora d'aquest nivell. Alhora, ha guanyat un pes important la formació universitària al Camp de Tarragona.

La realitat educativa dels joves de l'àmbit territorial es diferencia entre els nois i les noies, com perceben els propis joves i constaten les dades. Com en altres àmbits territorials, el percentatge d'estudiants és superior en les noies, i aquestes compten amb un major nivell d'instrucció. Al Camp de Tarragona però, són més notables les diferències en els percentatges de titulats universitaris entre els dos sexes.

A més de les diferències en el nivell d'instrucció dels joves i les joves, també hi ha diferències en el procés de realització dels estudis: els diferents nivells formatius tenen diferent incidència en noies i en nois. A més, les noies tendeixen a acabar abans l'etapa formativa que els nois.

El Camp de Tarragona presenta diferències entre les comarques costaneres i les de l'interior quant a oferta educativa, i són les de l'interior les que pateixen major limitació, i Tarragona la població on es concentra la majoria d'aquesta oferta. Per aquest motiu, molts joves assumeixen ja des de l'etapa de secundària el fet de desplaçar-se diàriament per motius educatius, i varien amb els anys tant el mitjà com la destinació.

La majoria de joves afirma escollir els futurs estudis segons la motivació personal, alhora que ho vinculen notablement a la futura carrera professional. Tot i que no es considera un element determinant, els joves perceben que les societats actuals prenen en consideració el bagatge educatiu –o la professió– a l'hora de jutjar o valorar les persones. Aquesta importància de l'educació no és vista pels joves com a barrera en casos de dificultats per manca d'oferta o recursos econòmics, ja que consideren que avui en dia és possible cursar estudis si es té l'interès suficient per fer-ho.

Un altre aspecte on incideixen els joves del Camp de Tarragona és en la valoració dels estudis realitzats. La vinculació entre els estudis i la futura feina fa que els titulats valorin negativament la formació universitària per oferir poca preparació per incorporar-se al mercat laboral. De manera similar, els joves que estan cursant estudis secundaris tendeixen a valorar-ne la utilitat vinculant-los, majoritàriament, a la orientació o suport que donen –o limiten– de cara a cursar estudis posteriors.

5.1.2 Treball

El Camp de Tarragona es caracteritza per comptar amb un percentatge de joves actius lleugerament inferior al català, excepte entre els més joves, on és major entre la població per sota els 20 anys. No obstant això, no es tracta d'una realitat homogènia entre les comarques de l'àmbit territorial, sinó que hi ha diferències molt accentuades entre comarques, i són les dues més interiors –Priorat i Conca de Barberà– les que presenten menor activitat entre els joves.

A més de les diferències quant a activitat, els joves del Camp de Tarragona també perceben diferent l'oferta laboral de l'àmbit territorial segons la comarca. En les comarques menys poblades, es menciona la dificultat per accedir a llocs qualificats, que porta a la major predisposició a treballar fora, o fins i tot traslladar-se a residir a una altra població.

Com a la resta de Catalunya, al Camp de Tarragona el sector majoritari és el de serveis. Així i tot, el pes del sector varia notablement en la distribució de treballadors i treballadores, ja que en les segones el sector concentra la majoria de l'ocupació, mentre que en els nois hi ha major dispersió entre sectors. L'àmbit territorial es caracteritza alhora pel pes que hi té la construcció, especialment entre els nois i els més joves –menors de 20 anys–, i pel menor pes de la indústria. No obstant això, es tracta d'un sector que agrupa ocupació masculina principalment, mentre que en les noies els serveis tenen una concentració de treballadores encara major.

Els treballadors joves de l'àmbit territorial perceben que hi ha una realitat clarament diferenciada en el mercat laboral entre els joves i la resta de la població. Esmenten algunes de les dificultats o problemàtiques que es viuen de manera més accentuada en els joves, com la incidència de la temporalitat o la infravaloració del seu treball –en termes econòmics i de qualificació dels llocs de feina.

Part d'aquestes diferències apareixen en el nivell de qualificació dels llocs de treball, que millora amb l'edat i, per tant, és entre els joves on tenen major pes els llocs de treball menys qualificats. A més, hi ha diferències segons el nivell d'estudis, ja que en els joves amb estudis mínims obligatoris com a màxim –primària o EGB/ESO– és més marcada aquesta majoria de treballadors en llocs de baixa qualificació.

Com els joves afirmen, la temporalitat és una problemàtica més accentuada en els joves, i en especial al global de Camp de Tarragona. Cal destacar que aquests elevats percentatges de contractació temporal passen principalment a les comarques amb grans nuclis urbans, Baix Camp i Tarragonès, mentre que les dues comarques d'interior i menys poblades, Priorat i la Conca, presenten les taxes més reduïdes.

En canvi, els joves no parlen de l'atur com un dels principals obstacles amb què s'enfronten en incorporar-se al mercat laboral. La taxa mitjana de l'àmbit territorial és similar a la mitjana catalana, tot i que també varia segons les comarques. És a les comarques de costa –Baix Penedès, Baix Camp i Tarragonès– i al Priorat on l'atur té major incidència entre els joves. En el cas de les primeres, és una situació que es repeteix amb les taxes de desocupació entre la població global, mentre que al Priorat és una especificitat juvenil. Alhora, la incidència de l'atur varia segons el nivell de formació. Els més perjudicats són els mateixos grups que compten amb majors taxes d'eventualitat, i els que presenten menor atur són també entre els que hi ha menor nivell de contractació temporal. També hi ha diferències segons el sexe, ja que entre les noies l'atur hi té major incidència, tot i que és una problemàtica no exclusiva de l'ocupació juvenil, sinó compartida per la resta de la població.

En altres aspectes en què els propis joves perceben diferències entre noies i nois és en els àmbits de treball i les oportunitats. La primera diferència apareix quant a la distribució de l'activitat principal, ja que hi ha més actius entre els nois. El nivell de qualificació de les feines també varia entre sexes. Els nois es concentren en major mesura en llocs de nivell mitjà, mentre que en les noies més joves és més habitual treballar en llocs de baixa qualificació, alhora que també són superiors els percentatges de treballadores joves en nivells alts.

L'àmbit del Camp de Tarragona, com la resta de Catalunya, presenta una realitat clarament diferenciada en l'ocupació segons el lloc de procedència dels joves i les joves. Les dades demostren que el nivell de qualificació de les feines és superior entre els joves i les joves nascuts a Catalunya que en els nascuts a la resta de l'Estat espanyol, i sobretot que entre els de fora de l'Estat, que treballen majoritàriament en el nivell més baix en totes les edats. Els propis joves consideren que sovint les feines que aquests darrers realitzen són algunes que els autòctons en general no acostumen a acceptar, i diferencien entre sectors segons la procedència d'aquests immigrants.

5.1.3 Habitatge

Els joves i les joves del Camp de Tarragona valoren negativament la situació del mercat immobiliari, consideren excessius els preus actuals, especialment a les comarques de la costa i en les zones més properes. Alhora, veuen poc útils els diferents canals d'accés a l'habitatge per trobar un habitatge satisfactori.

La majoria no es considera exigent quant a requisits mínims per als habitatges, tot i que es pren com a referència la casa dels pares. Per a molts, però, es parteix de la idea que el primer habitatge no serà el definitiu i per tant varien les seves expectatives. Per exemple, queda demostrat aquest fet en el règim de tinença, ja que tot i que la majoria dels joves prefereixen habitatges de propietat, entre els primers joves emancipats de la família és molt més habitual el lloguer. En canvi, entre els emancipats de la llar d'origen de major edat la propietat ja assoleix uns nivells similars als del global del Camp de Tarragona. L'àmbit territorial, però, es caracteritza pel fet que entre els joves i les joves que s'emancipen de la família sigui menys freqüent viure en habitatges de lloguer que a la mitjana catalana, tot i que és una característica general del Camp de Tarragona, i no específica dels joves.

Cal destacar però que sí que hi ha una realitat diferenciada entre els joves i la resta de la població a les comarques del Priorat i la Conca de Barberà, ja que compten amb menor oferta de lloguer en el total d'habitatges. En canvi, entre els joves d'aquestes dues comarques que s'emancipen de la llar familiar és més freqüent aquest règim que en la resta de comarques de l'àmbit territorial, tot i que els propis joves perceben que l'oferta està més limitada que en àrees més urbanes.

L'àmbit del Camp de Tarragona té un 46,3% d'emancipats entre 20 i 34 anys, un valor superior a la mitjana catalana.

Els propis joves esmenten que l'emancipació familiar ve influïda per tres factors importants en la vida dels joves: la seva trajectòria educativa, les condicions laborals de què disposen i la situació familiar o moment en el cicle vital. Per exemple, com afirmen els joves i demostren les dades, s'emancipen abans els joves i les joves que finalitzen abans els estudis. No obstant això, entre els de major edat no hi ha tantes diferències en les taxes d'emancipació familiar segons el nivell d'instrucció. A més, cal esmentar que la major freqüència d'emancipació de la llar familiar a l'àmbit territorial amb relació a la mitjana catalana es dona en els diferents nivells formatius excepte entre els joves amb estudis superiors, que presenten uns percentatges inferiors al Camp de Tarragona.

Els joves i les joves també mencionen que la inestabilitat laboral representa un fre per establir-se a una llar pròpia, i per aquest motiu els joves amb una situació més favorable –assalariats fixos i empresaris amb treballadors– presenten uns percentatges d'emancipats de la família lleugerament superiors que la resta de treballadors.

La majoria de joves s'emancipen en parella, encara que es tracta d'una situació lleugerament menys habitual que a la resta de Catalunya. Per contra, sí que són més freqüents a l'àmbit territorial els nuclis familiars amb parella i fills. Aquesta situació és la majoritària entre els joves i les joves emancipats del nucli familiar d'origen a partir dels 30 anys. Així i tot, alguns joves parlen d'un canvi de tendències i prioritats, ja que part del jovent, en veure que és incompatible un determinat ritme de vida amb l'emancipació familiar, prioritzen el primer.

5.1.4 Salut

És destacable que l'atenció dels joves es dirigeix principalment al consum de drogues, en concret del cànnabis i l'alcohol. Pel que fa al cànnabis, es considera que el seu consum s'ha desvinculat de l'oci nocturn de cap de setmana per ser habitual també en els dies laborables. Es tractaria d'una ingesta explícita i en bona mesura compulsiva entre els més joves; s'ha destacat també un avançament de l'edat d'inici d'aquesta pràctica.

Respecte al consum d'alcohol, cal assenyalar que es considera més relacionat amb l'oci nocturn, si bé els més grans perceben que hi ha una ingesta descontrolada i amb poc coneixement.

Es recullen alguns elements que els joves del Camp de Tarragona consideren relacionats amb l'estès consum d'aquestes substàncies. Entre aquests cal destacar la imatge davant els altres joves, que portaria alguns a ingerir-ne per tal d'accedir o mantenir-se en un grup determinat. En aquest sentit, es fa referència a la ingesta per part d'alguns joves per millorar les seves relacions socials amb altres grups durant les nits de cap de setmana.

Per altra banda, la disponibilitat de recursos econòmics que tindrien alguns joves així com la voluntat d'evadir-se d'algunes situacions o problemes quotidians es consideren també elements facilitadors del consum de drogues entre el jovent.

Aquests comportaments que es perceben estesos entre els joves del Camp de Tarragona no serien diferents en funció del sexe del jove autòcton si bé en el cas d'alguns col·lectius immigrants –com el marroquí– quedarien restringits als nois.

En canvi, pel que fa a les mesures de protecció del risc associat a les pràctiques sexuals, alguns joves, sobretot els de més edat, consideren que el comportament és divergent entre nois i noies en el sentit que aquestes prendrien més mesures que no pas ells. Aquesta percepció es fonamenta, principalment, en les conseqüències dels embarassos no desitjats que serien més nombroses i intenses per a les noies. Cal destacar, però, que tant per als nois com per a les noies el risc s'associa més a la possibilitat d'un embaràs no desitjat que a la de contraure malalties de transmissió sexual.

Els joves del Camp de Tarragona fan referència també a les accions de l'Administració en el camp de la salut, i més concretament al consum de drogues i al risc lligat a les conductes sexuals. Els joves consideren que iniciatives com els anuncis als mitjans de comunicació, els punts d'informació juvenil o les xerrades als instituts són poc útils per prevenir riscos entre els joves si bé se'ls reconeixen alguns efectes a un termini més llarg. En aquest sentit, es proposen accions *in situ* en els espais d'oci, de desenvolupament de les habilitats socials i de reflexió sobre el consum de drogues. En canvi els joves semblen valorar positivament les sancions econòmiques per tal d'evitar la conducció imprudent.

5.1.6 Cultura i estils de vida

El temps d'oci, el tipus d'activitats més freqüents, la manera en què es desenvolupen, així com altres factors relacionats com els recursos econòmics que s'hi destinen, comporten que l'oci sigui considerat com un aspecte rellevant en la vida dels joves del Camp de Tarragona.

Si bé les nits del cap de setmana es perceben com els moments principals d'oci, s'esmenten activitats que els joves realitzen durant els dies de cap de setmana o les estones d'oci diürn, com la pràctica d'esports i les sortides a espais com la muntanya o la platja.

Una crítica relacionada amb l'oci diürn és l'escassa oferta de serveis culturals a bona part de l'àmbit territorial, que comportaria el desplaçament a ciutats com Tarragona o, fins i tot fora del Camp de Tarragona, principalment Barcelona.

A més de l'assistència a locals com els bars, que amb freqüència actuen com a punts de reunió dels joves, sobretot en els pobles més petits de les comarques d'interior, els *corrals* o masos apareixen com espais en què freqüentment es troben els joves per organitzar-hi activitats lúdiques. Així mateix, l'oci autoorganitzat sorgeix com una alternativa al lleure majoritari per a alguns joves i, en certa manera, es relaciona amb la manca d'espais d'oci que els joves perceben al conjunt de l'àmbit territorial.

A banda d'aquests elements, s'assenyala l'assistència a locals d'oci nocturn situats majoritàriament a Reus o Tarragona i també a altres municipis de fora del Camp de Tarragona, motiu pel qual al Camp de Tarragona l'oci es percep relacionat amb el desplaçament. Per realitzar aquests desplaçaments cap a les poblacions costaneres s'esmenten diferents tipus de transport, majoritàriament amb cotxes particulars, autobusos nocturns o el tren, tot depenent la zona de la comarca. La necessitat de desplaçament per a l'oci nocturn és més accentuada per als joves de les comarques i poblacions de l'interior. Així mateix, és més complicat per als menors de 18 anys, que no disposen de cotxe.

És destacable que majoritàriament els joves de l'àmbit territorial no troben diferències en funció del sexe del jove pel que fa a la realització de les diverses activitats d'oci.

Alhora, els joves residents a les poblacions costaneres també diferencien l'oci d'estiu i el d'hivern. En aquest sentit hi ha opinions divergents pel que fa a l'organització d'activitats lúdiques a l'estiu dirigides als turistes. Mentre que alguns les consideren un ambient afavoridor de l'ambient festiu, altres ho perceben com un element enterbolidor i amb escassa repercussió en les opcions d'oci per als joves autòctons.

Segons els joves del Camp de Tarragona sí que cal fer, però, una distinció entre les dimensions dels municipis i les dinàmiques dels grups d'amics. Mentre que en els municipis menys poblats les colles agrupen joves de diverses edats, a les capitals de comarques i poblacions amb major nombre d'habitants els grups de joves estarien molt determinats per l'assistència a un mateix centre d'estudis i per altres variables com, per exemple, el nivell educatiu.

Pel que fa a les relacions d'amistat, citen també alguns elements que hi influeixen, com anar a estudiar a una altra ciutat o el fet de tenir parella ja que, en alguns casos, serien aspectes que disminuirien o almenys modificarien la relació del jove amb els seus amics.

A més d'aquests aspectes, alguns dels joves del Camp de Tarragona esmenten el rol que l'aspecte físic i en concret la vestimenta té per aquests grups: es considera que sobretot a les capitals de comarques, la imatge és rellevant per a la integració o el manteniment d'un jove en un grup concret.

Les activitats realitzades amb més freqüència i altres elements com la imatge fan que els joves destinin un volum rellevant dels seus recursos a l'oci, considerant a més que en els últims anys n'ha augmentat el cost, així com el nivell de vida en general.

5.2 Participació

Per als joves del Camp de Tarragona la participació es diferencia de les diverses iniciatives relacionades amb l'oci perquè està oberta a cercles aliens al grup d'amics. Els joves i les joves implicats en aquestes activitats perceben les funcions que té la participació, relacionades amb l'arrelament o amb l'augment de l'oferta d'oci al territori. Així i tot, consideren que una gran part de joves no entén aquestes iniciatives no remunerades.

Es recullen diversos elements que influeixen d'una manera rellevant en el tipus i el nivell de participació al territori. Hi destaca la dimensió del municipi de residència, ja que mentre que a les capitals de comarca estarien protagonitzats per grups limitats de joves, als municipis més petits seria més generalitzada, en certa manera més espontània i comparativament més escassa que a les capitals i poblacions més grans.

A banda d'aspectes de caire personal com els extensos horaris laborals, l'evitació de la responsabilitat i el compromís, l'actitud de l'Administració i més concretament l'elevat nombre de requeriments, es percep també com un element dificultador d'aquestes iniciatives. En aquest sentit, és remarcable que els joves del Camp de Tarragona semblen considerar que és prioritari mantenir el ritme d'activitats més que formalitzar la situació de l'entitat, fet que consideren complex i excessivament prolongat en el temps.

5.3 Cohesió social i equilibri territorial

Convivència

La immigració a l'àmbit territorial

Els joves perceben que la immigració és un fenomen estès al conjunt del Camp de Tarragona. Aquesta apreciació coincideix amb les dades estadístiques, que mostren el notable creixement que ha tingut la immigració a l'àmbit territorial. Així i tot, en comparació del conjunt de Catalunya, l'àmbit territorial presenta percentatges inferiors en població nascuda fora de l'Estat espanyol però percentatges més elevats de població nascuda a la resta de l'Estat. Els joves normalment identifiquen la immigració amb el col·lectiu marroquí, tot i que se n'esmenten altres en segon terme, com el sud-americà. Per altra banda, destaca com una especificitat de l'àmbit territorial l'àmplia presència d'immigrants de la resta de la Unió Europea.

La immigració al Camp de Tarragona és principalment jove, ja que la franja d'edat més freqüent és la de 25 a 29 anys –tret de la població procedent de la resta de la Unió Europea, que presenta les taxes més elevades en edats posteriors– i recent, ja que en la gran majoria de casos fa com a màxim dos anys que viuen al mateix municipi. Tal i com apunten els joves, els immigrants viuen normalment als municipis més poblats de l'àmbit territorial, principalment Tarragona, Reus, el Vendrell i Valls.

L'edat d'arribada dels immigrants determina en part la seva integració en la població de destinació. Així doncs, l'escola apareix com a element integrador, tot i que no és garantia d'un bon contacte entre la població immigrada i la població autòctona. El país d'origen del jove sembla ser també un factor rellevant en l'apropament entre els joves. En aquest sentit, es considera que el marroquí és el col·lectiu amb el contacte més difícil, mentre que amb els europeus i els sud-americans seria vist com a més factible.

A més d'aquests aspectes, el perfil del jove autòcton apareix també com un factor rellevant en la percepció de la immigració. Les diferències culturals en aquest cas són la clau per entendre la distància entre els joves autòctons i els joves immigrants. Aquest fet es percep sobretot amb el col·lectiu magrebí, que els joves autòctons descriuen com molt aferrat a les tradicions de la seva cultura d'origen. Els joves immigrants d'aquesta procedència relativitzen aquest fet.

Una altra de les crítiques que fa part de la població autòctona de l'àmbit territorial són les polítiques afavoridores cap a la població immigrada que perceben que les administracions apliquen per garantir la integració d'aquesta part de la població però que, segons alguns participants, aniria en detriment de la població autòctona.

Ús del català

L'àmbit territorial presenta unes clares diferències quant a l'ús del català segons la comarca. L'ús de la llengua catalana és majoritària a les comarques de l'interior del Camp de Tarragona i els pobles més petits de les comarques costaneres. En canvi a la resta de les comarques costaneres i les poblacions més urbanes el bilingüisme és el fet més habitual.

Les dades també posen en evidència aquest fet ja que el nivell de coneixement del català a l'àmbit territorial presenta uns percentatges en totes les franges de joves una mica superiors als del conjunt de Catalunya. Com en altres àmbits territorials, però, cal destacar que és entre els joves més grans on són més elevats els percentatges de població que no entén la llengua –pel major pes de la immigració en aquestes edats. Així i tot, el percentatge de no comprensió en aquesta franja d'edat és més elevat al conjunt de Catalunya.

Lligat a aquest fenomen, les dades mostren que entre les diferents comunitats d'immigrants de l'àmbit territorial el nivell més freqüent és la incomprensió de la llengua, encara que entre els joves de 15 a 19 anys és major el grup dels que l'entenen.

Per als joves del Camp de Tarragona la utilització de la llengua catalana es veu com un signe d'integració i en relacionen l'ús amb factors de caire personal, com la voluntat d'aprendre-la i utilitzar-la, i també amb els serveis disponibles a l'àmbit territorial, com els cursos de català.

Entorn social

Tots els joves valoren positivament la relació actual amb els seus pares. Els més joves mencionen algunes àrees en què hi ha major divergència d'interessos o motius de conflicte, lligades al control que els pares podrien exercir o l'autonomia a què els joves aspiren. En aquesta línia els de major edat critiquen algunes actituds dels pares amb els menors d'edat, per considerar que s'ha reduït en excés la comunicació i la confiança, que ha portat conseqüències negatives en la relació però també en el comportament dels propis fills.

Sembla que el fet de formar una família pròpia amb fills és part del projecte de vida de la majoria dels joves. Tot i això molts, fins i tot alguns de major edat, fan el plantejament a llarg termini i citen alguns elements que condicionen el fet de no veure pròxima aquesta opció. Molts estan lligats amb els obstacles citats per a l'endarreriment de l'emancipació familiar –etapa prèvia–, però també s'hi afegeix el component personal sobre en quin moment de la vida del jove es prioritza aquest element, en el qual sembla que hi influeix, en certa manera, el sexe i l'orientació professional –lligada als estudis cursats.

Mobilitat

La mobilitat dels joves de l'àmbit del Camp de Tarragona es diferencia clarament segons si resideixen en les comarques més o menys poblades, i segons si viuen a les grans ciutats o més o menys propers. Així, en les àrees més allunyades dels grans nuclis els joves assumeixen els desplaçaments diaris per motius laborals o educatius com una realitat de l'àmbit territorial. Entre els joves amb estudis superiors, aquesta realitat encara és més accentuada, ja que els desplaçaments són encara més llunyans –per cursar-los o per trobar una feina del seu nivell de qualificació.

Així, els joves de l'àmbit territorial parlen de les capitals comarcals com a centres de desplaçament per determinats aspectes, tot i que sovint es refereixen a Tarragona i Reus com a ciutats de referència. Però també es desplacen fora del Camp de Tarragona, principalment a Barcelona.

Analitzant la realitat dels desplaçaments dels joves per estudis i treball, es posa de manifest que al global de l'àmbit territorial la majoria de joves treballen o estudien al mateix municipi on viuen. No obstant això, aquesta situació només és la més freqüent en les ciutats, ja que en la resta de municipis és major el nombre de joves que es desplacen a altres municipis. Els joves també afirmen desplaçar-se a altres zones per motius d'oci, en valorar insuficient l'oferta de la pròpia comarca i, en ocasions, fins i tot de l'àmbit territorial.

El mitjà de desplaçament més estès al Camp de Tarragona és el vehicle particular, sobretot en les poblacions més petites. El transport públic és considerat insuficient, i són els més joves els que l'utilitzen amb major freqüència, mentre que a partir dels 18 anys la disponibilitat de cotxe fa reduir-ne l'ús. Així i tot, es remarquen diferències significatives en la disponibilitat de transport entre les comarques més poblades i les que ho són menys, tot i que en ambdós casos es considera que els serveis no estan adaptats a les pròpies necessitats i per això es tendeix sempre a usar el vehicle privat.

La majoria de joves de l'àmbit territorial que canvien de residència segueixen residint-hi, encara que també tenen un pes mínimament significatiu els fluxos amb l'Àmbit Metropolità i la resta de l'Estat espanyol. Del total de migracions en resulta un saldo positiu, és a dir, que l'àmbit territorial ha incrementat la seva població juvenil per canvis de residència. Aquesta situació és compartida en cadascuna de les comarques.

Sentiment de pertinença

Els joves del Camp de Tarragona valoren positivament l'àmbit territorial i estan satisfets amb al lloc on viuen. Destaquen principalment dos elements contraposats que consideren més representatius. Comparen la seva situació amb la d'altres territoris més urbans o comarques més poblades, excepte la capital, Tarragona. Per una banda, aprecien la tranquil·litat de l'àmbit territorial, considerat un dels principals factors positius de viure a la zona. Per l'altra, es considera que aquesta tranquil·litat, lligada al fet de no ser un territori excessivament dens en moltes àrees o amb poblacions massa poblades, té com a implicació negativa una limitació en l'oferta de serveis –ahora que en educació, treball i oci.

Tot i que diferencien la situació entre Tarragona, amb dimensions força més grans que la resta de municipis, i la resta de l'àmbit territorial, els joves no perceben Tarragona com una gran ciutat, i de fet sovint tendeixen a ampliar els seus camps de mobilitat fora d'aquests límits, com s'ha vist en el punt de mobilitat. Alhora, en les comarques de l'interior s'apunta una certa sensació de desemparament, igual que a les zones d'interior de les comarques costaneres, mentre que a la resta de municipis de la costa es destaca la gran activitat de l'estiu.

Així i tot, es puntualitza que la proximitat a les capitals de comarques és molt variable depenent de la situació del municipi dins de l'àmbit territorial i de les comunicacions de què disposi. Alhora, els municipis més propers a les ciutats més poblades, Reus i Tarragona, s'estan convertint en pobles dormitori. Aquest fet diferenciador també és característic de les urbanitzacions de les comarques costaneres.

Per tant, els joves se senten arrelats al territori i manifesten la intenció de poder-hi residir –tot i que alguns assumeixen que no sempre serà possible per motius laborals. Aquest lligam es basa no només en el territori, sinó també en l'entorn social dels joves i les joves.

6

Bibliografia

- Caixa de Catalunya. (2003). *Anuari Econòmic Comarcal 2003*, Barcelona, Caixa de Catalunya.
- Casal, J.; Garcia, M.; Merino, R.; Quesada, M. (2003). *Enquesta als joves de Catalunya 2002. Avançament de resultats*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Casal, J.; Garcia, M.; Merino, R.; Quesada, M. (2004). *Enquesta als joves de Catalunya 2002*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Casal, J.; Masjuan, J. M. i Planas, J. (1991). *La inserción social y profesional de los jóvenes*, Madrid, CIDE.
- Feixa, C. (1993). *La joventut com a metàfora*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Miret, P. (2004). *Emancipació domiciliària, laboral i familiar dels joves a Catalunya*. Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- López, J.; Módenes, J. (2001). *Els joves catalans en el 2011: els canvis que vénen*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Módenes, J.A.; López J. (2000). *Análisis territorial de los jóvenes catalanes 1991-2001*, Barcelona, CED, UAB.
- Módenes, J.A.; Recaño, J. (2003). *El territori i la mobilitat migratòria dels joves a Catalunya*, Barcelona, Secretaria General de Joventut, Observatori Català de la Joventut, Col·lecció Aportacions núm. 22.
- Ramon, A.; Sintès, E. (2002). *Condicions de vida dels joves de la província de Barcelona*, Barcelona, Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.
- Revilla Castro, J. C. (1998). *La identidad personal de los jóvenes. Pluralidad y autenticidad*, Madrid, Entinema.
- Secretaria General de Joventut. (2003). *Projecte territori 2001-2003*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Serracant, P. (2001). *Viure al dia. Condicions d'existència, comportaments i actituds dels joves catalans*. Informe sobre la joventut catalana al 2001. Barcelona, Secretaria General de Joventut.

7

Annexos

Annex 1. Notes metodològiques

En aquest apartat presentem les principals característiques metodològiques del conjunt de l'estudi de la realitat juvenil de les comarques catalanes, en relació amb les fonts d'informació utilitzades i el procés d'anàlisi que hem seguit.

1 Dades quantitatives

Tota la informació estadística emprada en aquest estudi correspon a fonts secundàries. La major part de la informació utilitzada en el punt 4 correspon a les dades censals de Catalunya de l'any 2001, si bé s'han elaborat taules a partir d'altres fonts d'informació, especialment el padró d'habitants de l'any 1996, però també el padró de l'any 2004 i l'estadística de moviments migratoris dels anys 1995 i 2003. Si afegim a aquestes fonts les que s'han utilitzat en el punt 3 de l'informe, el llistat complet de fonts queda configurat tal com es presenta en el quadre 1.

Quadre 1	Fonts d'informació quantitativa utilitzades
	Idescat. <i>Cens de població i habitatges</i> , 1981, 1991 i 2001.
	Idescat. <i>Padró d'habitants</i> , 1986, 1996, 2003 i 2004.
	Idescat. <i>Anuari estadístic de Catalunya 2004</i> .
	Idescat. <i>Estadística de moviments migratoris</i> , 1995 i 2003.
	Caixa de Catalunya. <i>Estimació del PIB comarcal 1998-2003</i> .
	Departament d'Educació. <i>Estadística de l'Ensenyament 2003-2004</i> .
	Direcció General de Recursos Sanitaris. <i>Estadístiques de cobertura sanitària</i> , 2000 i 2003.

L'explotació i l'anàlisi de les dades censals les han fet l'equip investigació de l'estudi a partir de les matrius de dades originals del padró d'habitants del 1996 i del cens de població del 2001, per a tot Catalunya, proporcionades per l'Institut d'Estadística de Catalunya.

La matriu de dades del padró d'habitants del 1996 conté un total de 6.090.040 individus i 38 variables originals, referides tant a les característiques de les persones com a les de les seves llars. Al quadre 2 es relacionen les principals variables considerades en l'anàlisi.

Quadre 2	Relació de les principals variables del padró d'habitants del 1996 que hem utilitzat.
	Comarca
	Àmbit territorial
	Edat
	Sexe
	Activitat principal
	Sector d'activitat
	Estat civil
	Nivell d'estudis
	Coneixement del català
	Mitjà de desplaçament
	Lloc de naixement

En el cas de les dades del cens de població i habitatges del 2001, s'ha treballat amb dues matrius, una de persones i una altra d'habitatges. La de persones conté un total de 6.343.110 individus i 137 variables originals, i la d'habitatges fa referència a 3.315.936 unitats i té 69 variables originals de caracterització. De tota aquesta informació, al quadre 3 destaquem les principals variables considerades en l'anàlisi.

Quadre 3	Relació de les principals variables del cens de població i habitatges del 2001 que hem utilitzat.
	Comarca
	Àmbit territorial
	Edat
	Sexe
	Activitat principal
	Sector d'activitat
	Situació professional
	Nivell d'ocupació
	Categoria socioeconòmica
	Temps de treball productiu setmanal
	Compaginació d'estudis i feina
	Nivell d'estudis
	Estudis en curs
	Temps de residència al municipi
	Temps de residència a l'Estat espanyol
	Lloc de naixement
	País de nacionalitat
	Continent d'origen
	Grandària del municipi
	Coneixement del català
	Mitjà de desplaçament
	Lloc de desplaçament
	Temps de desplaçament
	Nombre de viatges diaris
	Estat civil
	Emancipació familiar
	Tipus de llar
	Règim de tinença

Com hem assenyalat en la introducció de l'informe, l'estudi es planteja bàsicament l'objectiu de descriure les principals característiques que travessen els eixos temàtics que s'han definit en relació a la realitat social dels i de les joves. Amb la informació disponible hem presentat les diverses taules de relació entre variables, normalment entre dues o tres que expressen l'heterogeneïtat social del fenomen que analitzem en el territori català, per a l'àmbit comarcal i per a l'agregació de comarques en àmbits territorials.

L'explotació d'aquestes dades s'ha fet amb el programa estadístic SPSS*. El procés d'anàlisi de les dades ha implicat la generació de noves variables que es justifiquen d'acord amb els objectius de l'estudi, les característiques de la informació original i les necessitats derivades de l'anàlisi. Tot seguit destacarem les característiques definitòries de les principals variables que hem tractat en l'estudi i que requereixen una precisió conceptual i tècnica pel que fa a la seva construcció.

Una primera característica que estructura tota la informació presentada és el territori. Hem considerat d'una manera sistemàtica la informació referida a cada comarca, amb la corresponent agregació d'aquestes en àmbits territorials i per al conjunt de tot Catalunya. La variable **àmbit territorial** es divideix en les categories següents i inclou aquestes comarques:

- Alt Pirineu i Aran: Cerdanya, Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Val d'Aran.
- Àmbit Metropolità: Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.
- Camp de Tarragona: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.
- Comarques Centrals: Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès.
- Comarques Gironines: Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès i Selva.
- Àmbit de Ponent: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell.
- Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

A escala territorial, tanmateix, s'ha tractat la variable **hàbitat o grandària dels municipis** d'acord amb la divisió següent:

- Fins a 500 habitants
- De 501 a 2.000 habitants
- De 2.001 a 5.000 habitants
- De 5.001 a 20.000 habitants
- Més de 20.000 habitants

El **nivell d'estudis** correspon al nivell d'instrucció que una persona assoleix quan ha acabat i aprovat els cursos del nivell que correspon i està en condicions d'obtenir el títol o diploma corresponent. Els valors considerats són una agrupació de la informació original amb els criteris següents:

- Primària: persones que no saben llegir o escriure (analfabets), que saben llegir o escriure però van anar menys de 5 anys a l'escola (sense estudis), o que van anar a l'escola 5 anys o més sense completar el nivell d'EGB, ESO o batxillerat elemental.
- EGB i ESO: persones que han acabat els nivells de batxillerat elemental, EGB o ESO.
- Batxillerat: persones que han acabat els nivells de batxillerat superior, BUP, batxillerat LOGSE o PREU.
- FPI: persones amb FP de grau mitjà, FPI, oficialia industrial o equivalent.
- FPII: persones amb FP de grau superior, FPII, mestratge industrial o equivalent.
- Superior: persones amb estudis acabats de diplomatura, arquitectura o enginyeries tècniques; amb tres cursos aprovats de llicenciatura, enginyeries o arquitectura; i amb una llicenciatura, enginyeria, doctorat o equivalent.

*Statistical Package and Service Solutions, versió 13. Les taules s'han editat amb el mateix programa o amb Microsoft Excel.

La variable **nivell d'ocupació**, que correspon a la classificació de l'ocupació professional —codis en un dígit de la CNO93—, s'ha agregat en tres categories d'acord amb el criteri següent —els membres de les forces armades s'han considerat no classificables—:

Nivell d'ocupació	
Nivell d'ocupació alt	Direcció de les empreses i de les administracions públiques
	Tècnics i professionals científics i intel·lectuals
Nivell d'ocupació mitjà	Tècnics i professionals de suport
	Empleats de tipus administratiu
	Treballadors qualificats en l'agricultura i en la pesca
	Artesans i treballadors qualificats
Nivell d'ocupació baix	Treballadors dels serveis de restauració, personals, de protecció i venedors dels comerços
	Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors
	Treballadors no qualificats

La categoria **socioeconòmica** s'obté combinant la informació de les variables d'ocupació, activitat i situació professional, de la mateixa manera que es fa a l'enquesta de població activa des de l'any 1994.

La variable original construïda per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) s'agrupa en un total de 19 valors. En l'estudi els valors s'han agregat en tres categories principals —alta, mitjana i baixa— amb el criteri que s'observa al quadre següent —també en aquest cas s'ha creat un grup de no classificables—:

Categoria		
Categoria alta	1	Empresaris agraris amb assalariats
	4	Directors i caps d'explotacions agràries
	7	Empresaris no agraris amb assalariats
	10	Directors i gerents d'establiments no agraris, alts funcionaris de l'administració pública, comunitats autònomes i corporacions locals
Categoria mitjana	2	Empresaris agraris sense assalariats
	3	Membres de cooperatives agràries
	6	Professionals, tècnics i assimilats que exerceixen la seva activitat per compte propi, amb assalariats o sense
	8	Empresaris no agraris sense assalariats
	9	Membres de cooperatives no agràries
	11	Professionals, tècnics i assimilats que exerceixen la seva activitat per compte d'altri
	12	Professionals en ocupacions exclusives de l'administració pública
Categoria baixa	15	Contramestres i capatassos d'establiments no agraris
	5	Resta de treballadors d'explotacions agràries
	13	Resta del personal administratiu i comercial
	14	Resta del personal dels serveis
	16	Operaris qualificats i especialitzats d'establiments no agraris
No classificable	17	Operaris sense especialització d'establiments no agraris
	18	Professionals de les forces armades
	19	No classificables per condició socioeconòmica

La variable **emancipació familiar** s'ha construït de manera operativa a partir del criteri següent: són joves emancipats/ades tota persona més gran de 18 anys que resideix en un habitatge del qual és la persona principal —"persona de referència normalitzada" segons el cens— o bé és el cònjuge o la parella de la persona principal.

La resta de variables o bé s'obtenen directament de les dades del cens de població o bé són el resultat d'adequacions formals el contingut de les quals no requereix més explicació. En tot cas, remetem el lector a consultar les definicions utilitzades per l'INE*.

*A l'adreça de l'INE (www.ine.es) es poden consultar les característiques més destacades de la informació del cens. En particular, es pot consultar el glossari general (<http://latrios.ine.es/censoles/glosario.html>) o de categories (http://latrios.ine.es/censoles/glosario_terminos.html).

2 Dades qualitatives

Tota la informació qualitativa utilitzada en la recerca ha estat produïda expressament per a l'estudi. La producció d'aquesta informació s'ha fet en dues fases diferents de la recerca: en primer lloc durant la fase exploratòria de l'estudi, i posteriorment durant el treball de camp amb els joves de les diferents comarques catalanes. Durant la fase exploratòria, que tenia com a objectiu obtenir informació d'experts en la realitat juvenil i professionals en el camp de les polítiques de joventut, s'han recollit i analitzat dades qualitatives que han tingut dos orígens diferents. Així, dins la lògica de caràcter multiestrègic que ha caracteritzat la recerca, s'han utilitzat per una banda entrevistes personals i per una altra banda grups de discussió. Cal dir que les entrevistes han tingut un caràcter auxiliar i complementari dels grups de discussió, i en aquest sentit la seva explotació ha estat menys intensa que la dels grups de discussió. No obstant això, han servit per aprofundir en algunes qüestions que no s'havien tractat amb la profunditat o la intensitat necessàries durant els grups de discussió.

El nombre de grups de discussió que hem fet amb experts i professionals ha estat de set, un per cada àmbit territorial. Al quadre 4 apareix la informació detallada per a cada un dels grups. Els eixos generals tractats en la discussió van ser els següents —tractats en aquest mateix ordre—: habitatge, inserció laboral (treball i educació), lleure (salut i cultura), territorialitat, cohesió social i convivència, i interlocució, associacionisme i foment de la participació.

Quadre 4 Relació dels grups de discussió amb experts i professionals			
Àmbit territorial	Data	Localitat	Nombre de participants
Alt Pirineu i Aran	8 de març del 2005	Sort	8
Àmbit Metropolità	16 de febrer del 2005	Barcelona	9
Camp de Tarragona	17 de febrer del 2005	Tarragona	10
Comarques Centrals	18 de febrer del 2005	Manresa	8
Comarques Gironines	25 de febrer del 2005	Girona	10
Àmbit de Ponent	16 de febrer del 2005	Lleida	9
Terres de l'Ebre	24 de febrer del 2005	Tortosa	10

Després d'explotar la informació provinent dels grups de discussió i de les entrevistes de la fase exploratòria es van determinar els perfils dels grups de discussió que s'havien de fer amb els joves. Aquest segon tipus de grups són els que han proporcionat el gruix de la informació qualitativa que posteriorment s'ha explotat i sistematitzat en els informes. Per a cada àmbit territorial s'han definit, a partir de la fase exploratòria —que recordem que també tenia un vessant quantitatiu, consistent en la creació d'agrupaments comarcals a partir de la tècnica d'anàlisi factorial—, un conjunt de perfils que volien recollir la variabilitat de característiques i estils de vida dels joves de l'àmbit territorial. Aquests perfils s'han correspost un a un amb el nombre de grups de discussió que hem fet en cada àmbit territorial, i per tant el nombre de perfils definits ha coincidit amb el nombre de grups de discussió dins un mateix àmbit territorial. El resultat final d'aquesta fase de disseny dels perfils dels grups de discussió amb els joves ha estat l'organització de cinc grups de discussió per a cada àmbit territorial, excepte per a l'Àmbit Metropolità, on se n'han fet sis, i per a les Terres de l'Ebre, on se n'han fet quatre. Els factors considerats a l'hora d'establir els perfils han estat fonamentalment l'edat, el nivell d'estudis, el context territorial —rural o urbà, turístic o no...— i l'origen —nascuts a la comarca, immigrants provinents de la resta de Catalunya, de la resta de l'Estat o de fora de l'Estat espanyol—.

Els dos primers factors són de sobres coneguts com a variables estructuradores de la realitat social dels joves, i de fet estan estretament vinculats a altres característiques socials com ara la inserció laboral, l'emancipació familiar o —només el nivell d'estudis— la classe social. El tercer factor —context territorial— s'ha tingut en compte perquè precisament és una variable no sempre considerada determinant en els comportaments, les actituds i les representacions dels joves. Aquesta és una posició no compartida per l'equip d'investigació; com es comprova en els informes elaborats, el context territorial dels joves marca en gran mesura la seva vida quotidiana, i en aquest sentit la localitat de residència dels joves —en molts casos diferent del lloc on s'ha fet el grup de discussió— ha estat un element més que ajudava a definir el perfil social dels joves convocats. Finalment, l'origen dels joves s'ha considerat una via per abordar una realitat que cada dia és més palpable: la presència a Catalunya de joves de primera i segona generació que tenen un origen estranger. Amb tot, en algunes comarques hi continua tenint un pes important la immigració de la resta de l'Estat, i en altres hi són cada vegada més presents els joves provinents d'altres comarques catalanes —fruit, sobretot, dels canvis de residència dels seus pares—. Tots aquests elements s'han combinat* buscant sempre el màxim d'heterogeneïtat entre els perfils resultants per tal de recollir la variabilitat interna del territori i, alhora, el màxim d'homogeneïtat entre els joves convocats per tal d'assegurar la representativitat teòrica del perfil corresponent. Al quadre 5 es recullen els perfils que finalment s'han considerat per organitzar els grups de discussió amb joves. L'objectiu, pel que fa al nombre de participants, ha estat sempre aconseguir un mínim de sis persones per a cada grup de discussió, tot i que, com es pot comprovar, en algun cas no ha estat possible.

Quadre 5 Relació dels perfils i grups de discussió amb joves				
Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assitents	Localitat	Nombre de participants
Alt Pirineu i Aran	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	la Seu d'Urgell	5
Alt Pirineu i Aran	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	Vielha	9
Alt Pirineu i Aran	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Tremp	4
Alt Pirineu i Aran	19 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	la Seu d'Urgell	7
Alt Pirineu i Aran	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors/es immigrants estatals o catalans. 20 anys i més	Pont de Suert	9
Àmbit Metropolità	2 de maig del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris residents als centres dels municipis (no en urbanitzacions). 20-24 anys	Vilanova i la Geltrú	9
Àmbit Metropolità	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Sant Feliu de Llobregat	10

*Com comprovareu amb la lectura dels perfils finals considerats, en algun cas s'ha afegit algun factor que durant la fase exploratòria s'havia posat de manifest que era rellevant per a l'àmbit territorial corresponent.

Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assitents	Localitat	Nombre de participants
Àmbit Metropolità	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors de nivell professional alt amb estudis universitaris. 27-34 anys.	Terrassa	9
Àmbit Metropolità	9 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents als centres dels pobles. 15-18 anys.	Sant Pere de Riudebitlles	7
Àmbit Metropolità	10 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). 15-18 anys	Granollers	6
Àmbit Metropolità	13 de maig del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Santa Coloma de Gramenet	3
Camp de Tarragona	18 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). 15-18 anys	el Vendrell	10
Camp de Tarragona	19 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis universitaris. 25-29 anys	Montblanc	10
Camp de Tarragona	20 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Falset	11
Camp de Tarragona	25 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) de municipis de fora de Tarragona. 20-24 anys	Tarragona	11
Camp de Tarragona	26 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim, residents a Reus. 20-24 anys	Reus	7
Comarques Centrals	16 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris o treballadors amb aquesta titulació. 22 anys i més	Solsona	9
Comarques Centrals	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Vic	8
Comarques Centrals	26 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. 15-18 anys	Berga	10
Comarques Centrals	27 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis mitjans. 15-18 anys	Manresa	8
Comarques Centrals	28 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Igualada	10
Comarques Gironines	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Figueres	6
Comarques Gironines	6 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	Olot	8
Comarques Gironines	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Girona	8

Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assistents	Localitat	Nombre de participants
Comarques Gironines	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	la Bisbal d'Empordà	6
Comarques Gironines	29 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). Menys de 20 anys	Maçanet de la Selva	5
Àmbit de Ponent	28 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Lleida	6
Àmbit de Ponent	21 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	les Borges Blanques	7
Àmbit de Ponent	25 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	Cervera	9
Àmbit de Ponent	27 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) "emprenedors" (autònoms o petits empresaris). 25-29 anys	Balaguer	7
Àmbit de Ponent	20 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Mollerussa	7
Terres de l'Ebre	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 20-24 anys	Gandesa	11
Terres de l'Ebre	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris o treballadors amb aquesta titulació. 22 anys i més	Móra d'Ebre	9
Terres de l'Ebre	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Tortosa	11
Terres de l'Ebre	11 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents als centres dels pobles. 15-18 anys.	Amposta	10

El guió de discussió ha tingut un caràcter molt obert, amb l'objectiu que fos flexible i fàcilment adaptable a la varietat de perfils dels joves que han participat en els grups de discussió. En aquest sentit, la profunditat i l'ordre amb què s'han tractat els temes —estudis, feina, habitatge, participació, espais, oci i cultura, salut, territorialitat i cohesió social— ha variat segons el perfil de cada grup de discussió. Tots els grups han estat enregistrats i s'han transcrit seguint les normes habituals en la recerca qualitativa.

Una vegada fetes les transcripcions, el tipus d'anàlisi que s'ha portat a terme ha estat de caràcter temàtic qualitatiu —anàlisi qualitativa de continguts—, seguint els temes tractats en els grups de discussió i els eixos temàtics al voltant dels quals s'ha organitzat la recerca. En aquesta fase d'explotació de les dades s'ha utilitzat puntualment el suport tècnic del programa d'anàlisi qualitativa Atlas.ti. Una vegada acabada l'anàlisi s'ha passat a redactar els informes, en els quals s'han combinat i articulat els resultats de les explotacions quantitativa i qualitativa que s'han fet al llarg de tota la recerca.

Annex 2. Índex de taules estadístiques

Taules del punt 3

Taula 3.2.1 Evolució de la població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1981-2004

Taula 3.2.2 Evolució de la taxa de creixement natural. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2003.

Taula 3.2.3 Distribució de la població per grups d'edat. Homes. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.2.4 Distribució de la població per grups d'edat. Dones. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.2.5 Distribució de la població per lloc de naixement. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.3.1 Superfície i evolució de la densitat de població. Valors en km² i en habitants per km². Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2004.

Taula 3.3.2 Distribució de la població segons la dimensió del municipi. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.3.3 Distribució del nombre de municipis segons la grandària. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.4.1 Taxa d'activitat per grups d'edat. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.4.2 Distribució de la població de 16 anys i més amb relació a l'activitat per sexe. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.4.3 Evolució de la renda bruta familiar disponible per habitant. Amb relació a la base 100 de Catalunya. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2001.

Taula 3.4.4 Evolució de la taxa de creixement del PIB comarcal per sectors. Taxes reals mitjanes de variació interanual de cada període en percentatge. Comarques i Catalunya, 1998-2003.

Taula 3.5.1 Nombre de centres i ràtios en centres d'educació infantil i primària i en centres d'educació secundària. Valors absoluts. Comarques, àmbits territorials i Catalunya, cursos 2003-2004.

Taula 3.5.2 Taxa d'escolarització (*) de la població de 16 a 29 anys, per edat i sexe. Comarques, àmbits territorials i Catalunya, 2001.

Taula 3.5.3 Nivell d'instrucció de la població (10 anys o més), segons estudis cursats. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.6.1 Distribució d'habitatges principals per règim de tinença. Percentatge. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.6.2 Evolució del cens d'habitatge familiar segons tipus (principals/secundaris/vacants/altres). Percentatges i valors absoluts. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1981 i 2001.

Taula 3.7.1 Cobertura sanitària de centres hospitalaris (CAP i hospitals), extrahospitalaris i equipament hospitalari. Ràtios sobre població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2000 i 2003.

Taula 3.7.2 Evolució de la taxa bruta de mortalitat (moviment natural) segons sexe. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1996, 2001 i 2003.

Taula 3.8.1 Recursos i instal·lacions culturals: cinemes, teatres, museus i biblioteques. Ràtios sobre població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2002 o 2003.

Taules del punt 4

Taula 4.1 Nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.2 Nivell d'estudis per grups d'edat. Any 1996

Taula 4.3 Estudis en curs per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.4 Activitat principal per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.5 Activitat principal per grups d'edat. Any 1996

Taula 4.6 Compaginació d'estudis i treball per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.7 Sector d'activitat per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.8 Sector d'activitat per grups d'edat. Any 1996

Taula 4.9 Situació professional per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.10 Temps de treball productiu setmanal per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.11 Nivell d'ocupació per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.12 Categoria socioeconòmica per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.13 Emancipació per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.14 Temps de residència al municipi per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.15 Grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.16 Lloc de naixement de la població jove. Any 2004

Taula 4.17 Lloc de naixement per grups d'edat. Any 200

Taula 4.18 Lloc de naixement per grups d'edat. Any 1996

Taula 4.19 Població segons el país de nacionalitat. Any 2001

Taula 4.20 Continent d'origen per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.21 Coneixement del català per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.22 Coneixement del català per grups d'edat. Any 1996

Taula 4.23 Lloc de desplaçament (per treball i estudis) per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.24 Nombre de viatges diaris (per treball i estudis) per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.25 Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.26 Temps de desplaçament per grups d'edat. Any 2001

Taula 4.27 Migracions internes a l'àmbit territorial de 15 a 29 anys. Any 2003

Annex 3. Taules estadístiques complementàries

Taules de l'annex 3

- Taula A.1** Nivell d'estudis segons sexe i per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.2** Estudis en curs segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.3** Situació professional segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.4** Nivell d'ocupació segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.5** Activitat principal segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.6** Nivell d'ocupació segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.7** Activitat principal segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.8** Sector d'activitat segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.9** Emancipació segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.10** Tipus de llar segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.11** Règim de tinença segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.12** Situació professional segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.13** Nivell d'estudis segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.14** Continent d'origen segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.15** Continent d'origen segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.16** Coneixement del català segons continent d'origen per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.17** Lloc de desplaçament (per feina i estudis) segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.18** Mitjà de desplaçament segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.19** Temps de desplaçament segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.20** Temps de residència al municipi segons continent d'origen per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.21** Nivell d'ocupació segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.22** Coneixement del català segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.23** Sexe per grups d'edat. Any 1996
- Taula A.24** Estat civil per grups d'edat. Any 1996

Taula A.25 Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Any 1996

Taula A.26 Sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.27 Estat civil per grups d'edat. Any 2001

Taula A.28 Temps de residència a Espanya per grups d'edat. Any 2001

Taula A.29 Activitat principal segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.30 Situació professional segons sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.31 Situació professional segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.32 Categoria socioeconòmica segons sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.33 Categoria socioeconòmica segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001

Taula A.34 Categoria socioeconòmica segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.35 Sector d'activitat segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001

Taula A.36 Sector d'activitat segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Nivell d'estudis segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.1			Home	Dona	Total
15-19 anys	Primària o inferior	Valors %	4.952 36,7	4.117 31,8	9.069 34,3
	ESO i EGB*	Valors %	5.922 43,9	5.523 42,7	11.445 43,3
	Batxillerat	Valors %	1.593 11,8	2.176 16,8	3.769 14,3
	FP I	Valors %	792 5,9	814 6,3	1.606 6,1
	FP II	Valors %	234 1,7	311 2,4	545 2,1
	Total	Valors %	13.493 100,0	12.941 100,0	26.434 100,0
20-24 anys	Primària o inferior	Valors %	3.125 17,4	1.895 11,2	5.020 14,4
	ESO i EGB*	Valors %	5.752 32,0	4.308 25,5	10.060 28,9
	Batxillerat	Valors %	3.096 17,2	3.499 20,7	6.595 18,9
	FP I	Valors %	2.270 12,6	1.973 11,7	4.243 12,2
	FP II	Valors %	2.108 11,7	2.326 13,8	4.434 12,7
	Superior	Valors %	1.631 9,1	2.887 17,1	4.518 13,0
	Total	Valors %	17.982 100,0	16.888 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Primària o inferior	Valors %	3.447 17,4	2.156 11,4	5.603 14,4
	ESO i EGB*	Valors %	6.427 32,4	4.849 25,6	11.276 29,1
	Batxillerat	Valors %	2.154 10,8	2.141 11,3	4.295 11,1
	FP I	Valors %	2.044 10,3	1.806 9,5	3.850 9,9
	FP II	Valors %	2.358 11,9	2.672 14,1	5.030 13,0
	Superior	Valors %	3.431 17,3	5.310 28,0	8.741 22,5
	Total	Valors %	19.861 100,0	18.934 100,0	38.795 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Estudis en curs segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.2			Home	Dona	Total
15-19 anys	Secundaris per a adults	Valors %	699 10,6	643 8,7	1.342 9,6
	Secundaris	Valors %	2.922 44,2	3.465 47,0	6.387 45,7
	FP I	Valors %	1.101 16,6	794 10,8	1.895 13,6
	FP II	Valors %	275 4,2	293 4,0	568 4,1
	Superiors	Valors %	983 14,9	1.517 20,6	2.500 17,9
	Altres	Valors %	636 9,6	653 8,9	1.289 9,2
	Total	Valors %	6.616 100,0	7.365 100,0	13.981 100,0
20-24 anys	Secundaris per a adults	Valors %	73 1,3	64 0,9	137 1,1
	Secundaris	Valors %	446 7,6	557 8,2	1.003 7,9
	FP I	Valors %	305 5,2	263 3,9	568 4,5
	FP II	Valors %	746 12,8	557 8,2	1.303 10,3
	Superiors	Valors %	3.170 54,3	4.007 59,0	7.177 56,8
	Altres	Valors %	1.093 18,7	1.349 19,8	2.442 19,3
	Total	Valors %	5.833 100,0	6.797 100,0	12.630 100,0
25-29 anys	Secundaris per a adults	Valors %	13 0,4	21 0,6	34 0,5
	Secundaris	Valors %	80 2,6	71 2,1	151 2,3
	FP I	Valors %	94 3,1	61 1,8	155 2,4
	FP II	Valors %	157 5,1	121 3,5	278 4,3
	Superiors	Valors %	1.473 47,8	1.521 44,6	2.994 46,1
	Altres	Valors %	1.264 41,0	1.617 47,4	2.881 44,4
	Total	Valors %	3.081 100,0	3.412 100,0	6.493 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Situació professional segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.3			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Empresari amb personal	Valors %	20 1,3	39 1,2	4 1,0	10 1,5	4 2,4	– –	77 1,3
	Empresari sense personal	Valors %	50 3,2	109 3,5	15 3,8	26 3,9	11 6,5	– –	211 3,5
	Assalariats fixos	Valors %	480 30,7	1.116 35,4	136 34,4	224 33,5	59 35,1	– –	2.015 33,9
	Assalariats eventuais	Valors %	1.003 64,1	1.865 59,2	234 59,2	405 60,5	93 55,4	– –	3.600 60,6
	Ajuda familiar	Valors %	8 0,5	20 0,6	5 1,3	3 0,4	1 0,6	– –	37 0,6
	Membre de cooperatives	Valors %	3 0,2	0 0,0	1 0,3	1 0,1	0 0,0	– –	5 0,1
	Total	Valors %	1.564 100,0	3.149 100,0	395 100,0	669 100,0	168 100,0	– –	5.945 100,0
20-24 anys	Empresari amb personal	Valors %	65 2,0	142 2,0	65 2,9	74 2,5	38 1,3	26 1,2	410 2,0
	Empresari sense personal	Valors %	147 4,6	320 4,6	84 3,7	135 4,6	108 3,7	85 4,0	879 4,3
	Assalariats fixos	Valors %	1.336 41,9	3.328 47,4	1.067 47,6	1.430 48,3	1.461 50,3	764 35,7	9.386 45,9
	Assalariats eventuais	Valors %	1.622 50,8	3.206 45,6	1.015 45,3	1.307 44,2	1.282 44,2	1.257 58,7	9.689 47,4
	Ajuda familiar	Valors %	16 0,5	18 0,3	9 0,4	9 0,3	10 0,3	6 0,3	68 0,3
	Membre de cooperatives	Valors %	5 0,2	11 0,2	3 0,1	4 0,1	3 0,1	2 0,1	28 0,1
	Total	Valors %	3.191 100,0	7.025 100,0	2.243 100,0	2.959 100,0	2.902 100,0	2.140 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Empresari amb personal	Valors %	136 3,6	362 4,2	143 4,6	150 4,8	140 3,3	159 2,3	1.090 3,7
	Empresari sense personal	Valors %	216 5,8	585 6,9	172 5,6	229 7,3	210 5,0	391 5,6	1.803 6,1
	Assalariats fixos	Valors %	1.824 48,7	4.852 56,9	1.839 59,7	1.968 62,9	2.809 66,9	4.106 58,6	17.398 58,6
	Assalariats eventuais	Valors %	1.549 41,4	2.692 31,6	918 29,8	775 24,8	1.031 24,6	2.338 33,4	9.303 31,3
	Ajuda familiar	Valors %	11 0,3	17 0,2	4 0,1	5 0,2	3 0,1	7 0,1	47 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	8 0,2	19 0,2	3 0,1	3 0,1	4 0,1	3 0,0	40 0,1
	Total	Valors %	3.744 100,0	8.527 100,0	3.079 100,0	3.130 100,0	4.197 100,0	7.004 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Empresari amb personal	Valors %	202 5,4	585 7,0	255 7,7	274 8,9	195 5,6	311 5,0	1.822 6,5
	Empresari sense personal	Valors %	311 8,3	718 8,6	248 7,5	254 8,3	170 4,9	441 7,1	2.142 7,6
	Assalariats fixos	Valors %	1.897 50,9	4.919 59,1	2.194 66,5	1.939 63,2	2.520 72,4	4.261 68,2	17.730 63,0
	Assalariats eventuais	Valors %	1.302 34,9	2.075 24,9	594 18,0	593 19,3	590 16,9	1.224 19,6	6.378 22,7
	Ajuda familiar	Valors %	8 0,2	19 0,2	3 0,1	3 0,1	3 0,1	8 0,1	44 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	7 0,2	14 0,2	6 0,2	7 0,2	5 0,1	3 0,0	42 0,1
	Total	Valors %	3.727 100,0	8.330 100,0	3.300 100,0	3.070 100,0	3.483 100,0	6.248 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Nivell d'ocupació segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.4			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Alt	Valors %	26 1,7	61 1,9	20 5,1	13 2,0	12 7,1	– –	132 2,2
	Mitjà	Valors %	593 38,0	1.288 41,1	172 43,7	339 51,0	86 51,2	– –	2.478 41,8
	Baix	Valors %	943 60,4	1.786 57,0	202 51,3	313 47,1	70 41,7	– –	3.314 55,9
	Total	Valors %	1.562 100,0	3.135 100,0	394 100,0	665 100,0	168 100,0	– –	5.924 100,0
20-24 anys	Alt	Valors %	59 1,8	178 2,5	134 6,0	128 4,3	194 6,7	892 41,7	1.585 7,8
	Mitjà	Valors %	1.205 37,8	2.844 40,6	1.062 47,6	1.398 47,4	1.731 59,8	892 41,7	9.132 44,7
	Baix	Valors %	1.926 60,4	3.986 56,9	1.033 46,3	1.426 48,3	971 33,5	354 16,6	9.696 47,5
	Total	Valors %	3.190 100,0	7.008 100,0	2.229 100,0	2.952 100,0	2.896 100,0	2.138 100,0	20.413 100,0
25-29 anys	Alt	Valors %	127 3,4	316 3,7	308 10,0	179 5,7	393 9,4	3.626 51,8	4.949 16,7
	Mitjà	Valors %	1.457 38,9	3.590 42,2	1.587 51,6	1.523 48,7	2.561 61,1	2.724 38,9	13.442 45,3
	Baix	Valors %	2.159 57,7	4.610 54,1	1.178 38,3	1.423 45,5	1.239 29,5	648 9,3	11.257 38,0
	Total	Valors %	3.743 100,0	8.516 100,0	3.073 100,0	3.125 100,0	4.193 100,0	6.998 100,0	29.648 100,0
30-34 anys	Alt	Valors %	150 4,0	517 6,2	514 15,6	283 9,2	419 12,0	3.900 62,5	5.783 20,6
	Mitjà	Valors %	1.343 36,0	3.464 41,6	1.813 55,1	1.569 51,1	2.238 64,3	1.854 29,7	12.281 43,7
	Baix	Valors %	2.233 59,9	4.348 52,2	964 29,3	1.216 39,6	823 23,6	484 7,8	10.068 35,8
	Total	Valors %	3.726 100,0	8.329 100,0	3.291 100,0	3.068 100,0	3.480 100,0	6.238 100,0	28.132 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Activitat principal segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.5			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
15-19 anys	Estudiant	Valors %	6.086 67,1	6.860 59,9	3.203 85,0	727 45,3	343 62,9	– –	17.219 65,1
	Ocupat	Valors %	1.625 17,9	3.149 27,5	395 10,5	669 41,7	168 30,8	– –	6.006 22,7
	Aturat primera feina	Valors %	317 3,5	352 3,1	30 0,8	48 3,0	10 1,8	– –	757 2,9
	Aturat ha treballat	Valors %	377 4,2	573 5,0	48 1,3	92 5,7	11 2,0	– –	1.101 4,2
	Treball domèstic	Valors %	227 2,5	129 1,1	13 0,3	12 0,7	2 0,4	– –	383 1,4
	Inactiu	Valors %	437 4,8	382 3,3	80 2,1	58 3,6	11 2,0	– –	968 3,7
	Total	Valors %	9.069 100,0	11.445 100,0	3.769 100,0	1.606 100,0	545 100,0	– –	26.434 100,0
20-24 anys	Estudiant	Valors %	283 5,6	1.011 10,0	3.748 56,8	673 15,9	1.082 24,4	1.905 42,2	8.702 25,0
	Ocupat	Valors %	3.191 63,6	7.025 69,8	2.243 34,0	2.959 69,7	2.902 65,4	2.140 47,4	20.460 58,7
	Aturat primera feina	Valors %	120 2,4	203 2,0	90 1,4	66 1,6	60 1,4	147 3,3	686 2,0
	Aturat ha treballat	Valors %	629 12,5	1.069 10,6	273 4,1	344 8,1	259 5,8	202 4,5	2.776 8,0
	Treball domèstic	Valors %	427 8,5	331 3,3	94 1,4	68 1,6	30 0,7	21 0,5	971 2,8
	Inactiu	Valors %	370 7,4	421 4,2	147 2,2	133 3,1	101 2,3	103 2,3	1.275 3,7
	Total	Valors %	5.020 100,0	10.060 100,0	6.595 100,0	4.243 100,0	4.434 100,0	4.518 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Estudiant	Valors %	88 1,6	183 1,6	496 11,5	89 2,3	205 4,1	827 9,5	1.888 4,9
	Ocupat	Valors %	3.744 66,8	8.527 75,6	3.079 71,7	3.130 81,3	4.197 83,4	7.004 80,1	29.681 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	110 2,0	111 1,0	61 1,4	26 0,7	32 0,6	145 1,7	485 1,3
	Aturat ha treballat	Valors %	594 10,6	1.057 9,4	305 7,1	307 8,0	337 6,7	460 5,3	3.060 7,9
	Treball domèstic	Valors %	639 11,4	888 7,9	176 4,1	183 4,8	133 2,6	88 1,0	2.107 5,4
	Inactiu	Valors %	428 7,6	510 4,5	178 4,1	115 3,0	126 2,5	217 2,5	1.574 4,1
	Total	Valors %	5.603 100,0	11.276 100,0	4.295 100,0	3.850 100,0	5.030 100,0	8.741 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	Estudiant	Valors %	50 0,9	70 0,6	78 1,8	27 0,7	43 1,0	155 2,2	423 1,1
	Ocupat	Valors %	3.727 63,4	8.330 72,0	3.300 77,9	3.070 79,4	3.483 84,5	6.248 87,3	28.158 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	92 1,6	81 0,7	48 1,1	10 0,3	8 0,2	35 0,5	274 0,7
	Aturat ha treballat	Valors %	595 10,1	1.034 8,9	304 7,2	287 7,4	274 6,6	335 4,7	2.829 7,7
	Treball domèstic	Valors %	896 15,2	1.549 13,4	332 7,8	352 9,1	222 5,4	214 3,0	3.565 9,7
	Inactiu	Valors %	516 8,8	504 4,4	173 4,1	121 3,1	94 2,3	173 2,4	1.581 4,3
	Total	Valors %	5.876 100,0	11.568 100,0	4.235 100,0	3.867 100,0	4.124 100,0	7.160 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Nivell d'ocupació segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.6			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
16-19 anys	Alt	Valors %	116 2,3	9 2,0	7 1,8	132 2,2
	Mitjà	Valors %	2.184 42,9	161 35,3	133 34,9	2.478 41,8
	Baix	Valors %	2.787 54,8	286 62,7	241 63,3	3.314 55,9
	Total	Valors %	5.087 100,0	456 100,0	381 100,0	5.924 100,0
20-24 anys	Alt	Valors %	1.430 8,1	98 6,6	57 4,3	1.585 7,8
	Mitjà	Valors %	8.085 45,9	591 39,7	456 34,8	9.132 44,7
	Baix	Valors %	8.099 46,0	799 53,7	798 60,9	9.696 47,5
	Total	Valors %	17.614 100,0	1.488 100,0	1.311 100,0	20.413 100,0
25-29 anys	Alt	Valors %	4.197 17,4	545 15,5	207 10,3	4.949 16,7
	Mitjà	Valors %	11.173 46,3	1.529 43,4	740 36,7	13.442 45,3
	Baix	Valors %	8.737 36,2	1.452 41,2	1.068 53,0	11.257 38,0
	Total	Valors %	24.107 100,0	3.526 100,0	2.015 100,0	29.648 100,0
30-34 anys	Alt	Valors %	4.574 22,1	893 17,2	316 14,1	5.783 20,6
	Mitjà	Valors %	9.173 44,3	2.248 43,3	860 38,3	12.281 43,7
	Baix	Valors %	6.948 33,6	2.048 39,5	1.072 47,7	10.068 35,8
	Total	Valors %	20.695 100,0	5.189 100,0	2.248 100,0	28.132 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Activitat principal segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.7		Home		Dona	Total
15-19 anys	Estudiant	Valors %	8.241 61,1	8.978 69,4	17.219 65,1
	Ocupat	Valors %	3.712 27,5	2.294 17,7	6.006 22,7
	Aturat primera feina	Valors %	387 2,9	370 2,9	757 2,9
	Aturat ha treballat	Valors %	592 4,4	509 3,9	1.101 4,2
	Treball domèstic	Valors %	31 0,2	352 2,7	383 1,4
	Inactiu	Valors %	530 3,9	438 3,4	968 3,7
	Total	Valors %	13.493 100,0	12.941 100,0	26.434 100,0
20-24 anys	Estudiant	Valors %	3.983 22,1	4.719 27,9	8.702 25,0
	Ocupat	Valors %	11.655 64,8	8.805 52,1	20.460 58,7
	Aturat primera feina	Valors %	322 1,8	364 2,2	686 2,0
	Aturat ha treballat	Valors %	1.261 7,0	1.515 9,0	2.776 8,0
	Treball domèstic	Valors %	38 0,2	933 5,5	971 2,8
	Inactiu	Valors %	723 4,0	552 3,3	1.275 3,7
	Total	Valors %	17.982 100,0	16.888 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Estudiant	Valors %	940 4,7	948 5,0	1.888 4,9
	Ocupat	Valors %	16.560 83,4	13.121 69,3	29.681 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	229 1,2	256 1,4	485 1,3
	Aturat ha treballat	Valors %	1.231 6,2	1.829 9,7	3.060 7,9
	Treball domèstic	Valors %	53 0,3	2.054 10,8	2.107 5,4
	Inactiu	Valors %	848 4,3	726 3,8	1.574 4,1
	Total	Valors %	19.861 100,0	18.934 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	Estudiant	Valors %	152 0,8	271 1,5	423 1,1
	Ocupat	Valors %	16.716 88,6	11.442 63,7	28.158 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	102 0,5	172 1,0	274 0,7
	Aturat ha treballat	Valors %	1.004 5,3	1.825 10,2	2.829 7,7
	Treball domèstic	Valors %	77 0,4	3.488 19,4	3.565 9,7
	Inactiu	Valors %	822 4,4	759 4,2	1.581 4,3
	Total	Valors %	18.873 100,0	17.957 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Sector d'activitat segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.8			Home	Dona	Total
16-19 anys	Primari	Valors %	146 4,0	57 2,5	203 3,4
	Indústria	Valors %	838 22,8	285 12,6	1.123 18,9
	Construcció	Valors %	1.455 39,6	64 2,8	1.519 25,6
	Serveis	Valors %	1.239 33,7	1.861 82,1	3.100 52,1
	Total	Valors %	3.678 100,0	2.267 100,0	5.945 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	483 4,1	118 1,3	601 2,9
	Indústria	Valors %	3.217 27,6	1.365 15,5	4.582 22,4
	Construcció	Valors %	3.360 28,8	251 2,9	3.611 17,6
	Serveis	Valors %	4.595 39,4	7.071 80,3	11.666 57,0
	Total	Valors %	11.655 100,0	8.805 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	699 4,2	170 1,3	869 2,9
	Indústria	Valors %	4.329 26,1	1.953 14,9	6.282 21,2
	Construcció	Valors %	3.819 23,1	435 3,3	4.254 14,3
	Serveis	Valors %	7.713 46,6	10.563 80,5	18.276 61,6
	Total	Valors %	16.560 100,0	13.121 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	807 4,8	152 1,3	959 3,4
	Indústria	Valors %	4.106 24,6	1.652 14,4	5.758 20,4
	Construcció	Valors %	3.522 21,1	324 2,8	3.846 13,7
	Serveis	Valors %	8.281 49,5	9.314 81,4	17.595 62,5
	Total	Valors %	16.716 100,0	11.442 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Emancipació segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.9					
			Home	Dona	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	274 2,0	432 3,3	706 2,7
	No emancipat	Valors %	13.219 98,0	12.509 96,7	25.728 97,3
	Total	Valors %	13.493 100,0	12.941 100,0	26.434 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	2.255 12,5	3.449 20,4	5.704 16,4
	No emancipat	Valors %	15.727 87,5	13.439 79,6	29.166 83,6
	Total	Valors %	17.982 100,0	16.888 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	7.813 39,3	10.203 53,9	18.016 46,4
	No emancipat	Valors %	12.048 60,7	8.731 46,1	20.779 53,6
	Total	Valors %	19.861 100,0	18.934 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	13.012 68,9	14.438 80,4	27.450 74,5
	No emancipat	Valors %	5.861 31,1	3.519 19,6	9.380 25,5
	Total	Valors %	18.873 100,0	17.957 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Tipus de llar segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.10			Unipersonal	Parella sense fills	Parella amb fills	Mono-parental	Altres llars	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	189 100,0	163 56,0	81 0,4	24 0,8	211 8,6	668 2,5
	No emancipat	Valors %	0 0,0	128 44,0	20.109 99,6	3.098 99,2	2.237 91,4	25.572 97,5
	Total	Valors %	189 100,0	291 100,0	20.190 100,0	3.122 100,0	2.448 100,0	26.240 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	1.207 100,0	2.210 92,8	1.030 4,5	127 3,3	917 22,2	5.491 15,9
	No emancipat	Valors %	0 0,0	172 7,2	21.928 95,5	3.722 96,7	3.212 77,8	29.034 84,1
	Total	Valors %	1.207 100,0	2.382 100,0	22.958 100,0	3.849 100,0	4.129 100,0	34.525 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	2.740 100,0	7.734 96,2	4.935 25,6	411 12,1	1.674 35,2	17.494 45,8
	No emancipat	Valors %	0 0,0	306 3,8	14.324 74,4	2.988 87,9	3.085 64,8	20.703 54,2
	Total	Valors %	2.740 100,0	8.040 100,0	19.259 100,0	3.399 100,0	4.759 100,0	38.197 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	3.050 100,0	6.472 94,9	14.526 73,8	969 36,3	1.921 47,3	26.938 74,3
	No emancipat	Valors %	0 0,0	345 5,1	5.156 26,2	1.700 63,7	2.140 52,7	9.341 25,7
	Total	Valors %	3.050 100,0	6.817 100,0	19.682 100,0	2.669 100,0	4.061 100,0	36.279 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Règim de tinença segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.11			Propietat per compra, totalment pagada	Propietat per compra, amb pagaments pendents (hipoteques...)	Propietat per herència o donació	Lloguer	Cedida gratuïta o a baix preu per altra llar, empresa, etc.	Altra forma	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	132 1,2	243 2,5	21 1,4	228 7,5	18 3,4	26 3,9	668 2,5
	No emancipat	Valors %	10.758 98,8	9.435 97,5	1.441 98,6	2.796 92,5	509 96,6	633 96,1	25.572 97,5
	Total	Valors %	10.890 100,0	9.678 100,0	1.462 100,0	3.024 100,0	527 100,0	659 100,0	26.240 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	732 4,9	2.795 24,4	177 8,4	1.421 32,5	188 26,4	178 21,4	5.491 15,9
	No emancipat	Valors %	14.308 95,1	8.654 75,6	1.934 91,6	2.958 67,5	525 73,6	655 78,6	29.034 84,1
	Total	Valors %	15.040 100,0	11.449 100,0	2.111 100,0	4.379 100,0	713 100,0	833 100,0	34.525 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	2.048 15,6	10.803 69,7	528 22,8	2.814 56,1	636 60,2	665 57,5	17.494 45,8
	No emancipat	Valors %	11.102 84,4	4.706 30,3	1.785 77,2	2.199 43,9	420 39,8	491 42,5	20.703 54,2
	Total	Valors %	13.150 100,0	15.509 100,0	2.313 100,0	5.013 100,0	1.056 100,0	1.156 100,0	38.197 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	4.243 45,8	16.471 91,0	1.016 50,2	3.411 72,1	884 84,4	913 82,0	26.938 74,3
	No emancipat	Valors %	5.021 54,2	1.627 9,0	1.006 49,8	1.322 27,9	164 15,6	201 18,0	9.341 25,7
	Total	Valors %	9.264 100,0	18.098 100,0	2.022 100,0	4.733 100,0	1.048 100,0	1.114 100,0	36.279 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Situació professional segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.12			Empresari amb personal	Empresari sense personal	Assa-lariats fixos	Assa-lariats eventuais	Ajuda familiar	Membre de coope-ratives	Total
		Valors %							
16-19 anys	Emancipat	Valors %	6 7,8	16 7,6	152 7,5	189 5,3	1 2,7	0 0,0	364 6,1
	No emancipat	Valors %	71 92,2	195 92,4	1.863 92,5	3.411 94,8	36 97,3	5 100,0	5.581 93,9
	Total	Valors %	77 100,0	211 100,0	2.015 100,0	3.600 100,0	37 100,0	5 100,0	5.945 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	95 23,2	180 20,5	1.898 20,2	1.668 17,2	8 11,8	3 10,7	3.852 18,8
	No emancipat	Valors %	315 76,8	699 79,5	7.488 79,8	8.021 82,8	60 88,2	25 89,3	16.608 81,2
	Total	Valors %	410 100,0	879 100,0	9.386 100,0	9.689 100,0	68 100,0	28 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	581 53,3	780 43,3	8.299 47,7	3.946 42,4	21 44,7	22 55,0	13.649 46,0
	No emancipat	Valors %	509 46,7	1.023 56,7	9.099 52,3	5.357 57,6	26 55,3	18 45,0	16.032 54,0
	Total	Valors %	1.090 100,0	1.803 100,0	17.398 100,0	9.303 100,0	47 100,0	40 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	1.448 79,5	1.522 71,1	13.377 75,4	4.424 69,4	26 59,1	28 66,7	20.825 74,0
	No emancipat	Valors %	374 20,5	620 28,9	4.353 24,6	1.954 30,6	18 40,9	14 33,3	7.333 26,0
	Total	Valors %	1.822 100,0	2.142 100,0	17.730 100,0	6.378 100,0	44 100,0	42 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Nivell d'estudis segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.13			Primària o inferior	EGB* ESO i	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	222 2,4	314 2,7	75 2,0	69 4,3	26 4,8	– –	706 2,7
	No emancipat	Valors %	8.847 97,6	11.131 97,3	3.694 98,0	1.537 95,7	519 95,2	– –	25.728 97,3
	Total	Valors %	9.069 100,0	11.445 100,0	3.769 100,0	1.606 100,0	545 100,0	– –	26.434 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	1.367 27,2	2.103 20,9	670 10,2	689 16,2	526 11,9	349 7,7	5.704 16,4
	No emancipat	Valors %	3.653 72,8	7.957 79,1	5.925 89,8	3.554 83,8	3.908 88,1	4.169 92,3	29.166 83,6
	Total	Valors %	5.020 100,0	10.060 100,0	6.595 100,0	4.243 100,0	4.434 100,0	4.518 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	2.962 52,9	6.084 54,0	1.879 43,7	2.025 52,6	2.206 43,9	2.860 32,7	18.016 46,4
	No emancipat	Valors %	2.641 47,1	5.192 46,0	2.416 56,3	1.825 47,4	2.824 56,1	5.881 67,3	20.779 53,6
	Total	Valors %	5.603 100,0	11.276 100,0	4.295 100,0	3.850 100,0	5.030 100,0	8.741 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	4.255 72,4	8.937 77,3	3.140 74,1	3.130 80,9	3.117 75,6	4.871 68,0	27.450 74,5
	No emancipat	Valors %	1.621 27,6	2.631 22,7	1.095 25,9	737 19,1	1.007 24,4	2.289 32,0	9.380 25,5
	Total	Valors %	5.876 100,0	11.568 100,0	4.235 100,0	3.867 100,0	4.124 100,0	7.160 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Continent d'origen segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.14		Home		Dona	Total
15-19 anys	Espanyola	Valors %	12.858 95,2	12.365 95,5	25.223 95,3
	Resta UE	Valors %	59 0,4	61 0,5	120 0,5
	Resta d'Europa	Valors %	41 0,3	48 0,4	89 0,3
	Àfrica	Valors %	397 2,9	340 2,6	737 2,8
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	23 0,2	32 0,2	55 0,2
	Amèrica del Sud	Valors %	114 0,8	92 0,7	206 0,8
	Àsia i Oceania	Valors %	14 0,1	15 0,1	29 0,1
	Total	Valors %	13.506 100,0	12.953 100,0	26.459 100,0
20-24 anys	Espanyola	Valors %	16.846 93,5	15.931 94,3	32.777 93,9
	Resta UE	Valors %	99 0,5	105 0,6	204 0,6
	Resta d'Europa	Valors %	108 0,6	116 0,7	224 0,6
	Àfrica	Valors %	690 3,8	366 2,2	1.056 3,0
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	26 0,1	43 0,3	69 0,2
	Amèrica del Sud	Valors %	208 1,2	310 1,8	518 1,5
	Àsia i Oceania	Valors %	39 0,2	27 0,2	66 0,2
	Total	Valors %	18.016 100,0	16.898 100,0	34.914 100,0
25-29 anys	Espanyola	Valors %	18.371 92,2	17.746 93,6	36.117 92,9
	Resta UE	Valors %	178 0,9	168 0,9	346 0,9
	Resta d'Europa	Valors %	133 0,7	142 0,7	275 0,7
	Àfrica	Valors %	875 4,4	373 2,0	1.248 3,2
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	48 0,2	84 0,4	132 0,3
	Amèrica del Sud	Valors %	261 1,3	406 2,1	667 1,7
	Àsia i Oceania	Valors %	55 0,3	40 0,2	95 0,2
	Total	Valors %	19.921 100,0	18.959 100,0	38.880 100,0
30-34 anys	Espanyola	Valors %	17.355 91,7	16.863 93,8	34.218 92,7
	Resta UE	Valors %	229 1,2	247 1,4	476 1,3
	Resta d'Europa	Valors %	120 0,6	94 0,5	214 0,6
	Àfrica	Valors %	883 4,7	283 1,6	1.166 3,2
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	36 0,2	101 0,6	137 0,4
	Amèrica del Sud	Valors %	245 1,3	337 1,9	582 1,6
	Àsia i Oceania	Valors %	64 0,3	50 0,3	114 0,3
	Total	Valors %	18.932 100,0	17.975 100,0	36.907 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Continent d'origen segons grandària del municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.15			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Centre i Nord Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
15-19 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	592 2,3	2 1,7	5 5,6	17 2,3	0 0,0	2 1,0	0 0,0	618 2,3
	501-2.000 hab.	Valors %	2.074 8,2	17 14,2	5 5,6	65 8,8	3 5,5	7 3,4	2 6,9	2.173 8,2
	2.001-5.000 hab.	Valors %	2.511 10,0	7 5,8	8 9,0	115 15,6	4 7,3	11 5,3	0 0,0	2.656 10,0
	5.001-20.000 hab.	Valors %	4.569 18,1	43 35,8	34 38,2	185 25,1	17 30,9	49 23,8	13 44,8	4.910 18,6
	Més de 20.000 hab.	Valors %	15.477 61,4	51 42,5	37 41,6	355 48,2	31 56,4	137 66,5	14 48,3	16.102 60,9
	Total	Valors %	25.223 100,0	120 100,0	89 100,0	737 100,0	55 100,0	206 100,0	29 100,0	26.459 100,0
20-24 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	858 2,6	3 1,5	11 4,9	20 1,9	0 0,0	5 1,0	1 1,5	898 2,6
	501-2.000 hab.	Valors %	2.643 8,1	23 11,3	27 12,1	74 7,0	4 5,8	20 3,9	2 3,0	2.793 8,0
	2.001-5.000 hab.	Valors %	3.025 9,2	14 6,9	35 15,6	135 12,8	2 2,9	36 6,9	3 4,5	3.250 9,3
	5.001-20.000 hab.	Valors %	5.738 17,5	74 36,3	46 20,5	301 28,5	22 31,9	148 28,6	21 31,8	6.350 18,2
	Més de 20.000 hab.	Valors %	20.513 62,6	90 44,1	105 46,9	526 49,8	41 59,4	309 59,7	39 59,1	21.623 61,9
	Total	Valors %	32.777 100,0	204 100,0	224 100,0	1.056 100,0	69 100,0	518 100,0	66 100,0	34.914 100,0
25-29 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	936 2,6	9 2,6	9 3,3	30 2,4	1 0,8	5 0,7	2 2,1	992 2,6
	501-2.000 hab.	Valors %	3.087 8,5	31 9,0	25 9,1	109 8,7	6 4,5	26 3,9	3 3,2	3.287 8,5
	2.001-5.000 hab.	Valors %	3.400 9,4	26 7,5	40 14,5	143 11,5	8 6,1	49 7,3	2 2,1	3.668 9,4
	5.001-20.000 hab.	Valors %	6.251 17,3	116 33,5	90 32,7	331 26,5	35 26,5	166 24,9	37 38,9	7.026 18,1
	Més de 20.000 hab.	Valors %	22.443 62,1	164 47,4	111 40,4	635 50,9	82 62,1	421 63,1	51 53,7	23.907 61,5
	Total	Valors %	36.117 100,0	346 100,0	275 100,0	1.248 100,0	132 100,0	667 100,0	95 100,0	38.880 100,0
30-34 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	940 2,7	9 1,9	9 4,2	30 2,6	2 1,5	6 1,0	1 0,9	997 2,7
	501-2.000 hab.	Valors %	3.100 9,1	26 5,5	26 12,1	110 9,4	6 4,4	35 6,0	2 1,8	3.305 9,0
	2.001-5.000 hab.	Valors %	3.505 10,2	44 9,2	26 12,1	142 12,2	10 7,3	41 7,0	1 0,9	3.769 10,2
	5.001-20.000 hab.	Valors %	6.095 17,8	198 41,6	70 32,7	311 26,7	46 33,6	156 26,8	50 43,9	6.926 18,8
	Més de 20.000 hab.	Valors %	20.578 60,1	199 41,8	83 38,8	573 49,1	73 53,3	344 59,1	60 52,6	21.910 59,4
	Total	Valors %	34.218 100,0	476 100,0	214 100,0	1.166 100,0	137 100,0	582 100,0	114 100,0	36.907 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Coneixement del català segons continent d'origen i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.16			Centre i							
			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Nord Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
15-19 anys	No l'entén	Valors %	178 0,7	14 11,7	17 19,1	242 32,8	14 25,5	62 30,1	8 27,6	535 2,0
	L'entén	Valors %	1.026 4,1	23 19,2	19 21,3	184 25,0	10 18,2	53 25,7	5 17,2	1.320 5,0
	L'entén i el sap llegir	Valors %	178 0,7	1 0,8	3 3,4	15 2,0	2 3,6	6 2,9	1 3,4	206 0,8
	El sap parlar	Valors %	213 0,8	1 0,8	2 2,2	26 3,5	3 5,5	6 2,9	1 3,4	252 1,0
	El sap parlar i llegir	Valors %	1.074 4,3	8 6,7	8 9,0	41 5,6	5 9,1	10 4,9	1 3,4	1.147 4,3
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	22.554 89,4	73 60,8	40 44,9	229 31,1	21 38,2	69 33,5	13 44,8	22.999 86,9
	Total	Valors %	25.223 100,0	120 100,0	89 100,0	737 100,0	55 100,0	206 100,0	29 100,0	26.459 100,0
20-24 anys	No l'entén	Valors %	375 1,1	28 13,7	104 46,4	520 49,2	11 15,9	188 36,3	35 53,0	1.261 3,6
	L'entén	Valors %	1.616 4,9	29 14,2	48 21,4	250 23,7	21 30,4	166 32,0	12 18,2	2.142 6,1
	L'entén i el sap llegir	Valors %	328 1,0	6 2,9	0 0,0	13 1,2	3 4,3	20 3,9	0 0,0	370 1,1
	El sap parlar	Valors %	305 0,9	3 1,5	3 1,3	24 2,3	2 2,9	15 2,9	0 0,0	352 1,0
	El sap parlar i llegir	Valors %	1.716 5,2	28 13,7	12 5,4	51 4,8	14 20,3	30 5,8	4 6,1	1.855 5,3
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	28.437 86,8	110 53,9	57 25,4	198 18,8	18 26,1	99 19,1	15 22,7	28.934 82,9
	Total	Valors %	32.777 100,0	204 100,0	224 100,0	1.056 100,0	69 100,0	518 100,0	66 100,0	34.914 100,0
25-29 anys	No l'entén	Valors %	501 1,4	74 21,4	130 47,3	743 59,5	43 32,6	256 38,4	51 53,7	1.798 4,6
	L'entén	Valors %	2.047 5,7	86 24,9	82 29,8	358 28,7	50 37,9	248 37,2	25 26,3	2.896 7,4
	L'entén i el sap llegir	Valors %	558 1,5	25 7,2	8 2,9	13 1,0	3 2,3	24 3,6	3 3,2	634 1,6
	El sap parlar	Valors %	440 1,2	12 3,5	10 3,6	20 1,6	3 2,3	19 2,8	2 2,1	506 1,3
	El sap parlar i llegir	Valors %	2.848 7,9	65 18,8	20 7,3	52 4,2	23 17,4	66 9,9	2 2,1	3.076 7,9
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	29.723 82,3	84 24,3	25 9,1	62 5,0	10 7,6	54 8,1	12 12,6	29.970 77,1
	Total	Valors %	36.117 100,0	346 100,0	275 100,0	1.248 100,0	132 100,0	667 100,0	95 100,0	38.880 100,0
30-34 anys	No l'entén	Valors %	541 1,6	92 19,3	95 44,4	654 56,1	36 26,3	227 39,0	70 61,4	1.715 4,6
	L'entén	Valors %	2.617 7,6	150 31,5	57 26,6	354 30,4	54 39,4	223 38,3	23 20,2	3.478 9,4
	L'entén i el sap llegir	Valors %	956 2,8	31 6,5	12 5,6	28 2,4	10 7,3	22 3,8	3 2,6	1.062 2,9
	El sap parlar	Valors %	515 1,5	14 2,9	5 2,3	29 2,5	0 0,0	19 3,3	1 0,9	583 1,6
	El sap parlar i llegir	Valors %	4.632 13,5	95 20,0	25 11,7	72 6,2	25 18,2	60 10,3	9 7,9	4.918 13,3
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	24.957 72,9	94 19,7	20 9,3	29 2,5	12 8,8	31 5,3	8 7,0	25.151 68,1
	Total	Valors %	34.218 100,0	476 100,0	214 100,0	1.166 100,0	137 100,0	582 100,0	114 100,0	36.907 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Lloc de desplaçament (per treball i estudis) segons grandària de municipi i per grups d'edat.
Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.17			Fins a 500 hab.	501- 2.000 hab.	2.001- 5.000 hab.	5.001- 20.000 hab.	Més de 20.000 hab.	Total
15-19 anys	Domicili propi	Valors %	2 0,5	13 0,8	20 1,1	55 1,6	213 1,8	303 1,6
	Varis municipis	Valors %	4 0,9	20 1,3	24 1,3	93 2,7	165 1,4	306 1,6
	Municipi de residència	Valors %	49 11,2	303 19,1	602 31,8	1.726 50,2	8.849 76,8	11.529 61,1
	Un altre municipi	Valors %	381 87,0	1.247 78,6	1.245 65,7	1.555 45,2	2.276 19,7	6.704 35,5
	Un altre país	Valors %	2 0,5	3 0,2	4 0,2	9 0,3	23 0,2	41 0,2
	Total	Valors %	438 100,0	1.586 100,0	1.895 100,0	3.438 100,0	11.526 100,0	18.883 100,0
20-24 anys	Domicili propi	Valors %	13 1,7	39 1,6	61 2,2	89 1,7	274 1,5	476 1,6
	Varis municipis	Valors %	20 2,6	90 3,7	80 2,9	256 4,9	635 3,5	1.081 3,7
	Municipi de residència	Valors %	159 20,8	570 23,7	856 31,1	1.916 36,6	10.794 58,7	14.295 48,4
	Un altre municipi	Valors %	566 74,1	1.687 70,3	1.727 62,8	2.923 55,9	6.560 35,7	13.463 45,6
	Un altre país	Valors %	6 0,8	15 0,6	26 0,9	46 0,9	123 0,7	216 0,7
	Total	Valors %	764 100,0	2.401 100,0	2.750 100,0	5.230 100,0	18.386 100,0	29.531 100,0
25-29 anys	Domicili propi	Valors %	20 2,4	59 2,1	87 2,9	126 2,3	427 2,2	719 2,3
	Varis municipis	Valors %	52 6,2	180 6,5	191 6,3	353 6,4	1.052 5,4	1.828 5,7
	Municipi de residència	Valors %	214 25,6	769 27,6	1.091 35,9	2.278 41,0	11.670 59,5	16.022 50,3
	Un altre municipi	Valors %	545 65,1	1.767 63,4	1.638 54,0	2.750 49,5	6.322 32,2	13.022 40,9
	Un altre país	Valors %	6 0,7	14 0,5	29 1,0	52 0,9	144 0,7	245 0,8
	Total	Valors %	837 100,0	2.789 100,0	3.036 100,0	5.559 100,0	19.615 100,0	31.836 100,0
30-34 anys	Domicili propi	Valors %	25 3,0	81 3,1	87 2,9	138 2,6	321 1,9	652 2,3
	Varis municipis	Valors %	52 6,3	190 7,2	229 7,7	410 7,9	1.101 6,4	1.982 6,9
	Municipi de residència	Valors %	236 28,6	804 30,5	1.093 36,9	2.243 43,0	10.455 61,1	14.831 51,6
	Un altre municipi	Valors %	507 61,5	1.546 58,7	1.542 52,1	2.395 45,9	5.174 30,2	11.164 38,8
	Un altre país	Valors %	4 0,5	11 0,4	9 0,3	27 0,5	60 0,4	111 0,4
	Total	Valors %	824 100,0	2.632 100,0	2.960 100,0	5.213 100,0	17.111 100,0	28.740 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Mitjà de desplaçament segons grandària de municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.18			Fins a 500 hab.	501- 2.000 hab.	2.001- 5.000 hab.	5.001- 20.000 hab.	Més de 20.000 hab.	Total
15-19 anys	Vehicle privat	Valors %	169 51,5	861 62,6	837 51,3	1.306 42,3	3.410 32,2	6.583 38,7
	Transport públic	Valors %	131 39,9	396 28,8	494 30,3	769 24,9	2.222 21,0	4.012 23,6
	Caminant i altres	Valors %	28 8,5	119 8,6	302 18,5	1.016 32,9	4.942 46,7	6.407 37,7
	Total	Valors %	328 100,0	1.376 100,0	1.633 100,0	3.091 100,0	10.574 100,0	17.002 100,0
20-24 anys	Vehicle privat	Valors %	435 80,3	1.562 81,1	1.609 74,7	2.992 68,1	9.503 59,4	16.101 64,3
	Transport públic	Valors %	32 5,9	149 7,7	229 10,6	672 15,3	2.808 17,5	3.890 15,5
	Caminant i altres	Valors %	75 13,8	215 11,2	316 14,7	731 16,6	3.696 23,1	5.033 20,1
	Total	Valors %	542 100,0	1.926 100,0	2.154 100,0	4.395 100,0	16.007 100,0	25.024 100,0
25-29 anys	Vehicle privat	Valors %	492 81,3	1.930 83,9	2.051 81,9	3.587 75,3	11.708 68,2	19.768 72,3
	Transport públic	Valors %	9 1,5	88 3,8	92 3,7	366 7,7	1.564 9,1	2.119 7,7
	Caminant i altres	Valors %	104 17,2	282 12,3	362 14,5	812 17,0	3.905 22,7	5.465 20,0
	Total	Valors %	605 100,0	2.300 100,0	2.505 100,0	4.765 100,0	17.177 100,0	27.352 100,0
30-34 anys	Vehicle privat	Valors %	527 83,3	1.816 82,7	2.026 81,4	3.328 74,1	10.716 70,1	18.413 73,4
	Transport públic	Valors %	7 1,1	45 2,1	64 2,6	282 6,3	1.022 6,7	1.420 5,7
	Caminant i altres	Valors %	99 15,6	334 15,2	400 16,1	879 19,6	3.549 23,2	5.261 21,0
	Total	Valors %	633 100,0	2.195 100,0	2.490 100,0	4.489 100,0	15.287 100,0	25.094 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Temps de desplaçament segons grandària de municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.19			Fins a 500 hab.	501- 2.000 hab.	2.001- 5.000 hab.	5.001- 20.000 hab.	Més de 20.000 hab.	Total
15-19 anys	Menys 10 min.	Valors %	54 16,5	345 25,1	488 29,9	1.244 40,2	3.457 32,7	5.588 32,9
	10-20 min.	Valors %	103 31,4	540 39,2	602 36,9	974 31,5	4.456 42,1	6.675 39,3
	21-30 min.	Valors %	74 22,6	297 21,6	297 18,2	457 14,8	1.801 17,0	2.926 17,2
	31-45 min.	Valors %	66 20,1	114 8,3	147 9,0	160 5,2	503 4,8	990 5,8
	46-60 min.	Valors %	18 5,5	45 3,3	38 2,3	115 3,7	163 1,5	379 2,2
	Més d'una hora	Valors %	13 4,0	35 2,5	61 3,7	141 4,6	194 1,8	444 2,6
	Total	Valors %	328 100,0	1.376 100,0	1.633 100,0	3.091 100,0	10.574 100,0	17.002 100,0
20-24 anys	Menys 10 min.	Valors %	143 26,4	563 29,2	703 32,6	1.432 32,6	3.790 23,7	6.631 26,5
	10-20 min.	Valors %	155 28,6	691 35,9	715 33,2	1.492 33,9	6.911 43,2	9.964 39,8
	21-30 min.	Valors %	107 19,7	400 20,8	396 18,4	750 17,1	3.464 21,6	5.117 20,4
	31-45 min.	Valors %	83 15,3	148 7,7	186 8,6	292 6,6	999 6,2	1.708 6,8
	46-60 min.	Valors %	37 6,8	63 3,3	78 3,6	175 4,0	287 1,8	640 2,6
	Més d'una hora	Valors %	17 3,1	61 3,2	76 3,5	254 5,8	556 3,5	964 3,9
	Total	Valors %	542 100,0	1.926 100,0	2.154 100,0	4.395 100,0	16.007 100,0	25.024 100,0
25-29 anys	Menys 10 min.	Valors %	204 33,7	790 34,3	931 37,2	1.805 37,9	4.633 27,0	8.363 30,6
	10-20 min.	Valors %	171 28,3	808 35,1	791 31,6	1.627 34,1	7.701 44,8	11.098 40,6
	21-30 min.	Valors %	125 20,7	413 18,0	469 18,7	684 14,4	3.191 18,6	4.882 17,8
	31-45 min.	Valors %	56 9,3	154 6,7	163 6,5	253 5,3	854 5,0	1.480 5,4
	46-60 min.	Valors %	24 4,0	64 2,8	72 2,9	169 3,5	313 1,8	642 2,3
	Més d'una hora	Valors %	25 4,1	71 3,1	79 3,2	227 4,8	485 2,8	887 3,2
	Total	Valors %	605 100,0	2.300 100,0	2.505 100,0	4.765 100,0	17.177 100,0	27.352 100,0
30-34 anys	Menys 10 min.	Valors %	191 30,2	766 34,9	937 37,6	1.749 39,0	4.497 29,4	8.140 32,4
	10-20 min.	Valors %	185 29,2	803 36,6	864 34,7	1.512 33,7	6.667 43,6	10.031 40,0
	21-30 min.	Valors %	136 21,5	377 17,2	406 16,3	599 13,3	2.770 18,1	4.288 17,1
	31-45 min.	Valors %	68 10,7	138 6,3	155 6,2	218 4,9	766 5,0	1.345 5,4
	46-60 min.	Valors %	23 3,6	50 2,3	65 2,6	193 4,3	237 1,6	568 2,3
	Més d'una hora	Valors %	30 4,7	61 2,8	63 2,5	218 4,9	350 2,3	722 2,9
	Total	Valors %	633 100,0	2.195 100,0	2.490 100,0	4.489 100,0	15.287 100,0	25.094 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Temps de residència al municipi segons continent d'origen i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.20			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Centre i Nord Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
		Valors %								
15-19 anys	0-2 anys	Valors %	1.413 5,6	37 31,6	47 53,4	284 38,5	23 41,8	136 66,0	10 34,5	1.950 7,4
	3-5 anys	Valors %	1.199 4,8	14 12,0	13 14,8	206 28,0	11 20,0	13 6,3	7 24,1	1.463 5,5
	6-10 anys	Valors %	1.841 7,3	22 18,8	13 14,8	113 15,3	6 10,9	14 6,8	7 24,1	2.016 7,6
	11-20 anys	Valors %	20.748 82,3	44 37,6	15 17,0	134 18,2	15 27,3	43 20,9	5 17,2	21.004 79,5
	Total	Valors %	25.201 100,0	117 100,0	88 100,0	737 100,0	55 100,0	206 100,0	29 100,0	26.433 100,0
20-24 anys	0-2 anys	Valors %	2.451 7,5	76 38,2	149 66,8	528 50,7	34 49,3	382 73,7	30 45,5	3.650 10,5
	3-5 anys	Valors %	1.535 4,7	24 12,1	13 5,8	207 19,9	15 21,7	34 6,6	11 16,7	1.839 5,3
	6-10 anys	Valors %	1.861 5,7	23 11,6	15 6,7	114 10,9	5 7,2	11 2,1	4 6,1	2.033 5,8
	11-20 anys	Valors %	6.708 20,5	41 20,6	17 7,6	74 7,1	5 7,2	18 3,5	6 9,1	6.869 19,7
	Més de 20 anys	Valors %	20.198 61,7	35 17,6	29 13,0	119 11,4	10 14,5	73 14,1	15 22,7	20.479 58,7
	Total	Valors %	32.753 100,0	199 100,0	223 100,0	1.042 100,0	69 100,0	518 100,0	66 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	0-2 anys	Valors %	4.397 12,2	156 45,3	195 71,4	660 54,1	80 60,6	498 74,7	48 50,5	6.034 15,6
	3-5 anys	Valors %	2.634 7,3	72 20,9	31 11,4	292 24,0	22 16,7	60 9,0	14 14,7	3.125 8,1
	6-10 anys	Valors %	2.127 5,9	44 12,8	18 6,6	133 10,9	15 11,4	39 5,8	7 7,4	2.383 6,1
	11-20 anys	Valors %	2.663 7,4	24 7,0	3 1,1	57 4,7	3 2,3	18 2,7	6 6,3	2.774 7,2
	Més de 20 anys	Valors %	24.244 67,2	48 14,0	26 9,5	77 6,3	12 9,1	52 7,8	20 21,1	24.479 63,1
	Total	Valors %	36.065 100,0	344 100,0	273 100,0	1.219 100,0	132 100,0	667 100,0	95 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	0-2 anys	Valors %	3.982 11,7	171 36,1	145 67,8	537 46,8	74 54,0	398 68,7	43 37,7	5.350 14,5
	3-5 anys	Valors %	3.651 10,7	113 23,8	26 12,1	263 22,9	36 26,3	69 11,9	29 25,4	4.187 11,4
	6-10 anys	Valors %	3.830 11,2	96 20,3	18 8,4	180 15,7	16 11,7	37 6,4	14 12,3	4.191 11,4
	11-20 anys	Valors %	2.813 8,2	49 10,3	10 4,7	110 9,6	3 2,2	17 2,9	6 5,3	3.008 8,2
	Més de 20 anys	Valors %	19.889 58,2	45 9,5	15 7,0	57 5,0	8 5,8	58 10,0	22 19,3	20.094 54,6
	Total	Valors %	34.165 100,0	474 100,0	214 100,0	1.147 100,0	137 100,0	579 100,0	114 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Nivell d'ocupació segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.21			Home	Dona	Total
16-19 anys	Alt	Valors %	73 2,0	59 2,6	132 2,2
	Mitjà	Valors %	1.826 49,9	652 28,8	2.478 41,8
	Baix	Valors %	1.760 48,1	1.554 68,6	3.314 55,9
	Total	Valors %	3.659 100,0	2.265 100,0	5.924 100,0
20-24 anys	Alt	Valors %	662 5,7	923 10,5	1.585 7,8
	Mitjà	Valors %	5.712 49,2	3.420 38,9	9.132 44,7
	Baix	Valors %	5.246 45,1	4.450 50,6	9.696 47,5
	Total	Valors %	11.620 100,0	8.793 100,0	20.413 100,0
25-29 anys	Alt	Valors %	2.243 13,6	2.706 20,6	4.949 16,7
	Mitjà	Valors %	8.058 48,7	5.384 41,1	13.442 45,3
	Baix	Valors %	6.236 37,7	5.021 38,3	11.257 38,0
	Total	Valors %	16.537 100,0	13.111 100,0	29.648 100,0
30-34 anys	Alt	Valors %	3.021 18,1	2.762 24,2	5.783 20,6
	Mitjà	Valors %	7.835 46,9	4.446 38,9	12.281 43,7
	Baix	Valors %	5.849 35,0	4.219 36,9	10.068 35,8
	Total	Valors %	16.705 100,0	11.427 100,0	28.132 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Coneixement del català segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.22			No l'entén	L'entén	L'entén i el sap llegir	El sap parlar	El sap parlar i llegir	El sap parlar, llegir i escriure	Total
15-19 anys	Catalunya	Valors %	99 0,5	683 3,6	125 0,7	147 0,8	779 4,1	17.139 90,3	18.972 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	52 3,5	143 9,6	27 1,8	20 1,3	93 6,3	1.152 77,5	1.487 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	323 26,0	268 21,6	28 2,3	41 3,3	76 6,1	504 40,6	1.240 100,0
	Total	Valors %	474 2,2	1.094 5,0	180 0,8	208 1,0	948 4,4	18.795 86,6	21.699 100,0
20-24 anys	Catalunya	Valors %	197 0,7	1.249 4,2	236 0,8	264 0,9	1.446 4,9	26.389 88,6	29.781 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	156 5,8	342 12,7	83 3,1	35 1,3	245 9,1	1.832 68,0	2.693 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	908 37,2	551 22,6	51 2,1	53 2,2	164 6,7	713 29,2	2.440 100,0
	Total	Valors %	1.261 3,6	2.142 6,1	370 1,1	352 1,0	1.855 5,3	28.934 82,9	34.914 100,0
25-29 anys	Catalunya	Valors %	205 0,7	1.268 4,1	318 1,0	342 1,1	2.112 6,9	26.485 86,2	30.730 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	266 5,5	700 14,5	224 4,6	83 1,7	680 14,1	2.869 59,5	4.822 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	1.327 39,9	928 27,9	92 2,8	81 2,4	284 8,5	616 18,5	3.328 100,0
	Total	Valors %	1.798 4,6	2.896 7,4	634 1,6	506 1,3	3.076 7,9	29.970 77,1	38.880 100,0
30-34 anys	Catalunya	Valors %	179 0,7	1.253 4,8	453 1,7	308 1,2	2.902 11,1	21.123 80,6	26.218 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	314 4,4	1.254 17,6	469 6,6	186 2,6	1.571 22,0	3.337 46,8	7.131 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	1.222 34,3	971 27,3	140 3,9	89 2,5	445 12,5	691 19,4	3.558 100,0
	Total	Valors %	1.715 4,6	3.478 9,4	1.062 2,9	583 1,6	4.918 13,3	25.151 68,1	36.907 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Sexe per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.23		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Home	Valors %	16.629 51,5	17.760 50,5	16.746 50,8	16.940 50,4	77.540 50,4	29.650 43,8	207.777 49,6
Dona	Valors %	15.649 48,5	17.422 49,5	16.240 49,2	16.642 49,6	76.183 49,6	38.017 56,2	211.229 50,4
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	419.006 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

Estat civil per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.24		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Solter	Valors %	31.937 98,9	32.687 92,9	19.676 59,6	8.970 26,7	14.056 9,1	5.630 8,3	176.540 42,1
Casat	Valors %	309 1,0	2.290 6,5	12.601 38,2	23.142 68,9	126.605 82,4	40.462 59,8	205.413 49,0
Vidu	Valors %	9 0,0	95 0,3	108 0,3	179 0,5	5.461 3,6	20.699 30,6	26.551 6,3
Separat	Valors %	13 0,0	82 0,2	454 1,4	831 2,5	4.621 3,0	571 0,8	6.572 1,6
Divorciat	Valors %	10 0,0	28 0,1	147 0,4	460 1,4	2.980 1,9	305 0,5	3.930 0,9
Total	Valors %	32.278 100,0	35.182 100,0	32.986 100,0	33.582 100,0	153.723 100,0	67.667 100,0	419.006 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.25		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Vehicle privat	Valors %	8.055 28,8	13.291 50,9	16.042 67,8	16.564 70,5	58.152 65,7	583 44,4	124.930 51,8
Transport públic	Valors %	7.213 25,8	6.858 26,3	2.404 10,2	1.356 5,8	5.084 5,7	58 4,4	25.830 10,7
Caminant i altres	Valors %	12.736 45,5	5.962 22,8	5.230 22,1	5.559 23,7	25.305 28,6	673 51,2	90.550 37,5
Total	Valors %	28.004 100,0	26.111 100,0	23.676 100,0	23.479 100,0	88.541 100,0	1.314 100,0	241.310 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

Sexe per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.26		0-9 anys	10-14 anys	15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Home	Valors %	22.242 51,0	11.746 51,5	13.507 51,0	18.016 51,6	19.921 51,2	18.932 51,3	88.324 50,5	32.109 43,7	224.797 49,7
Dona	Valors %	21.381 49,0	11.064 48,5	12.953 49,0	16.898 48,4	18.959 48,8	17.975 48,7	86.539 49,5	41.336 56,3	227.105 50,3
Total	Valors %	43.623 100,0	22.810 100,0	26.460 100,0	34.914 100,0	38.880 100,0	36.907 100,0	174.863 100,0	73.445 100,0	451.902 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Estat civil per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.27		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Solter	Valors %	26.196 99,1	32.383 92,9	25.510 65,8	13.069 35,5	19.093 11,0	4.432 6,2	187.073 41,6
Casat	Valors %	214 0,8	2.325 6,7	12.342 31,8	21.829 59,3	136.583 78,4	44.326 61,8	217.619 48,4
Vidu	Valors %	4 0,0	16 0,0	51 0,1	102 0,3	6.056 3,5	21.800 30,4	28.029 6,2
Separat	Valors %	19 0,1	127 0,4	658 1,7	1.254 3,4	7.377 4,2	759 1,1	10.194 2,3
Divorciat	Valors %	1 0,0	19 0,1	234 0,6	576 1,6	5.147 3,0	411 0,6	6.388 1,4
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Temps de residència a Espanya per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.28		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
0-2 anys	Valors %	548 2,1	1.227 3,5	1.436 3,7	1.160 3,1	2.346 1,3	279 0,4	21.369 4,8
3-5 anys	Valors %	285 1,1	369 1,1	632 1,6	612 1,7	1.302 0,7	246 0,3	16.251 3,6
6-10 anys	Valors %	296 1,1	273 0,8	459 1,2	579 1,6	1.615 0,9	343 0,5	24.704 5,5
11-20 anys	Valors %	25.305 95,7	5.068 14,5	289 0,7	496 1,3	2.376 1,4	493 0,7	52.100 11,6
Més de 20 anys	Valors %	0 0,0	27.933 80,1	35.979 92,7	33.983 92,3	166.617 95,6	70.367 98,1	334.879 74,5
Total	Valors %	26.434 100,0	34.870 100,0	38.795 100,0	36.830 100,0	174.256 100,0	71.728 100,0	449.303 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Activitat principal segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.29			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
15-19 anys	Estudiant	Valors %	15.514 67,0	1.050 59,0	655 43,8	17.219 65,1
	Ocupat	Valors %	5.151 22,2	464 26,1	391 26,2	6.006 22,7
	Aturat primera feina	Valors %	603 2,6	59 3,3	95 6,4	757 2,9
	Aturat ha treballat	Valors %	904 3,9	96 5,4	101 6,8	1.101 4,2
	Treball domèstic	Valors %	219 0,9	33 1,9	131 8,8	383 1,4
	Inactiu	Valors %	769 3,3	78 4,4	121 8,1	968 3,7
	Total	Valors %	23.160 100,0	1.780 100,0	1.494 100,0	26.434 100,0
20-24 anys	Estudiant	Valors %	7.788 26,2	633 23,5	281 11,6	8.702 25,0
	Ocupat	Valors %	17.650 59,3	1.495 55,6	1.315 54,3	20.460 58,7
	Aturat primera feina	Valors %	527 1,8	48 1,8	111 4,6	686 2,0
	Aturat ha treballat	Valors %	2.235 7,5	284 10,6	257 10,6	2.776 8,0
	Treball domèstic	Valors %	531 1,8	121 4,5	319 13,2	971 2,8
	Inactiu	Valors %	1.031 3,5	107 4,0	137 5,7	1.275 3,7
	Total	Valors %	29.762 100,0	2.688 100,0	2.420 100,0	34.870 100,0
25-29 anys	Estudiant	Valors %	1.531 5,0	221 4,6	136 4,1	1.888 4,9
	Ocupat	Valors %	24.136 78,7	3.528 73,3	2.017 61,2	29.681 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	307 1,0	67 1,4	111 3,4	485 1,3
	Aturat ha treballat	Valors %	2.273 7,4	446 9,3	341 10,3	3.060 7,9
	Treball domèstic	Valors %	1.291 4,2	352 7,3	464 14,1	2.107 5,4
	Inactiu	Valors %	1.148 3,7	200 4,2	226 6,9	1.574 4,1
	Total	Valors %	30.686 100,0	4.814 100,0	3.295 100,0	38.795 100,0
30-34 anys	Estudiant	Valors %	284 1,1	73 1,0	66 1,9	423 1,1
	Ocupat	Valors %	20.717 79,2	5.193 72,9	2.248 63,6	28.158 76,5
	Aturat primera feina	Valors %	134 0,5	42 0,6	98 2,8	274 0,7
	Aturat ha treballat	Valors %	1.774 6,8	667 9,4	388 11,0	2.829 7,7
	Treball domèstic	Valors %	2.211 8,4	852 12,0	502 14,2	3.565 9,7
	Inactiu	Valors %	1.054 4,0	296 4,2	231 6,5	1.581 4,3
	Total	Valors %	26.174 100,0	7.123 100,0	3.533 100,0	36.830 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Situació professional segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.30					
			Home	Dona	Total
16-19 anys	Empresari amb personal	Valors %	48 1,3	29 1,3	77 1,3
	Empresari sense personal	Valors %	140 3,8	71 3,1	211 3,5
	Assalariats fixos	Valors %	1.214 33,0	801 35,3	2.015 33,9
	Assalariats eventuais	Valors %	2.257 61,4	1.343 59,2	3.600 60,6
	Ajuda familiar	Valors %	18 0,5	19 0,8	37 0,6
	Membre de cooperatives	Valors %	1 0,0	4 0,2	5 0,1
	Total	Valors %	3.678 100,0	2.267 100,0	5.945 100,0
20-24 anys	Empresari amb personal	Valors %	282 2,4	128 1,5	410 2,0
	Empresari sense personal	Valors %	585 5,0	294 3,3	879 4,3
	Assalariats fixos	Valors %	5.357 46,0	4.029 45,8	9.386 45,9
	Assalariats eventuais	Valors %	5.369 46,1	4.320 49,1	9.689 47,4
	Ajuda familiar	Valors %	43 0,4	25 0,3	68 0,3
	Membre de cooperatives	Valors %	19 0,2	9 0,1	28 0,1
	Total	Valors %	11.655 100,0	8.805 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Empresari amb personal	Valors %	764 4,6	326 2,5	1.090 3,7
	Empresari sense personal	Valors %	1.195 7,2	608 4,6	1.803 6,1
	Assalariats fixos	Valors %	9.532 57,6	7.866 59,9	17.398 58,6
	Assalariats eventuais	Valors %	5.019 30,3	4.284 32,6	9.303 31,3
	Ajuda familiar	Valors %	24 0,1	23 0,2	47 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	26 0,2	14 0,1	40 0,1
	Total	Valors %	16.560 100,0	13.121 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Empresari amb personal	Valors %	1.334 8,0	488 4,3	1.822 6,5
	Empresari sense personal	Valors %	1.447 8,7	695 6,1	2.142 7,6
	Assalariats fixos	Valors %	10.332 61,8	7.398 64,7	17.730 63,0
	Assalariats eventuais	Valors %	3.548 21,2	2.830 24,7	6.378 22,7
	Ajuda familiar	Valors %	22 0,1	22 0,2	44 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	33 0,2	9 0,1	42 0,1
	Total	Valors %	16.716 100,0	11.442 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Situació professional segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.31			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
16-19 anys	Empresari amb personal	Valors %	66 1,3	7 1,5	4 1,0	77 1,3
	Empresari sense personal	Valors %	182 3,6	15 3,3	14 3,7	211 3,5
	Assalariats fixos	Valors %	1.739 34,1	145 31,6	131 34,3	2.015 33,9
	Assalariats eventuais	Valors %	3.082 60,4	288 62,7	230 60,2	3.600 60,6
	Ajuda familiar	Valors %	30 0,6	4 0,9	3 0,8	37 0,6
	Membre de cooperatives	Valors %	5 0,1	0 0,0	0 0,0	5 0,1
	Total	Valors %	5.104 100,0	459 100,0	382 100,0	5.945 100,0
20-24 anys	Empresari amb personal	Valors %	354 2,0	23 1,5	33 2,5	410 2,0
	Empresari sense personal	Valors %	778 4,4	47 3,1	54 4,1	879 4,3
	Assalariats fixos	Valors %	8.265 46,8	646 43,2	475 36,1	9.386 45,9
	Assalariats eventuais	Valors %	8.171 46,3	772 51,6	746 56,7	9.689 47,4
	Ajuda familiar	Valors %	58 0,3	4 0,3	6 0,5	68 0,3
	Membre de cooperatives	Valors %	24 0,1	3 0,2	1 0,1	28 0,1
	Total	Valors %	17.650 100,0	1.495 100,0	1.315 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Empresari amb personal	Valors %	902 3,7	121 3,4	67 3,3	1.090 3,7
	Empresari sense personal	Valors %	1.553 6,4	153 4,3	97 4,8	1.803 6,1
	Assalariats fixos	Valors %	14.474 60,0	2.056 58,3	868 43,0	17.398 58,6
	Assalariats eventuais	Valors %	7.133 29,6	1.191 33,8	979 48,5	9.303 31,3
	Ajuda familiar	Valors %	36 0,1	5 0,1	6 0,3	47 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	38 0,2	2 0,1	0 0,0	40 0,1
	Total	Valors %	24.136 100,0	3.528 100,0	2.017 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Empresari amb personal	Valors %	1.427 6,9	253 4,9	142 6,3	1.822 6,5
	Empresari sense personal	Valors %	1.680 8,1	296 5,7	166 7,4	2.142 7,6
	Assalariats fixos	Valors %	13.381 64,6	3.373 65,0	976 43,4	17.730 63,0
	Assalariats eventuais	Valors %	4.178 20,2	1.246 24,0	954 42,4	6.378 22,7
	Ajuda familiar	Valors %	25 0,1	12 0,2	7 0,3	44 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	26 0,1	13 0,3	3 0,1	42 0,1
	Total	Valors %	20.717 100,0	5.193 100,0	2.248 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Categoria socioeconòmica segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.32			Home	Dona	Total
16-19 anys	Alta	Valors %	63 1,7	41 1,8	104 1,8
	Mitjana	Valors %	267 7,3	184 8,2	451 7,7
	Baixa	Valors %	3.311 90,9	2.021 90,0	5.332 90,6
	Total	Valors %	3.641 100,0	2.246 100,0	5.887 100,0
20-24 anys	Alta	Valors %	366 3,2	206 2,3	572 2,8
	Mitjana	Valors %	1.736 15,0	1.530 17,4	3.266 16,1
	Baixa	Valors %	9.475 81,8	7.032 80,2	16.507 81,1
	Total	Valors %	11.577 100,0	8.768 100,0	20.345 100,0
25-29 anys	Alta	Valors %	1.038 6,3	515 3,9	1.553 5,2
	Mitjana	Valors %	4.224 25,6	3.619 27,7	7.843 26,5
	Baixa	Valors %	11.251 68,1	8.954 68,4	20.205 68,3
	Total	Valors %	16.513 100,0	13.088 100,0	29.601 100,0
30-34 anys	Alta	Valors %	1.761 10,6	687 6,0	2.448 8,7
	Mitjana	Valors %	4.773 28,6	3.261 28,6	8.034 28,6
	Baixa	Valors %	10.149 60,8	7.457 65,4	17.606 62,7
	Total	Valors %	16.683 100,0	11.405 100,0	28.088 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Categoria socioeconòmica segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.33			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Alta	Valors %	29 1,9	48 1,5	8 2,1	14 2,1	5 3,0	– –	104 1,8
	Mitjana	Valors %	70 4,5	239 7,7	49 12,6	69 10,4	24 14,4	– –	451 7,7
	Baixa	Valors %	1.455 93,6	2.828 90,8	332 85,3	579 87,5	138 82,6	– –	5.332 90,6
	Total	Valors %	1.554 100,0	3.115 100,0	389 100,0	662 100,0	167 100,0	– –	5.887 100,0
20-24 anys	Alta	Valors %	78 2,5	165 2,4	93 4,2	108 3,7	66 2,3	62 2,9	572 2,8
	Mitjana	Valors %	192 6,0	652 9,3	395 17,8	338 11,5	560 19,4	1.129 53,0	3.266 16,1
	Baixa	Valors %	2.904 91,5	6.173 88,3	1.732 78,0	2.497 84,8	2.260 78,3	941 44,1	16.507 81,1
	Total	Valors %	3.174 100,0	6.990 100,0	2.220 100,0	2.943 100,0	2.886 100,0	2.132 100,0	20.345 100,0
25-29 anys	Alta	Valors %	154 4,1	368 4,3	219 7,1	182 5,8	213 5,1	417 6,0	1.553 5,2
	Mitjana	Valors %	292 7,8	1.165 13,7	688 22,4	511 16,4	985 23,5	4.202 60,1	7.843 26,5
	Baixa	Valors %	3.286 88,0	6.966 82,0	2.162 70,4	2.427 77,8	2.992 71,4	2.372 33,9	20.205 68,3
	Total	Valors %	3.732 100,0	8.499 100,0	3.069 100,0	3.120 100,0	4.190 100,0	6.991 100,0	29.601 100,0
30-34 anys	Alta	Valors %	221 5,9	602 7,2	388 11,8	317 10,3	293 8,4	627 10,1	2.448 8,7
	Mitjana	Valors %	384 10,3	1.328 16,0	841 25,6	596 19,4	873 25,1	4.012 64,4	8.034 28,6
	Baixa	Valors %	3.113 83,7	6.380 76,8	2.059 62,6	2.152 70,2	2.311 66,5	1.591 25,5	17.606 62,7
	Total	Valors %	3.718 100,0	8.310 100,0	3.288 100,0	3.065 100,0	3.477 100,0	6.230 100,0	28.088 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Categoria socioeconòmica segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.34			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
16-19 anys	Alta	Valors %	89 1,8	8 1,8	7 1,9	104 1,8
	Mitjana	Valors %	391 7,7	36 8,0	24 6,3	451 7,7
	Baixa	Valors %	4.577 90,5	408 90,3	347 91,8	5.332 90,6
	Total	Valors %	5.057 100,0	452 100,0	378 100,0	5.887 100,0
20-24 anys	Alta	Valors %	495 2,8	38 2,6	39 3,0	572 2,8
	Mitjana	Valors %	2.913 16,6	221 14,9	132 10,1	3.266 16,1
	Baixa	Valors %	14.148 80,6	1.225 82,5	1.134 86,9	16.507 81,1
	Total	Valors %	17.556 100,0	1.484 100,0	1.305 100,0	20.345 100,0
25-29 anys	Alta	Valors %	1.300 5,4	162 4,6	91 4,5	1.553 5,2
	Mitjana	Valors %	6.641 27,6	875 24,9	327 16,3	7.843 26,5
	Baixa	Valors %	16.130 67,0	2.484 70,5	1.591 79,2	20.205 68,3
	Total	Valors %	24.071 100,0	3.521 100,0	2.009 100,0	29.601 100,0
30-34 anys	Alta	Valors %	1.917 9,3	355 6,9	176 7,9	2.448 8,7
	Mitjana	Valors %	6.247 30,2	1.360 26,3	427 19,1	8.034 28,6
	Baixa	Valors %	12.506 60,5	3.462 66,9	1.638 73,1	17.606 62,7
	Total	Valors %	20.670 100,0	5.177 100,0	2.241 100,0	28.088 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Sector d'activitat segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.35			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Primari	Valors %	79 5,1	98 3,1	6 1,5	12 1,8	8 4,8	– –	203 3,4
	Indústria	Valors %	281 18,0	610 19,4	62 15,7	136 20,3	34 20,2	– –	1.123 18,9
	Construcció	Valors %	559 35,7	793 25,2	35 8,9	108 16,1	24 14,3	– –	1.519 25,6
	Serveis	Valors %	645 41,2	1.648 52,3	292 73,9	413 61,7	102 60,7	– –	3.100 52,1
	Total	Valors %	1.564 100,0	3.149 100,0	395 100,0	669 100,0	168 100,0	– –	5.945 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	188 5,9	203 2,9	49 2,2	76 2,6	56 1,9	29 1,4	601 2,9
	Indústria	Valors %	661 20,7	1.750 24,9	414 18,5	722 24,4	728 25,1	307 14,3	4.582 22,4
	Construcció	Valors %	1.018 31,9	1.600 22,8	218 9,7	428 14,5	272 9,4	75 3,5	3.611 17,6
	Serveis	Valors %	1.324 41,5	3.472 49,4	1.562 69,6	1.733 58,6	1.846 63,6	1.729 80,8	11.666 57,0
	Total	Valors %	3.191 100,0	7.025 100,0	2.243 100,0	2.959 100,0	2.902 100,0	2.140 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	259 6,9	306 3,6	62 2,0	95 3,0	87 2,1	60 0,9	869 2,9
	Indústria	Valors %	746 19,9	1.997 23,4	599 19,5	703 22,5	1.139 27,1	1.098 15,7	6.282 21,2
	Construcció	Valors %	1.171 31,3	1.730 20,3	278 9,0	447 14,3	349 8,3	279 4,0	4.254 14,3
	Serveis	Valors %	1.568 41,9	4.494 52,7	2.140 69,5	1.885 60,2	2.622 62,5	5.567 79,5	18.276 61,6
	Total	Valors %	3.744 100,0	8.527 100,0	3.079 100,0	3.130 100,0	4.197 100,0	7.004 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	262 7,0	352 4,2	100 3,0	90 2,9	86 2,5	69 1,1	959 3,4
	Indústria	Valors %	717 19,2	1.963 23,6	604 18,3	709 23,1	859 24,7	906 14,5	5.758 20,4
	Construcció	Valors %	1.071 28,7	1.492 17,9	297 9,0	429 14,0	324 9,3	233 3,7	3.846 13,7
	Serveis	Valors %	1.677 45,0	4.523 54,3	2.299 69,7	1.842 60,0	2.214 63,6	5.040 80,7	17.595 62,5
	Total	Valors %	3.727 100,0	8.330 100,0	3.300 100,0	3.070 100,0	3.483 100,0	6.248 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

Sector d'activitat segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.36			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
16-19 anys	Primari	Valors %	156 3,1	12 2,6	35 9,2	203 3,4
	Indústria	Valors %	988 19,4	67 14,6	68 17,8	1.123 18,9
	Construcció	Valors %	1.304 25,5	122 26,6	93 24,3	1.519 25,6
	Serveis	Valors %	2.656 52,0	258 56,2	186 48,7	3.100 52,1
	Total	Valors %	5.104 100,0	459 100,0	382 100,0	5.945 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	441 2,5	26 1,7	134 10,2	601 2,9
	Indústria	Valors %	4.042 22,9	336 22,5	204 15,5	4.582 22,4
	Construcció	Valors %	3.026 17,1	271 18,1	314 23,9	3.611 17,6
	Serveis	Valors %	10.141 57,5	862 57,7	663 50,4	11.666 57,0
	Total	Valors %	17.650 100,0	1.495 100,0	1.315 100,0	20.460 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	609 2,5	52 1,5	208 10,3	869 2,9
	Indústria	Valors %	5.247 21,7	717 20,3	318 15,8	6.282 21,2
	Construcció	Valors %	3.311 13,7	525 14,9	418 20,7	4.254 14,3
	Serveis	Valors %	14.969 62,0	2.234 63,3	1.073 53,2	18.276 61,6
	Total	Valors %	24.136 100,0	3.528 100,0	2.017 100,0	29.681 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	662 3,2	81 1,6	216 9,6	959 3,4
	Indústria	Valors %	4.352 21,0	1.064 20,5	342 15,2	5.758 20,4
	Construcció	Valors %	2.552 12,3	790 15,2	504 22,4	3.846 13,7
	Serveis	Valors %	13.151 63,5	3.258 62,7	1.186 52,8	17.595 62,5
	Total	Valors %	20.717 100,0	5.193 100,0	2.248 100,0	28.158 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.